

Projekt

z dnia 28 października 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W MIESZKOWICACH**

z dnia 2025 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Mieszkowice na lata 2025-2035

Na podstawie art. 10e ust. 1-4, art. 10f ust. 4 i art. 18 ust. 2 pkt. 6a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1153) w związku z art. 18 pkt 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 198), Rada Miejska uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się przyjęcie Strategii Rozwoju Gminy Mieszkowice na lata 2025-2035 w brzmieniu stanowiącym załącznik Nr 1 do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Mieszkowic.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Jan Czapliński

bez zastrzeżeń
formalnie poprawnych
adv. M. Kucharski
28.10.2025

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIESZKOWICE NA LATA 2025-2035

Mieszkowice 2025

Dokument opracowano w składzie:

mgr Robert Żarkowski, Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej

dr Agnieszka Malkowska, Uniwersytet Szczeciński

dr Arkadiusz Malkowski, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie

Grzegorz Roman, ekspert ds. planowania przestrzennego FRDL

Marek Turzyński, urbanista

Dokument powstał z inicjatywy samorządu Gminy Mieszkowice, a jego twórcami są mieszkańcy gminy wspierani przez ekspertów zewnętrznych z Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej w Szczecinie, Centrum Szkoleniowe w Szczecinie, Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie i Uniwersytetu Szczecińskiego

Zespół projektowy składa podziękowania wszystkim osobom zaangażowanym w proces opracowania niniejszego dokumentu, w szczególności uczestnikom spotkań warsztatowych i konsultacji społecznych, za poświęcony czas, rzetelność, merytoryczne podejście, profesjonalizm oraz odwagę w proponowaniu rozwiązań korzystnych dla Gminy Mieszkowice, jej obecnych i przyszłych mieszkańców.

Spis treści

WPROWADZENIE.....	4
I. WNIOSKI Z DIAGNOZY PODSTAWOWYCH UWARUNKOWAŃ ROZWOJOWYCH DLA GMINY MIESZKOWICE.....	6
II. ANALIZA STRATEGICZNA (SWOT) GMINY MIESZKOWICE.....	16
III. WIZJA ROZWOJU I MISJA GMINY MIESZKOWICE W PERSPEKTYWIE 2035 ROKU	18
IV. SCHEMAT CELÓW I PLAN OPERACYJNY STRATEGII ROZWOJU GMINY MIESZKOWICE	21
4.1. Inwestycje kluczowe w kontekście osiągnięcia założonych celów strategicznych	27
V. MODEL FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNY JAKO INTEGRATOR PLANOWANIA STRATEGICZNEGO I PRZESTRZENNEGO DLA GMINY MIESZKOWICE	32
5.1 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej.....	33
5.2. Obszary strategicznej interwencji.....	60
5.3. Zgodność Strategii Rozwoju Gminy Mieszkowice na lata 2025-2035 z wytycznymi i założeniami zawartymi w dokumentach wyższego rzędu	65
VI. SYSTEM WDRAŻANIA, MONITOROWANIA, EWALUACJI I AKTUALIZACJI STRATEGII ROZWOJU GMINY MIESZKOWICE.....	73
6.1. Monitoring, ewaluacja i aktualizacja dokumentu.....	75
VII. RAMY FINANSOWE I POTENCJALNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA REALIZACJI STRATEGII	80
7.1. Potencjalne źródła finansowania.....	86
Spis wykresów:	87
Spis rysunków:	87
Spis tabel:	87

WPROWADZENIE

We współczesnych wysoko rozwiniętych państwach demokratycznych samorząd terytorialny jest instytucją o dużej samodzielności, służącą decentralizacji państwa, działającą z mocy prawa i w granicach prawa krajowego dla dobra lokalnej społeczności.

Najwyższe akty prawne, w tym Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej podkreślają podmiotowość i samodzielność samorządu terytorialnego w Polsce. Wskazują one na jego niezwykle ważną rolę w zarządzaniu rozwojem opartym na wykorzystaniu lokalnych zasobów i potencjałów. Samorząd terytorialny tworzą z mocy prawa mieszkańcy wyodrębnionej jednostki administracyjnej, którzy bezpośrednio lub za pomocą wybranych przez siebie organów zarządzają sprawami społeczności oraz realizują inne zadania w zakresie administracji publicznej, przekazane przez ustawodawcę. Samorząd terytorialny może więc być postrzegany jako sposób organizowania się lokalnej społeczności i formą samorządności polegającą na otrzymaniu przez mieszkańców prawa do samodzielnego rozwiązywania określonych spraw lokalnych.

Aktywność władz samorządowych, działających w imieniu swoich mieszkańców jest niezwykle ważna z punktu widzenia m.in. tworzenia wysokiej jakości przestrzeni publicznej i konkurencyjnej gospodarki lokalnej. Dzięki temu, możliwe jest kreowanie wysokiej jakości życia dla obecnych i przyszłych pokoleń mieszkańców gminy.

W obecnych czasach jest to zadanie szczególnie trudne, zważywszy na rosnące oczekiwania mieszkańców i zmieniające się, trudne do przewidzenia realia, w których funkcjonuje lokalny samorząd w Polsce.

Dlatego tak istotne jest stworzenie w przestrzeni lokalnej skutecznych narzędzi i mechanizmów zarządczych wykorzystywanych w profesjonalnym, strategicznym zarządzaniu rozwojem jednostki samorządu terytorialnego. Dzięki temu możliwe jest prowadzenie w perspektywie wieloletniej efektywnej polityki rozwoju gminy.

Strategiczne planowanie pełni ważną rolę w kreowaniu nowoczesnego, włączającego mieszkańców w procesy decyzyjne, partycypacyjnego modelu zarządzania gminą. Opracowanie strategii rozwoju jednostki samorządu terytorialnego, wymaga przeprowadzenia rzetelnej diagnozy zasobów własnych i otoczenia, zaangażowania lokalnych liderów i przyszłych interesariuszy w proces tworzenia kierunków przyszłego rozwoju, w tym określenia misji i wizji gminy oraz przyjęcia ambitnych celów i kierunków działań.

Przedstawiona Strategia Gminy Mieszkowice na lata 2025-2035 wypracowana została przez mieszkańców jako konsensus pomiędzy oczekiwaniami, a realnymi możliwościami samorządu. Określa cele strategiczne i operacyjne stawiane przed całą wspólnotą samorządową.

Opracowana strategia powstała w wyniku twórczej pracy zespołu ludzi, którzy aktywnie zaangażowali się w proces budowy przyszłości całej lokalnej społeczności. W skład zespołu wchodził zarówno mieszkańcy, jak i reprezentanci instytucji funkcjonujących na terenie gminy, w tym samorządu terytorialnego, lokalnych stowarzyszeń itp. Praca zespołu wspomagana była pod względem merytorycznym i metodologicznym przez ekspertów zewnętrznych.

Funkcjonalną częścią strategii jest Diagnoza podstawowych uwarunkowań rozwojowych dla gminy Mieszkowice (zwana dalej Diagnozą). W dokumencie tym przedstawiono analizę wybranych danych statystycznych, charakteryzujących podstawowe uwarunkowania i czynniki rozwojowe gminy Mieszkowice.

Niniejsza strategia charakteryzuje sytuację społeczną i ekonomiczną gminy, wskazując jej mocne i słabe strony, tworząc jej model rozwoju przestrzennego, a także określając obszary, spójne cele i kierunki polityki rozwoju społeczno-gospodarczego, w perspektywie najbliższych lat.

Kluczowym założeniem planowania strategicznego w gminie Mieszkowice w okresie do 2035 roku jest zintegrowanie polityki środowiskowej, gospodarczej, przestrzennej, społeczno-kulturowej i stworzenie warunków dla wielopłaszczyznowych działań, służących wykorzystaniu unikalnych, lokalnych potencjałów dla poprawy warunków życia i jakości usług publicznych na terenie gminy.

Strategia powstała w oparciu o nowe przepisy dotyczące polityki rozwoju, wprowadzone ustawą z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw.

Procedura dotycząca opracowania Strategii Rozwoju Gminy Mieszkowice uwzględniała wszystkie akty prawne mające wpływ na jej przebieg, w tym ustawę z dnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Niniejszy dokument jest ukoronowaniem prac analitycznych i ewaluacyjnych oraz uwzględnia wnioski i rekomendacje sformułowane w ramach debaty publicznej, której elementem były w szczególności: spotkania warsztatowe z interesariuszami i konsultacje społeczne.

I. WNIOSKI Z DIAGNOZY PODSTAWOWYCH UWARUNKOWAŃ ROZWOJOWYCH DLA GMINY MIESZKOWICE

Punktem wyjścia w procesie opracowywania strategii były efekty wcześniej prowadzonych prac związanych z przygotowaniem, przy współudziale ekspertów Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej, Uniwersytetu Szczecińskiego, Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie oraz pracowników samorządu terytorialnego i przedstawicieli mieszkańców gminy, **Diagnozy podstawowych uwarunkowań rozwojowych dla gminy Mieszkowice**. Dokument ten powstający z wykorzystaniem wiedzy ekspertów i szerokiego grona mieszkańców gminy jest syntetycznym spojrzeniem na sytuację, w której znalazła się lokalna społeczność gminy u progu prac nad nową strategią.

Diagnoza ta stała się jednym z kluczowych dokumentów przygotowywanych w wieloetapowym, zapoczątkowanym w 2024 roku, procesie prac nad Strategią Rozwoju Gminy Mieszkowice na lata 2025-2035. Zawierała ona analizę najważniejszych danych statystycznych, charakteryzujących podstawowe uwarunkowania i czynniki rozwojowe gminy. Diagnoza, jak i strategia, powstały w procesie partycypacji społecznej. Obejmuje ona analizę przedstawiającą potencjał demograficzny, turystyczny, gospodarczy, charakterystykę kapitału ludzkiego, atrakcyjności przyrodniczej oraz stan finansów publicznych.

Wybrane zmienne i wskaźniki istotne w systemie analizy procesów społecznych i gospodarczych zachodzących w gminie, zostały poddane analizie w ujęciu dynamicznym, dzięki czemu możliwe było przedstawienie podstawowych trendów rozwojowych. Dodatkowo chcąc pogłębić charakterystykę wybranych zjawisk, przeprowadzono badania w układzie porównawczym z innymi jednostkami samorządu terytorialnego o zbliżonym potencjale rozwojowym. Dzięki temu stworzony został wieloaspektowy układ odniesienia dla zmian zachodzących w gminie. Dokonując analiz korzystano z baz danych Banku Danych Lokalnych GUS, Monitora Rozwoju Lokalnego Związku Miast Polskich, danych udostępnionych przez Urząd Miejski w Mieszkowicach. W przypadku analiz porównawczych, grupę gmin, z którymi porównywano gminę Mieszkowice, stanowiło 194 gmin miejsko-wiejskich, znajdujących się w grupie gmin o podobnych dochodach.

1.1. Położenie

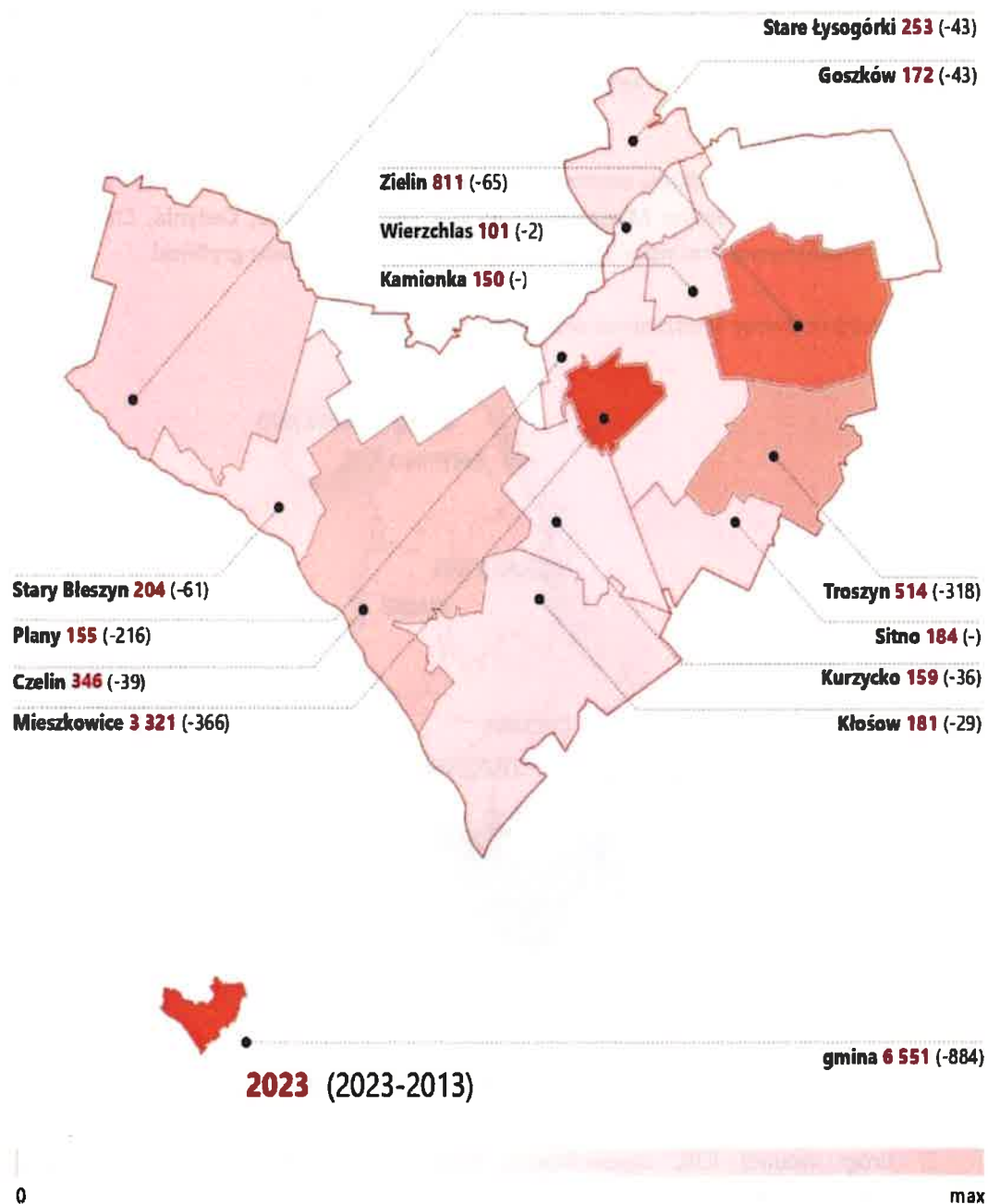
Przeprowadzone analizy wskazują, że Gminę Mieszkowice można zaliczyć do jednostek położonych w obszarze tworzącym spójny funkcjonalnie układ wielu jednostek osadniczych oraz terenów o różnym stopniu zurbanizowania, którego główną cechą jest występowanie trwałych powiązań funkcjonalnych i ekonomicznych.

Gmina Mieszkowice jest gminą miejsko-wiejską położoną w południowo-zachodniej części powiatu gryfińskiego, w województwie zachodniopomorskim. Zachodnia część gminy rozciąga się wzdłuż Odry, naturalnej granicy polsko-niemieckiej.

Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym Polski według Kondrackiego teren, na którym położone są Mieszkowice należy do prowincji Niżu Środkowoeuropejskiego, podprowincji Pojezierza Południowobałtyckiego, makroregionu Pojezierze Południowopomorskie oraz w końcowej klasyfikacji do mezoregionu Równina Gorzowska.

Miejscowości wchodzące w skład gminy, to miasto Mieszkowice – siedziba gminy, a także sołectwa: Czelin, Goszków, Kamionka, Kłosów, Kurzycko, Plany, Sitno, Stare Łysogórki, Stary Bleszyn, Troszyn, Wierzchlas, Zielin. Gmina Mieszkowice liczy 6 458 mieszkańców¹.

Rysunek 1. Sołectwa w Gminie Mieszkowice– zmiany w liczbie zameldowanych mieszkańców

Źródło: opracowanie własne.

¹ Stan na 31.12.2024 za BDL GUS

Siedzibą gminy jest miasto Mieszkowice. Ogólna powierzchnia gminy wynosi 23 867 ha i pod względem powierzchni wpisuje się w średnią charakterystykę polskich gmin. W jej zagospodarowaniu przeważający udział mają użytki rolne (42% powierzchni gminy) i lasy (47% powierzchni gminy). Gęstość zaludnienia na obszarze gminy wynosi średnio 28 osób/km² i jest znacznie niższa od średniej krajowej wynoszącej 122 osoby/km². W sieci osadniczej województwa zachodniopomorskiego miasto Mieszkowice, stanowi ośrodek gminny o znaczeniu lokalnym. W latach 2002-2023 liczba mieszkańców zmalała o 13,6%. Średni wiek mieszkańców wynosi 41,1 lat i jest nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa zachodniopomorskiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski.

W sieci osadniczej województwa zachodniopomorskiego Mieszkowice stanowią ośrodek gminny o znaczeniu lokalnym. Gmina Mieszkowice wraz z gminami Banie, Cedynia, Chojna, Gryfino, Moryń, Stare Czarnowo, Trzcieńsko Zdrój i Widuchowa, tworzy powiat gryfiński.

Rysunek 2. Położenie Gminy Mieszkowice w układzie powiatowym

Źródło: Opracowanie własne.

Gmina leży w pobliżu skrzyżowania dwóch ważnych szlaków międzynarodowego systemu dróg wodnych:

- ☐ drogi wodnej E30, zapewniającej możliwość przemieszczania się doliną Odry w kierunkach:
 - północnym w stronę Bałtyku do portów morskich: Polski, Niemiec, Rosji i Skandynawii,
 - południowym: łącząc Pomorze z terenami Górnego Śląska,
- ☐ drogi wodnej E70, zapewniającej możliwość przemieszczania się w kierunkach:

- wschodnim doliną Warty, Noteci i Kanałem Bydgoskim łącząc się z systemem żegludowym doliny Wisły,
- na zachód w kierunku dróg wodnych Niemiec i Europy Zachodniej, za pośrednictwem dwóch wjazdów na kanał Odra - Hawela w Osinowie Górnym/Hohensaaten oraz przez kanał Ognica w Schwedt.

Kluczowym dla rozwoju społeczno-gospodarczego gminy czynnikiem jest jej położenie w:

- ☐ strefie przygranicznej,
- ☐ obszarze polsko-niemieckich zainteresowań utworzenia „transgranicznego obszaru chronionego w dolinie dolnej Odry”, jako Polsko- Niemieckiego Parku Narodowego „Dolina Dolnej Odry”,
- ☐ korytarzu ekologicznym doliny Odry, będącym ważnym ogniwem w europejskim systemie powiązań przyrodniczych,
- ☐ strefie koncentracji obszarów chronionych o ponadregionalnej randze: Cedyńskiego Parku Krajobrazowego oraz Narodowego Parku Doliny Dolnej Odry po stronie niemieckiej,
- ☐ zasięgu zainteresowań mieszkańców Niemiec terenami wypoczynkowymi i sferą usług.

1.2. Podstawowe uwarunkowania rozwoju

Przeprowadzona analiza danych statystycznych przedstawia obraz zrównoważonej, lokalnej gospodarki z dużym potencjałem do dalszego rozwoju. Gminę Mieszkowice można zaliczyć do jednostek, położonych w peryferyjnym obszarze przygranicznym. Cechą, która wywiera wpływ na rozwój gminy jest jej położenie przygraniczne i potencjał kulturowo przyrodniczy.

Wykorzystanie unikalnego potencjału endogennego, wynikającego z położenia i dostępności komunikacyjnej, uwarunkowań przyrodniczych i historycznych powinno stać się kluczowym kierunkiem działań o charakterze strategicznym podejmowanych w gminie.

Przeprowadzona analiza danych statystycznych zawartych w Diagnostyce, przedstawia obraz zrównoważonej lokalnej gospodarki z dużym nadal niewykorzystanym potencjałem do dalszego rozwoju. Obserwacje lokalnej gospodarki wskazują jednoznacznie, że najważniejszy potencjał, jaki wydaje się posiadać gmina, związany jest z zasobami środowiska naturalnego oraz jej położeniem. Już obecnie stają się one magnesem przyciągającym turystów i kreujących przedsiębiorczość na obszarze gminy. Jednocześnie wskazać należy na fakt, iż potencjał ten jest nadal nie w pełni wykorzystany.

Potencjał rozwoju gospodarki turystycznej w gminie jest duży, szczególnie w kontekście turystyki transgranicznej w tym rowerowej i wodnej. Dlatego niezbędne zidentyfikowanie i rozwijanie produktu turystycznego gminy, który trafi w gusty i preferencje polskich jak i zagranicznych turystów, a jednocześnie pozwoli stworzyć sieciowy model powiązań pomiędzy przedsiębiorcami w gminie, społecznością lokalną i władzami samorządowymi.

W kwestii zagrożeń rozwojowych, jak wynika z analizy danych statystycznych, sytuacja w gminie Mieszkowice, nie różni się zasadniczo od sytuacji w innych gminach miejsko-wiejskich w Polsce. Wyzwaniem dla gminy jest modernizacja infrastruktury sieciowej – kanalizacyjnej, wodociągowej, czy gazowej w kontekście rozwoju rozproszonego budownictwa. Kluczowe jest podjęcie decyzji określających modelowy rozwój miasta i gminy. Wyraźnym zagrożeniem dla przyszłości gminy są niekorzystne zjawiska demograficzne zachodzące na jej obszarze.

Podsumowując analizy zawarte w Diagnozie podstawowych uwarunkowań rozwojowych dla gminy Mieszkowice za najważniejsze, bezpośrednio wpływające na rozwój jednostki, można uznać następujące uwarunkowania:

a) wynikające z położenia gminy

Gmina Mieszkowice należy do tych jednostek terytorialnych, dla których uwarunkowania rozwoju wynikające z położenia są szczególnie ważne. Oznacza to, że każdorazowo muszą być one brane pod uwagę w tworzeniu strategicznych planów rozwoju gminy. Muszą one uwzględniać także transgraniczne powiązania gospodarcze.

Położenie w obszarze przygranicznym i dogodne połączenia komunikacyjne w perspektywie wieloletniej będą kształtować przyszłe kierunki osadnictwa w gminie, a także jej rozwój.

Wpłynie to na zamiany w strukturze zagospodarowania gruntów i niewątpliwie w długiej perspektywie czasowej na zmianę charakteru gminy, z jeszcze silniejszym rozwojem sfery usługowej.

KONSEKWENCJE	WYZWANIA
1. Zróżnicowanie charakteru i skali problemów oraz potencjału rozwojowego. 2. Dobra dostępność komunikacyjna – drogi wojewódzkie i krajowe, i ścieżki rowerowe o charakterze międzynarodowym.	1. Zapobieganie różnicowaniu procesów rozwojowych gminy („gmina dwóch prędkości”) ze względu na odmienny charakter poszczególnych miejscowości w gminie. 2. Utrzymanie odpowiedniego stanu sieci dróg lokalnych. 3. Utrzymywanie oraz podnoszenie atrakcyjności osadniczej i gospodarczo-inwestycyjnej gminy oraz w zakresie oferty turystycznej, przy zachowaniu dbałości o stan środowiska naturalnego.

b) wynikających z procesów demograficznych

Sytuację demograficzną w gminie na przestrzeni ostatnich kilku lat można określić jako stabilną, choć w przyszłości pogłębiać się będzie problem starzenia się społeczeństwa i wyraźnie zmniejszy się liczba mieszkańców.

Wzrastająca w przyszłości atrakcyjność obszaru gminy jako miejsca potencjalnego zamieszkania dla mieszkańców spoza jej granic wymaga podjęcia działań zmierzających do poprawy stanu infrastruktury technicznej i stworzenia atrakcyjnej oferty mieszkaniowej.

Ma to duże znaczenie dla planowania kierunków i perspektyw rozwoju, wpływa w sposób szczególny na określone obszary działalności gminy tj. planowanie przestrzenne, oświatę, infrastrukturę itp. Już obecnie gmina potrzebuje specjalistów, ludzi młodych i przedsiębiorczych, którzy będą kreować jej przyszłość.

KONSEKWENCJE	WYZWANIA
1. Trudna sytuacja demograficzna – stały spadek liczby mieszkańców gminy. 2. Mała atrakcyjność osiedleńcza i jednocześnie jej zróżnicowanie względem poszczególnych miejscowości gminy. 3. Duże zagrożenie rozwojem rozproszonej zabudowy.	1. Podejmowanie działań, zmierzających do tworzenia atrakcyjnych warunków do życia ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb ludzi młodych i rodzin. 2. Rosnące potrzeby w zakresie dostępu do infrastruktury, związane z nowym, często rozporozszonym osadnictwem. 3. Wzmacnianie pozytywnego wizerunku gminy, atrakcyjnego dla potencjalnych osiedleńców. 4. Tworzenie warunków dla wzrostu atrakcyjności inwestycyjnej gminy, co wpłynie na lokalny rynek pracy.

c) wynikających z sytuacji gospodarczej

Konkurencyjność lokalnej gospodarki decyduje o sytuacji ekonomicznej mieszkańców oraz determinuje możliwości rozwoju gminy. O przedsiębiorczości mieszkańców i wzrastającej konkurencyjności lokalnej gospodarki świadczą wartości wskaźników: udziały w podatkach, stanowiących dochody budżetu państwa podatek dochodowy od osób fizycznych i udziały, w podatkach, stanowiących dochody budżetu państwa podatek dochodowy od osób prawnych.

W ostatnim dziesięcioleciu dochody gminy Mieszkowice w przeliczeniu na jednego mieszkańca będące udziałem w podatkach, stanowiących dochody budżetu państwa wyraźnie wzrosły. Nie zmienia to faktu, że gmina potrzebuje silnego wzrostu przedsiębiorczości mieszkańców i tworzenia nowych atrakcyjnych miejsc pracy na jej terenie.

KONSEKWENCJE	WYZWANIA
1. Występujące zjawisko emigracji zarobkowej, przekładające się na odpływ kadr oraz szereg innych negatywnych konsekwencji z nim związanych. 2. Potencjał w zakresie rozwoju usług, głównie związanych z turystyką (rekreacja i wypoczynek) oraz promocją zrównoważonego stylu życia.	1. Podniesienie poziomu atrakcyjności gminy dla inwestorów, poprzez tworzenie i rozwijanie stref aktywności gospodarczej. 2. Wsparcie procesu profesjonalizacji działania przedsiębiorstw z terenu gminy oraz promocja ich produktów i usług. 3. Rozwój i komercjalizacja sieciowego produktu turystycznego gminy.

d) wynikających ze stopnia rozwoju infrastruktury technicznej

Rozwój infrastruktury technicznej jest jednym z istotnych czynników, sprzyjających lokalnemu rozwojowi społeczno-gospodarczemu. Wpływa bezpośrednio na atrakcyjność jednostki samorządowej, z punktu widzenia jej potencjalnych i obecnych mieszkańców. Jakość i stan infrastruktury technicznej w gminie bezpośrednio przekłada się m.in. na jej potencjał gospodarczy i jakość życia mieszkańców, a jednocześnie wydatki ponoszone na jej budowę, utrzymanie czy modernizację nierzadko, stanowią jedną z ważniejszych pozycji budżetowych.

Wpływa to na jakość życia mieszkańców i atrakcyjność inwestycyjną gminy. O ile dostęp do sieci dróg w gminie uznać należy za zadowalający, o tyle nie są one dostosowane do zwiększającego się ruchu lokalnego, ponadlokalnego i tranzytowego. Utrudnia to komunikację wewnątrzgminną i wpływa na jakość życia mieszkańców gminy.

KONSEKWENCJE	WYZWANIA
1. Obniżenie jakości życia mieszkańców. 2. Obniżenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy.	1. Intensyfikacja działań w zakresie rozwoju sieci infrastruktury technicznej na obszarach, gdzie jest to możliwe i wskazane. 2. Wsparcie procesu profesjonalizacji działania lokalnych przedsiębiorstw oraz promocja ich produktów i usług. 3. Dostosowanie infrastruktury technicznej w gminie do zmieniających się potrzeb mieszkańców i wyzwań, związanych z nowym osadnictwem.

e) wynikających z potrzeb polityki społecznej i ochrony zdrowia

Wysoka jakość usług medycznych, ciągłe ich doskonalenie i dopasowanie do potrzeb mieszkańców, to jeden z najistotniejszych problemów współczesnego podejścia do wielofunkcyjnego rozwoju lokalnego.

Wysoka jakość opieki zdrowotnej wiąże się z kompleksowym podejściem do jakości na każdym etapie świadczenia usługi. Wskazać tu należy przede wszystkim na dostępność do zasobów medycznych, kadrowych infrastrukturalnych i finansowych.

Bardzo podobne wyzwania, dotyczą także opieki społecznej czy całego spektrum polityki społecznej realizowanej przez gminę. Oznacza to konieczność podejmowania działań, których celem jest zaspokojenie zbiorowych potrzeb społeczeństwa w zakresie profilaktyki, promocji zdrowia, diagnostyki, terapii i rehabilitacji oraz gwarancja, że udzielane inne formy wsparcia społecznego spełniają wymagania bezpieczeństwa, skuteczności i efektywności.

KONSEKWENCJE	WYZWANIA
1. Powolny choć nieunikniony wzrost zapotrzebowania na opiekę zdrowotną i wsparcie społeczne spowodowany starzeniem się społeczeństwa. 2. Ryzyko problemów społecznych, będących konsekwencją rozwoju transgranicznego rynku pracy oraz negatywnych konsekwencji społecznych tego procesu.	1. Doskonalenie systemu ochrony zdrowia. 2. Monitorowanie oraz reagowanie na zmieniające się potrzeby lokalnej społeczności, w tym tych, wynikających ze zmieniającego się modelu życia i pracy.

f) wynikających ze stanu oraz potencjału środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego

Potencjał gminy Mieszkowice, związany z zasobami środowiska naturalnego, można określić jako znaczący. Jednostka charakteryzuje się dużą atrakcyjnością krajobrazową.

Kluczowe jest tu znaczenie rzeki Odry i obszarów objętych różnymi formami ochrony przyrody jako jednej z osi rozwoju gminy.

Walory środowiskowe, uzupełniane są przez niezwykle cenne zasoby kulturowe gminy, świadczące o jej bogatej historii i mogące stać się kluczowym czynnikiem, wpływającym na jej rozwój w przyszłości.

KONSEKWENCJE	WYZWANIA
1. Potencjał w wykorzystaniu posiadanych zasobów dla powstania i rozwoju produktu turystycznego gminy. 2. Potencjał w wykorzystaniu zasobów środowiska naturalnego.	1. Rozwój i komercjalizacja produktu turystycznego gminy. 2. Poprawa stanu środowiska naturalnego, w tym czystości środowiska naturalnego. 3. Zrównoważone planowanie i zagospodarowanie przestrzenne w całej gminie. 4.

g) wynikających z poziomu rozwoju kapitału społecznego

Współpraca z organizacjami pozarządowymi jest ważnym elementem polityki umacniania demokracji lokalnej w gminie. Wzrastająca partycypacja społeczna mieszkańców gminy, jednostki przejawia się poprzez aktywną działalność fundacji, stowarzyszeń i pozostałych organizacji, funkcjonujących w gminie.

Rozwijająca się z powodzeniem współpraca samorządu z podmiotami pozarządowymi, wskazuje na wysoki potencjał lokalnej społeczności w zakresie samorządności.

KONSEKWENCJE	WYZWANIA
1. Wzrost zaangażowania mieszkańców gminy w działania podejmowane przez podmioty pozarządowe. 2. Duża aktywność instytucji kultury, działających na obszarze gminy.	1. Pełne wykorzystanie potencjału, płynącego z zasobów kapitału społecznego i organizacyjnego mieszkańców gminy. 2. Włączenie placówek kultury i organizacji pozarządowych w tworzenie oraz rozwój atrakcyjnej oferty spędzania wolnego czasu, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży. 3. Poprawa stanu środowiska naturalnego. 4. Diagnoza przyczyn, niesatysfakcjonujących wyników egzaminów w placówkach szkolnych z terenu gminy, wdrożenie działań służących podniesieniu poziomu nauczania. 5. Optymalizacja oferty edukacyjnej z uwzględnieniem zmian i trendów demograficznych.

h) wynikających ze stanu finansów publicznych

Rozwój każdej jednostek samorządowych w znacznym stopniu zależy od ich sytuacji finansowej. Posiadane zasoby finansowe, stanowią fundament funkcjonowania gminy oraz warunkują realizację wszelakich zadań, w tym o charakterze inwestycyjnym.

Podstawowym instrumentem zarządzania finansami każdej gminy jest jej budżet. Dzięki niemu możliwe jest zarządzanie rozwojem społeczno-gospodarczym gminy w ujęciu bieżącym, jak i kształtowanie jego przyszłego stanu. Dzięki racjonalnej polityce budżetowej, prowadzonej w gminie Mieszkowice, możliwe jest zaspokajanie zidentyfikowanych potrzeb społeczności lokalnej.

Analizując sytuację finansową gminy w latach 2014-2023, należy zwrócić uwagę na fakt, zwiększających się wpływów budżetowych.

KONSEKWENCJE	WYZWANIA
1. Względna stabilność finansów gminy – wzrost dochodów tożsamy ze wzrostem wydatków. 2. Wysokie i rosnące wydatki związane z finansowaniem systemu oświaty i wychowania w gminie.	1. Optymalizacja wydatków gminy. 2. Zwiększenie dochodów gminy. 3. Planowana długofalowo polityka inwestycyjna, odpowiadająca na realne problemy i potrzeby, uwzględniające możliwości budżetowe gminy, wykorzystująca wsparcie zewnętrzne. 4. Optymalizacja kosztów działania placówek oświatowych w gminie.

Rekomenduje się, poza tym:

- ☐ Opracowanie Strategii Rozwoju Systemu Oświaty.
- ☐ Celowym wydaje się podjęcie działań, zmierzających do opracowania Programu Przyciągania Inwestorów oraz Gminnego Programu Wspierania Turystyki.
- ☐ Należałoby rozpocząć pracę nad nowym programem rewitalizacji, z uwzględnieniem wniosków płynących z ewaluacji dotychczas prowadzonych działań.
- ☐ Zarządzanie strategiczne w gminie w kolejnych latach postrzegane być powinno jako kluczowy z punktu widzenia zarządzania proces, którego celem jest rozstrzygnięcie o najważniejszych problemach i rozwoju lokalnej społeczności.

Przygotowane dokumenty strategiczne powinny w szczególny sposób uwzględniać kierunki rozwoju gminy, z uwzględnieniem wskazanych wyżej uwarunkowań i wdrażać stosowne rozwiązania organizacyjne i finansowe, będące podstawą kreacji warunków wielofunkcyjnego rozwoju gminy.

II. ANALIZA STRATEGICZNA (SWOT) GMINY MIESZKOWICE

Elementem prac nad niniejszym dokumentem były warsztaty poświęcone przeprowadzeniu analizy SWOT.

Analiza SWOT stanowi jedną z najpopularniejszych metod diagnostycznych. Służy porządkowaniu i segregacji informacji, stanowi użyteczną pomoc przy dokonywaniu oceny zasobów i otoczenia, ułatwia też identyfikację problemów i określenie priorytetów rozwoju. Polega na grupowaniu czynników na cztery kategorie, nazwane z j. ang.: **STRENGTHS** – mocne strony, **WEAKNESSES** – słabe strony, **OPPORTUNITIES** – szanse i **THREATS** – zagrożenia.

Rysunek 3. Warsztaty poświęcone wypracowaniu SWOT

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów z warsztatów.

Mocne strony definiowane są jako czynniki wewnętrzne o charakterze pozytywnym. Są to atuty, które korzystnie wyróżniają gminę. Określane są one jako kluczowe czynniki sukcesu, w tym umożliwiające prawidłowe dostosowywanie gminy do zmieniających się uwarunkowań.

Słabe strony określane są jako czynniki wewnętrzne o charakterze negatywnym. Słabe strony są związane z brakami zasobów oraz wszelkimi obszarami funkcjonowania gminy, które ograniczają jej sprawność oraz możliwość reagowania na zmieniające się wymagania otoczenia zewnętrznego.

Szanse to zewnętrzne czynniki o charakterze pozytywnym. Oznaczają wszelkie istniejące lub przewidywane procesy, zjawiska i trendy zachodzące w otoczeniu gminy, które odpowiednio wykorzystane mogą stać się impulsem do rozwoju społeczności lokalnej i mogą osłabić wpływ ewentualnych, pojawiających się problemów.

Zagrożenia to zewnętrzne czynniki o charakterze negatywnym. Są określane jako procesy, zjawiska i trendy zachodzące w otoczeniu gminy, które stanowią lub mogą stanowić barierę w jej rozwoju, utrudniając jej funkcjonowanie, podnoszą koszty itp.

W tabeli nr 1 zaprezentowano wyniki analizy strategicznej, powstałe na bazie dyskusji podczas warsztatów strategicznych.

Tabela 1. Wyniki analizy SWOT, powstałe na bazie dyskusji prowadzonej podczas warsztatów z udziałem interesariuszy lokalnych

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
☐ Otwartość władz samorządowych na współpracę ze środowiskiem lokalnym.	☐ Niewystarczające, w stosunku do potrzeb, środki na remonty i inwestycje w gminie.
☐ Duże zaangażowanie władz samorządowych w prowadzeniu polityki prorozwojowej na wysokim poziomie.	☐ Wzrost postaw roszczeniowych wśród części społeczeństwa gminy.
☐ Wysokie walory turystyczne gminy wynikające z jej położenia i unikalnego środowiska naturalnego.	☐ Negatywne trendy demograficzne, odpływ ludzi młodych i wykształconych z gminy.
☐ Dogodne warunki dla rozwoju rolnictwa i przetwórstwa ekologicznego.	☐ Brak dużych stabilnych pracodawców w gminie. Duży odsetek mieszkańców wykluczonych zawodowo.
☐ Rozwinięta sieć komunikacyjna: drogowa, kolejowa i wodna.	☐ Infrastruktura turystyczna niedostosowana do możliwości i potrzeb.
☐ Korzystne warunki naturalne do rozwoju odnawialnych źródeł energii w tym energii wiatrowej i słonecznej	☐ Niewystarczająca dostępność oferty wsparcia psychicznego i psychologicznego dla mieszkańców.
	☐ Niesatysfakcjonujący stan infrastruktury technicznej w gminie.
SZANSE	ZAGROŻENIA
☐ Zwiększenie finansowania inwestycji poprzez dostęp do funduszy zewnętrznych.	☐ Problemy demograficzne w gminie, regionie i kraju.
☐ Wzrastająca świadomość potrzeby współpracy różnych środowisk mających wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy gminy.	☐ Migracje zarobkowe. Zwiększony odpływ osób z grupy produkcyjnej, w tym specjalistów i osób z kwalifikacjami i doświadczeniem.
☐ Stworzenie rozbudowanego produktu turystycznego gminy.	☐ Rosnąca konkurencja między samorządami o środki pozabudżetowe i nowych mieszkańców.
☐ Rozwijanie powiązań sieciowych pomiędzy przedsiębiorcami i instytucjami działającymi w gminie i poza nią .	☐ Zagrożenia wynikające z działalności człowieka w środowisku naturalnym. Zmiany klimatu i ich wpływ na środowisko naturalne.
☐ Rozwój turystyki kwalifikowanej w tym przede wszystkim turystyki rowerowej.	☐ Presja urbanizacyjna na obszarach cennych przyrodniczo.

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów z warsztatów.

Wyniki analizy SWOT wykorzystywane były w dalszych pracach zespołu opracowującego Strategię Rozwoju Gminy Mieszkowice i posłużyły do sprecyzowania misji i wizji, a także celów strategicznych i operacyjnych, których realizacja ma posłużyć do urzeczywistnienia nakreślonej wizji gminy w 2035 roku.

III. WIZJA ROZWOJU I MISJA GMINY MIESZKOWICE W PERSPEKTYWIE 2035 ROKU

Akceptowana przez wszystkich interesariuszy WIZJA i MISJA oraz odpowiednio przygotowana strategia sprawia, że kierunki rozwoju gminy Mieszkowice w perspektywie do roku 2035 będą spójne z oczekiwaniami mieszkańców i uwarunkowaniami wewnętrznymi i zewnętrznymi, w jakich działania strategiczne będą podejmowane.

Opracowanie wizji i misji ułatwia określenie zadań oraz jasne sprecyzowanie kierunku rozwoju całej lokalnej społeczności. Interesariusze strategii znający misję i wizję gminy, będą się lepiej identyfikować z założeniami i celami, jakie ona obrała.

WIZJA

Wizja jest projekcją przyszłości, jaka zostanie stworzona dzięki realizacji strategii. Zaproponowana poniżej wizja powstała w trakcie prac warsztatowych z reprezentantami poszczególnych interesariuszy wdrażania Strategii.

Rysunek 4. Mieszkowice Moja gmina w 2030

Źródło: Materiał Urzędu Miejskiego w Mieszkowicach.

W ramach działań aktywizujących lokalną społeczność zorganizowano konkurs dla dzieci i młodzieży, którego efektem było kilkadziesiąt prac przedstawiających wizję gminy w przyszłości.

W wyniku pracy warsztatowej oraz dyskusji na forum zdefiniowano przyszły, pożądany obraz gminy Mieszkowice w roku 2035:

**MIESZKOWICE TO GMINA ZIELONEJ ENERGII I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI.
DOSKONAŁE MIEJSCE DO PRACY I WYPOCZYNKU.**

Rysunek 5. Warsztat strategiczny poświęcony opracowaniu WIZJI i MISJI

Źródło: Materiał Urzędu Miejskiego w Mieszkowicach.

MISJA

Misja wskazuje naczelny cel polityki rozwoju gminy, wokół którego powinny koncentrować się działania władz samorządowych i wszystkich zaangażowanych partnerów. Stanowi przesłanie, będące podstawą i określeniem kierunku współpracy na szczeblu lokalnym. Misja odpowiada na pytania co chcemy osiągnąć oraz jakie potrzeby będziemy zaspokajać, a także czym się wyróżniamy oraz do kogo kierujemy swój produkt lub usługi.

Rysunek 6. Mieszkowice Moja gmina w 2030

Źródło: Materiał Urzędu Miejskiego w Mieszkowicach.

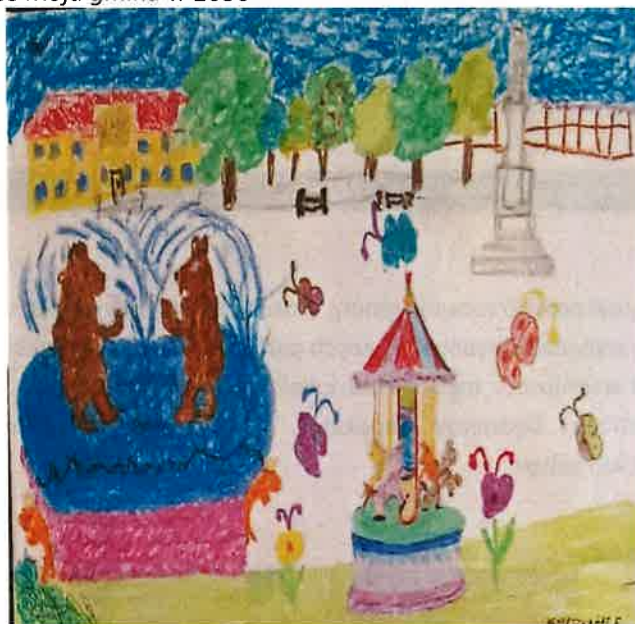
W toku prac warsztatowych wypracowano następujące brzmienie Misji:

GMINA MIESZKOWICE TWORZY WARUNKI DO ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO OPARTEGO O INNOWACJE I ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ ORAZ WYSOKĄ JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW.

Tak przedstawiona WIZJA i MISJA stają się dla społeczności lokalnej swoistym drogowskazem, przedstawiającym pożądane kierunki rozwoju gminy. Ich sformułowanie pozwoliło skonsolidować lokalną społeczność wokół celu, jakim jest stworzenie dokumentu strategicznego, będącego narzędziem pozwalającym urzeczywistnić tak przedstawione oczekiwania mieszkańców.

Rysunek 7. Mieszkowice Moja gmina w 2030

Źródło: Źródło: Materiał Urzędu Miejskiego w Mieszkowicach.

IV. SCHEMAT CELÓW I PLAN OPERACYJNY STRATEGII ROZWOJU GMINY MIESZKOWICE

Istotną częścią Strategii Rozwoju Gminy Mieszkowice na lata 2025-2035 jest opracowanie planu operacyjnego. Ta część dokumentu powstała jako konsensus pomiędzy potrzebami, a możliwościami finansowymi i organizacyjnymi samorządu w perspektywie do roku 2035.

W toku konsultacji z szerokim gronem interesariuszy wypracowano **cztery główne obszary strategiczne**, które w istotny sposób wpływają na przedstawioną wyżej Wizję i Misję Gminy Mieszkowice. Obszary te wzajemnie się uzupełniają, stanowiąc jednocześnie pole różnorodnych działań, których podjęcie będzie możliwe i celowe w całym okresie realizacji strategii. Obszarami strategicznej interwencji w gminie w okresie 2025-2035 są:

- ☐ **GOSPODARKA;**
- ☐ **KAPITAŁ LUDZKI;**
- ☐ **ŚRODOWISKO;**
- ☐ **ZARZĄDZANIE.**

Rysunek 8. Schemat celów Strategii Rozwoju Gminy Mieszkowice

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów z warsztatów.

W ramach każdego z obszarów zdefiniowano cele strategiczne. Przyjęte cele strategiczne wskazują kierunek postępowania w realizacji założonej wizji gminy Mieszkowice w roku 2035.

Każdemu z 4 celów strategicznych przypisano cele operacyjne. Wszystkie cele operacyjne zostały opracowane w taki sposób, aby przenikały wskazane obszary strategicznej interwencji w kontekście przyjętych celów strategicznych. Sprzyja to zapewnieniu komplementarności i spójności wewnętrznej i zewnętrznej strategii, pozwalając w konsekwencji wpisać w nią działania, które poprzez swoje

wieloaspektowe oddziaływania będą wspierać realizację celów stawianych w Strategii, jak również Wizji i Misji określonej przez mieszkańców.

Cele operacyjne dotyczą średniego horyzontu czasowego. Służą one wykonywaniu określonych działań i zadań a także przedsięwzięć, których realizacja niezbędna jest do osiągnięcia celu strategicznego. Ponadto w ramach Strategii wyodrębniono **inwestycje kluczowe**, których realizacja będzie miała największe znaczenie dla powodzenia prowadzonej polityki rozwoju i osiągnięcia celów. Strategia określa również **oczekiwane rezultaty** planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym oraz **wskaźniki** ich osiągnięcia.

Interwencje planowane w ramach poszczególnych obszarów nie są rozłączne, lecz wzajemnie się przenikają i uzupełniają, dzięki czemu możliwe będzie uzyskanie efektu synergii, kluczowego dla ich powodzenia.

Schemat 1. Schemat celów Strategii Rozwoju Gminy Mieszkowice na lata 2025-2035

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów z warsztatów.

Tabela 2 . Rozwinięcie projektowe celów Strategii Rozwoju Gminy Mieszkowice na lata 2025-2035

CEL STRATEGICZNY I.

MIESZKOWICE PRZEDSIĘBIORCZĄ GMINĄ WPIERAJĄCĄ LOKALNĄ GOSPODARKĘ

Strategia postępowania:

Gmina Mieszkowice opiera swój rozwój na unikalnych endogenicznych zasobach naturalnych, społecznych i gospodarczych. Strategia ukierunkowana jest na dążenie do ciągłego wzmacniania potencjału ekonomicznego gminy poprzez tworzenie atrakcyjnych warunków do rozwoju przedsiębiorczości opartej na kreatywności i innowacjach. Niezbędne jest rozwijanie i sieciowanie produktu gminy, jako efektu współpracy przedsiębiorców, samorządu i wszystkich potencjalnych interesariuszy rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Mieszkowice. Rozwijamy potencjał turystyczny gminy, pamiętając o jej rolniczym charakterze. Inwestujemy w odnawialne źródła energii i tworzymy warunki do rozwoju sfery produkcyjnej i usługowej w gminie.

Kierunki działań / cele operacyjne		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów	Główna odpowiedzialność po stronie Gminy	Potencjalne podmioty zaangażowane/partnerzy ²
1.1	Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej gminy.	Wzrost zainteresowania inwestorów ofertą gminy. Zwiększenie potencjału inwestycyjnego gminy.	Powierzchnia terenów inwestycyjnych w gminie.	Urząd Miejski w Mieszkowicach	Inwestorzy
1.2	Wzmacnianie przedsiębiorczości i konkurencyjności.	Wzrost liczby podmiotów gospodarczych funkcjonujących w gminie Wzrost przedsiębiorczości. Tworzenie infrastruktury wspierającej przedsiębiorczość.	Liczba podmiotów nowo zarejestrowanych w REGON na 1 tys. mieszkańców.	Urząd Miejski w Mieszkowicach	Lokalni przedsiębiorcy

² Katalog podmiotów i partnerów nie jest zamknięty. Współpraca będzie rozwijana w ramach konkretnych projektów z uwzględnieniem możliwie szerokiego udziału potencjalnych interesariuszy.

CEL STRATEGICZNY II.

PRZYSZŁOŚĆ GMINY W ZINTEGROWANEJ OTWARTEJ NA WSPÓŁPRACĘ SPOŁECZNOŚCI

Strategia postępowania:

Dynamiczny rozwój społeczno-gospodarczy nie jest możliwy bez wysokiej jakości kapitału społecznego. Przyszłość gminy tworzona jest przez mieszkańców i dla mieszkańców. Dlatego niezwykle istotne jest dbanie o wysoką jakość życia w gminie. Hasłem przewodnim wszelkich działań jest sentencja: Mieszkowice – dobre miejsce do życia, idealne miejsce do działania! Będziemy dążyć do zwiększenia zaangażowania lokalnej społeczności w sprawy gminy. Klucz do przyszłości widzimy w wysokiej jakości edukacji realizowanej przez całe życie. Będziemy dbali o kulturalne dziedzictwo materialne i niematerialne, jednocześnie realizując nowe projekty tworzące wysoką jakość życia w gminie. Będziemy wspierać działania kreujące otwartą na wyzwania współczesności, świadomą, inteligentną i innowacyjną społeczność gminy.

Kierunki działań / cele operacyjne		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów	Główna odpowiedzialność po stronie gminy	Potencjalne podmioty zaangażowane/partnerzy
2.1	Wysokiej jakości edukacja wspierająca wszechstronny rozwój.	Poprawa wyników egzaminacyjnych w szkołach podstawowych funkcjonujących w gminie. Rozwój oferty kształcenia się przez całe życie.	Wyniki z egzaminu 8 klasisty na poziomie średniej krajowej. Liczba kursów i szkoleń skierowana do mieszkańców.	Urząd Miejski w Mieszkowicach	Placówki oświatowe, stowarzyszenia, mieszkańcy
2.2	Rozwój kapitału społecznego i dziedzictwa kulturowego gminy.	Wzrost rozpoznawalności gminy. Wzrost wiedzy mieszkańców o lokalnym i regionalnym dziedzictwie kulturowym. Wzrost liczby wydarzeń kulturalnych w gminie.	Liczba wydarzeń kulturalnych w gminie.	Urząd Miejski w Mieszkowicach	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Mieszkowicach, stowarzyszenia, mieszkańcy

CEL STRATEGICZNY III.

ATRAKCYJNA TURYSTYCZNIE, EKOLOGICZNA, ODPORNA GMINA PRZYGRANICZNA

Strategia postępowania:

Gmina Mieszkowice opiera swój rozwój a zrównoważonym wykorzystaniu walorów środowiskowych, bezpieczeństwie i innowacyjnym podejściu do koegzystencji człowieka i środowiska. Masze działania skierowane będą w stronę tworzenia wysokiej jakości zanegowanego produktu turystycznego gminy. Wykorzystamy potencjał przyrodniczy i kulturowy do rozwoju lokalnej gospodarki. Świadomi zagrożeń środowiskowych, społecznych, gospodarczych i politycznych będziemy dążyć do stworzenia odpornej na zagrożenia zewnętrzne i wewnętrzne, bezpiecznej i przyjaznej mieszkańcom gminy. Odporność rozumiana jako szeroka umiejętność dostosowania do zmieniających się warunków, przewidywania i uodpornienia się na możliwe zagrożenia jest wyzwaniem, które wyznaczać będzie aktywność władz i mieszkańców gminy.

Kierunki działań / cele operacyjne		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów	Główna odpowiedzialność po stronie gminy	Potencjalne podmioty zaangażowane/partnerzy
3.1	Struktura funkcjonalno-przestrzenna, uwzględniająca potrzeby gminy i jej mieszkańców.	Rozwój infrastruktury, stworzenie przestrzeni dla aktywnego wykorzystania czasu przez dzieci, młodzież, ale też dla wszystkich mieszkańców gminy. Kreowanie przestrzeni o zrównoważonym potencjale dla wielofunkcyjnego rozwoju wszystkich grup społecznych. Wysoka jakość infrastruktury placówek edukacyjnych.	Liczba nowych i wyremontowanych obiektów. Liczba ofert spędzania wolnego czasu.	Urząd Miejski w Mieszkowicach	Jednostki pomocnicze – sołectwa, stowarzyszenia, placówki oświatowe, placówki kulturalne
3.2	Odporna na zagrożenia zewnętrzne i wewnętrzne gmina.	Zapobieganie zagrożeniom mogącym negatywnie wpłynąć na rozwój gminy. Ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi. Transformacja energetyczna. Przeciwdziałanie i zwalczanie dysfunkcji w rodzinie. Profilaktyka zdrowotna.	Wzmocnienie odporności istniejącej infrastruktury. Liczba interwencji domowych.	Urząd Miejski w Mieszkowicach	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Policja, Państwowa Straż Pożarna, OSP, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

CEL STRATEGICZNY IV.**WYSOKIEJ JAKOŚCI INFRASTRUKTURA I SYSTEM USŁUG PUBLICZNYCH, DOSTOSOWANY DO POTRZEB I OCZEKIWAŃ SPOŁECZNYCH****Strategia postępowania:**

Wizja nowoczesnej, inteligentnej, innowacyjnej, odpornej na zagrożenia i wykorzystujące swój potencjał gminy jest możliwa do realizacji dzięki sprawnemu systemowi zarządzania. Władze samorządowe mają świadomość potrzeby zapewnienia wysokiej jakości życia dla obecnych i przyszłych pokoleń mieszkańców. Służyć temu będą działania zmierzające do efektywnego wdrażania niezbędnych zmian w zakresie infrastruktury, usług publicznych, rozwoju dialogu obywatelskiego.

Kierunki działań / cele operacyjne		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów	Główna odpowiedzialność po stronie gminy	Podmioty zaangażowane/partnerzy
4.1	Nowoczesna inteligentna gmina.	Zwiększenie wpływów podatkowych do budżetu gminy. Wzmocnienie lokalnego potencjału ekonomicznego. Wzmocnienie tożsamości mieszkańców. Modernizacja remonty placówek oświatowych	Zwiększenie wpływów podatkowych do budżetu gminy Podmioty wpisane do rejestru REGON na 1 tys. mieszkańców. Liczba imprez na terenie gminy, w tym realizowanych w przestrzeniach publicznych, oraz ich uczestników.	Urząd Miejski w Mieszkowicach	Placówki oświatowe i naukowe, placówki kulturalne, stowarzyszenia przedsiębiorców, inwestorzy
4.2	Wysokiej jakości infrastruktura techniczna w gminie.	Optymalizacja infrastruktury technicznej w gminie. Wdrażanie nowoczesnych rozwiązań w zarządzaniu gminą, w tym idei Smart City. Wysokiej jakości obiekty użyteczności publicznej. Rozwój infrastruktury Sportowej, turystycznej, rekreacyjnej, kulturalnej, edukacyjnej.	Liczba inwestycji optymalizujących przebieg infrastruktury drogowej w gminie Liczba inwestycji optymalizujących przebieg infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej w gminie. Rozwój usług online dla mieszkańców gminy.	Urząd Miejski w Mieszkowicach	Urząd Marszałkowski, Starostwo Powiatowe

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów z warsztatów.

4.1. Inwestycje kluczowe w kontekście osiągnięcia założonych celów strategicznych

W trakcie prac nad strategią dążono do możliwie szerokiego udziału potencjalnych beneficjentów jej wdrażania. Pozwoliło to na merytoryczną dyskusję nad kierunkami rozwoju gminy i kluczowymi działaniami których przedsięwzięcie jest niezbędne dla urzeczywistnienia wizji gminy w roku 2035. Szerokie zaangażowanie lokalnej społeczności pozwoliło także na wypracowanie konsensusu pomiędzy nieograniczonymi potrzebami, a realnymi możliwościami finansowymi i organizacyjnymi gminy. Efektem partycypacyjnego modelu tworzenia Strategii Rozwoju Gminy Mieszkowice na lata 2025-2035 było umieszczenie w niej kluczowych projektów w ramach przyjętych celów operacyjnych.

Tabela 3. Kluczowe działania

NAZWA LUB KRÓTKI OPIS DZIAŁAŃ	LOKALIZACJA INWESTYCJI	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OCENY OSIĄGNIĘCIA REZULTATÓW	OKRES REALIZACJI	SZACOWANA WARTOŚĆ
OBSZAR: GOSPODARKA					
CEL OPERACYJNY:					
WZROST ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ GMINY					
1.1.1. Tworzenie sprzyjających warunków do organizacji nowych lub poszerzania istniejących terenów aktywności gospodarczej na terenie gminy.	Obszar całej gminy.	Zwiększenie arealów terenów inwestycyjnych w gminie.	Powierzchnia terenów inwestycyjnych w gminie.	2025-2035	2 000 000 zł
1.1.2. Wsparcie inwestorów w zakresie wykorzystania lokalnych zasobów w celach gospodarczych.	Obszar całej gminy.	Zwiększenie potencjału konkurencyjnego gminy.	Liczba przedsiębiorców na 1 tys. mieszkańców. Liczba jednostek korzystających z przystani.	2025-2035	2 000 000 zł
1.1.3. Wzmacnianie i promowanie marek lokalnych.	Obszar całej gminy.	Promocja gminy.	Liczba nowych projektów kulturalnych, turystycznych, sportowych realizowanych w gminie. Miejsce pierwszej sprzedaży dla lokalnych producentów.	2025-2035	5 000 000 zł

CEL OPERACYJNY: WZMACNIANIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I KONKURENCYJNOŚCI					
1.2.1. Kształtowanie postaw przedsiębiorczych i innowacyjnych, rozwijanie wiedzy i zdobywanie nowych kwalifikacji przez mieszkańców.	Obszar całej gminy.	Zwiększenie liczby podmiotów gospodarczych funkcjonujących w gminie.	Liczba przedsiębiorców na 1 tys. mieszkańców	2025-2035	2 000 000 zł
1.2.2. Tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi turystyki w tym m.in.: - Rozbudowa i modernizacja ścieżek rowerowych w gminie. - Budowa rozbudowa infrastruktury turystycznej.	Obszar całej gminy.	Poprawa jakości infrastruktury turystycznej.	Długość szlaków rowerowych. Liczba ścieżek rowerowych, miejsc przystankowych służących turystyce.	2025-2035	10 000 000 zł

NAZWA LUB KRÓTKI OPIS DZIAŁAŃ	LOKALIZACJA INWESTYCJI	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OCENY OSIĄGNIĘCIA REZULTATÓW	OKRES REALIZACJI	SZACOWANA WARTOŚĆ
OBSZAR: KAPITAŁ LUDZKI					
CEL OPERACYJNY: WYSOKIEJ JAKOŚCI EDUKACJA WSPIERAJĄCA WSZECHSTRONNY ROZWÓJ					
2.1.1. Wszechstronny rozwój edukacji przez całe życie, oparty na potrzebach biznesu i rynku pracy.	Obszar całej gminy.	Podniesienie jakości edukacji w gminie. Wsparcie uczniów i nauczycieli.	Liczba inwestycji infrastrukturalnych. Liczba projektów edukacyjnych.	2025-2035	5 000 000 zł
2.1.2. Rozwój i modernizacja infrastruktury placówek oświatowych, instytucji społecznych i wyposażenia ukierunkowane na poprawę warunków nauki i wychowania, aktywizacji.	Obszar całej gminy.	Poprawa warunków nauki i wychowania. Dostęp do nowoczesnej infrastruktury w placówkach oświatowych.	Poziom zadowolenia rodziców z bazy oświatowej. Wartość środków przeznaczonych na rozwój infrastruktury w placówkach oświatowych.	2025-2035	10 000 000 zł
CEL OPERACYJNY: ROZWÓJ KAPITAŁU SPOŁECZNEGO I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO GMINY					
2.2.1. Rozwój, renowacja infrastruktury społecznej, kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej w gminie.	Obszar całej gminy.	Rozwój oferty kulturalnej dla różnych grup mieszkańców. Ożywienie przestrzeni miejskiej, poprawa jakości przestrzeni publicznej na terenie gminy. Stworzenie wielofunkcyjnej przestrzeni publicznej służącej organizacji większych imprez.	Liczba imprez kulturalnych, sportowych w gminie. Liczba powstałych ścieżek turystycznych. Liczba zmodernizowanych obiektów sportowo-rekreacyjnych w gminie.	2025-2035	8 000 000 zł
2.2.2. Stworzenie szerokiej innowacyjnej oferty kulturalnej, sportowej, rekreacyjnej uwzględniając turystyczny charakter gminy.	Obszar całej gminy.	Wzrost atrakcyjności i poszerzenie oferty kulturalnej gminy. Zwiększenie liczby odbiorców oferty kulturalnej.	Liczba imprez kulturalnych, sportowych w gminie.	2025-2035	5 000 000 zł

NAZWA LUB KRÓTKI OPIS DZIAŁAŃ	LOKALIZACJA INWESTYCJI	OCEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OCENY OSIĄGNIĘCIA REZULTATÓW	OKRES REALIZACJI	SZACOWANA WARTOŚĆ
OBSZAR: ŚRÓDOWISKO					
CEL OPERACYJNY: STRUKTURA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA UWZGLĘDNIAJĄCA POTRZEBY GMINY I JEJ MIESZAŃCÓW					
3.1.1. Planowanie nowych obszarów mieszkalnych i gospodarczych z uwzględnieniem zasad rozwoju zrównoważonego i poszanowaniem przestrzeni.	Obszar całej gminy.	Wzrost atrakcyjności osadniczej i gospodarczej gminy.	Długość wybudowanej sieci wodno-kanalizacyjnej.	2025-2035	2 000 000 zł
3.1.2. Rewitalizacja gminy.	Obszar rewitalizacji.	Zwiększenie jakości życia mieszkańców.	Opracowanie programu rewitalizacji gminy. liczba przedsięwzięć rewitalizacyjnych zrealizowanych na obszarze gminy.	2025-2035	10 000 000 zł
CEL OPERACYJNY: ODPORNA NA ZAGROŻENIA ZEWNĘTRZNE I WEWNĘTRZNE GMINA					
3.2.1. Rozwijanie systemu rozwiązań organizacyjno-technicznych w obszarze zarządzania kryzysowego, z wykorzystaniem nowoczesnych technologii.	Obszar całej gminy.	Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców monitorowanie zagrożeń i klęsk żywiołowych, prognozowanie rozwoju sytuacji, podjęcie koordynacji działań ratowniczych i porządkowo-ochronnych prowadzonych przez jednostki organizacyjne zaangażowane w reagowanie kryzysowe na obszarze gminy oraz informowanie mieszkańców o zasadach postępowania w razie sytuacji kryzysowej.	Budowa systemu powiadamiania i reagowania kryzysowego w gminie.	2025-2035	5 000 000 zł
3.2.2. Zwiększenie odporności i bezpieczeństwa.	Obszar całej gminy.	Poprawa bezpieczeństwa i jakości życia mieszkańców.	Wartość środków przeznaczona na OSP.	2025-2035	3 000 000 zł

NAZWA LUB KRÓTKI OPIS DZIAŁAŃ	LOKALIZACJA INWESTYCJI	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OCENY OSIĄGNIĘCIA REZULTATÓW	OKRES REALIZACJI	SZACOWANA WARTOŚĆ
OBSZAR: ZARZĄDZANIE					
CEL OPERACYJNY:					
NOWOCZESNA INTELIGENTNA GMINA					
4.1.1. Budowanie nowoczesnej i przyjaznej administracji. Wzrost poziomu dostępności do usług publicznych świadczonych zdalnie przy wykorzystaniu najnowszych technologii.	Obszar całej gminy.	Poprawa jakości życia mieszkańców Zwiększenie dostępu do e-usług.	Liczba osób korzystających z e-usług.	2025-2035	3 000 000 zł
4.1.2. Wspieranie rozwoju organizacji pozarządowych – jako ważnego partnera polityki rozwoju gminy.	Obszar całej gminy.	Poprawa jakości życia mieszkańców.	Liczba organizacji pozarządowych funkcjonujących w gminie. Liczba KGW ³ funkcjonujących w gminie.	2025-2035	1 000 000 zł
CEL OPERACYJNY:					
WYSOKIEJ JAKOŚCI INFRASTRUKTURA TECHNICZNA W GMINIE					
4.2.1. Modernizacja i budowa infrastruktury technicznej w gminie wraz infrastrukturą towarzyszącą, w tym m.in.: - Modernizacja systemu drogowego w gminie; - Rozwiązanie problemu gospodarowania odpadami w gminie w tym likwidacja „dzikich wysypisk”.	Obszar całej gminy.	Poprawa jakości życia mieszkańców.	Długość ścieżek rowerowych. Długość zmodernizowanych dróg i chodników. Długość zmodernizowanej sieci wodno-kanalizacyjnej.	2025-2035	10 000 000 zł
4.2.2. Rozwój infrastruktury mieszkaniowej i komunalnej i społecznej.	Obszar całej gmin.	Poprawa jakości życia mieszkańców.	Liczba nowych mieszkań w gminie.	2025-2035	15 000 000 zł
4.2.3. Transformacja energetyczna w gminie, w tym m.in.: - Wymiana pieców - Termomodernizacja budynków - Instalacje OZE	Obszar całej gminy.	Zmniejszenie zapotrzebowania na energię.	Liczba budynków poddanych transformacji energetycznej.	2025-2035	4 000 000 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów z warsztatów.

³ KGW – Koło Gospodyń Wiejskich

V. MODEL FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNY JAKO INTEGRATOR PLANOWANIA STRATEGICZNEGO I PRZESTRZENNEGO GMINY MIESZKOWICE

Ustawodawca wprowadził w miejsce Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy nowy dokument - Plan ogólny. Celem wprowadzonych zmian jest pełna integracja wymiaru społeczno-gospodarczego i przestrzennego w dokumentach strategicznych, przygotowywanych na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym w ramach strategii rozwoju gminy (strategii ponadlokalnej).

Elementy strategii rozwoju (strategii rozwoju ponadlokalnego), odnoszące się do zagadnień rozwoju przestrzennego, obejmują w szczególności wnioski dotyczące sytuacji przestrzennej, wynikające z przeprowadzonych analiz części diagnostycznej wykonywanej na potrzeby strategii (obowiązek wykonania diagnozy wynika z ustawy z 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju) oraz 4 punkty zakresu strategii (art.10 e, ust.3, pkt 4-7):

- ☐ model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy;
- ☐ ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej gminy;
- ☐ obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa;
- ☐ obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy, jeżeli takie zidentyfikowano wraz z zakresem planowanych działań.

Rysunek 9. Mieszkowice

Źródło: Materiał Urzędu Miejskiego w Mieszkowicach.

5.1. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej

Model funkcjonalno-przestrzenny w strategii wiąże zagadnienia społeczno-gospodarcze z przestrzennymi. Model prezentuje pożądane kierunki rozwoju przestrzennego określonego terytorium/obszaru w danym horyzoncie czasowym. Przedstawia on zmiany, jakie powinny zaistnieć w przestrzeni, by zrealizować wyznaczone cele strategiczne oraz osiągnąć efekty tych celów.

Model ma być **ramą dla prowadzenia procesów rozwojowych** na danym terytorium przez różnych interesariuszy rozwoju: władze samorządowe, potencjalnych inwestorów, właścicieli nieruchomości (a także organy nimi zarządzające i gospodarujące) oraz innych zainteresowanych lub włączonych partnerów.

Ujęcie przestrzenne interwencji, planowanych w sferze gospodarczej lub społecznej ma priorytetowe znaczenie dla rozwoju. Przestrzeń stanowi kluczowy zasób. To w niej przebiegają lub na nią oddziałują wszystkie procesy społeczne, gospodarcze, przyrodnicze.

Model docelowej struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy jest wynikiem spodziewanych i zaplanowanych w strategii procesów rozwoju i ich wpływu na kształtowanie się struktur przestrzennych.

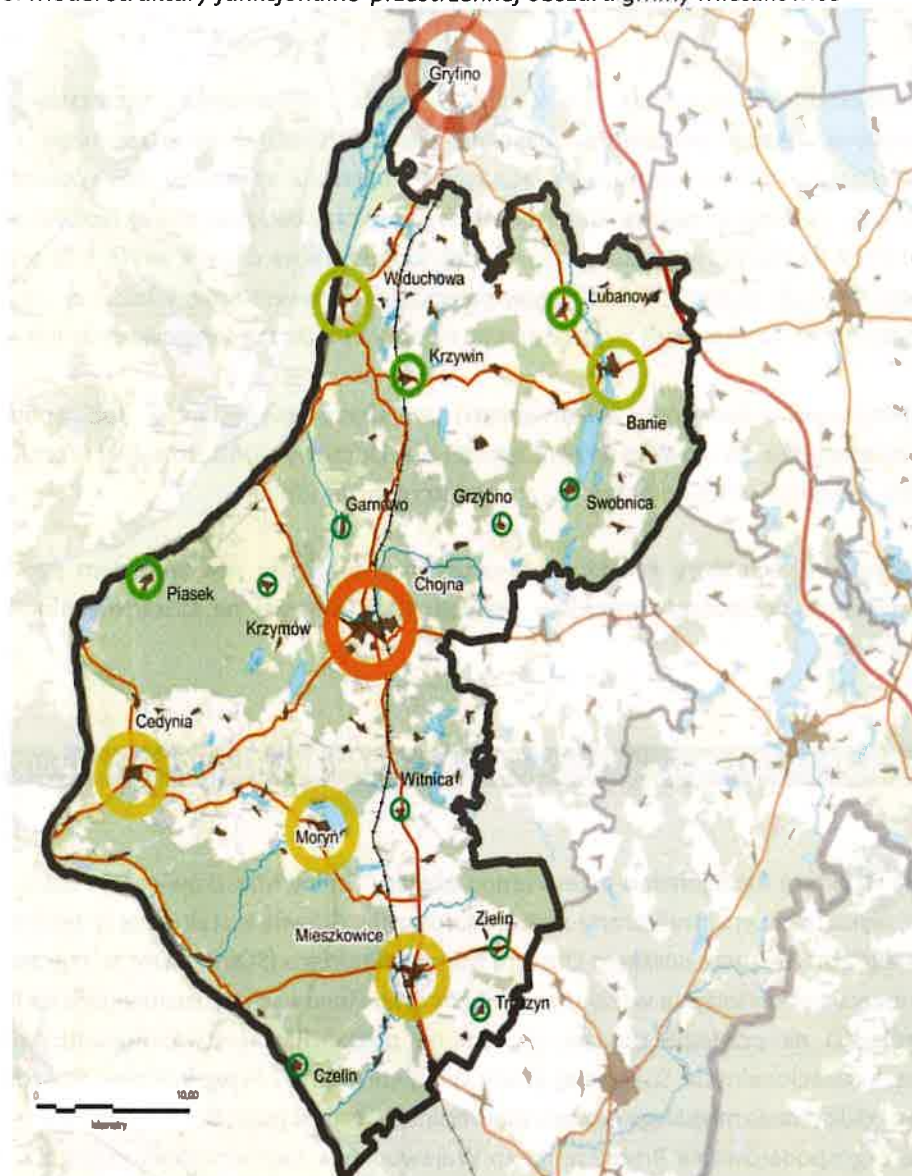
STRUKTURA SIECI OSADNICZEJ WRAZ Z ROLĄ I HIERARCHIĄ JEDNOSTEK OSADNICZYCH

Docelowa struktura funkcjonalno-przestrzenna obszaru Gminy Mieszkowice jest zdeterminowana istniejącymi, wykształconymi strukturami zagospodarowania. Główną kształtującą ją determinantą jest położenie w sąsiedztwie Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego (SOM). SOM to regionalny biegun wzrostu, tworzący coraz silniejsze węzły przedsiębiorczości i innowacji oddziałujące na kraj, region, a w szczególności na przyległe obszary, w tym na obszar Partnerstwa. Ponadto władze ujęły ją w obszarach funkcjonalnych: Specjalnej Strefy Włączenia, Strefy Przygranicznej. Ponadto uznały za obszar silnego oddziaływania miejskiego obszaru suburbanalnego zespołu miast Dębno - Myślibórz - Barlinek.

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa zachodniopomorskiego z 2020 roku, władze regionalne określając granice i zasady zagospodarowania obszarów funkcjonalnych o znaczeniu ponadregionalnym i regionalnym, wskazały na Mieszkowice jako jeden z samorządów, wchodzących w skład Obszaru Funkcjonalnego Specjalna Strefa Włączenia, będącego odpowiednikiem ustawowego Wiejskiego Obszaru Funkcjonalnego. Tym samym uznały za obszar kumulacji niekorzystnych zjawisk społeczno-gospodarczych i przestrzennych, takich jak depopulacja, niewykorzystywany potencjał w rozwoju turystyki, słaba dostępność komunikacyjna, słaba dostępność do usług publicznych, czy znaczne oddalenie od ośrodka wojewódzkiego.

Tereny objęte Specjalną Strefą Włączenia to, w przeważającej mierze, tereny pokryte gruntami rolnymi i leśnymi o słabo rozwiniętej funkcji przemysłowej i usługowej.

Rysunek 10. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej obszaru gminy Mieszkowice

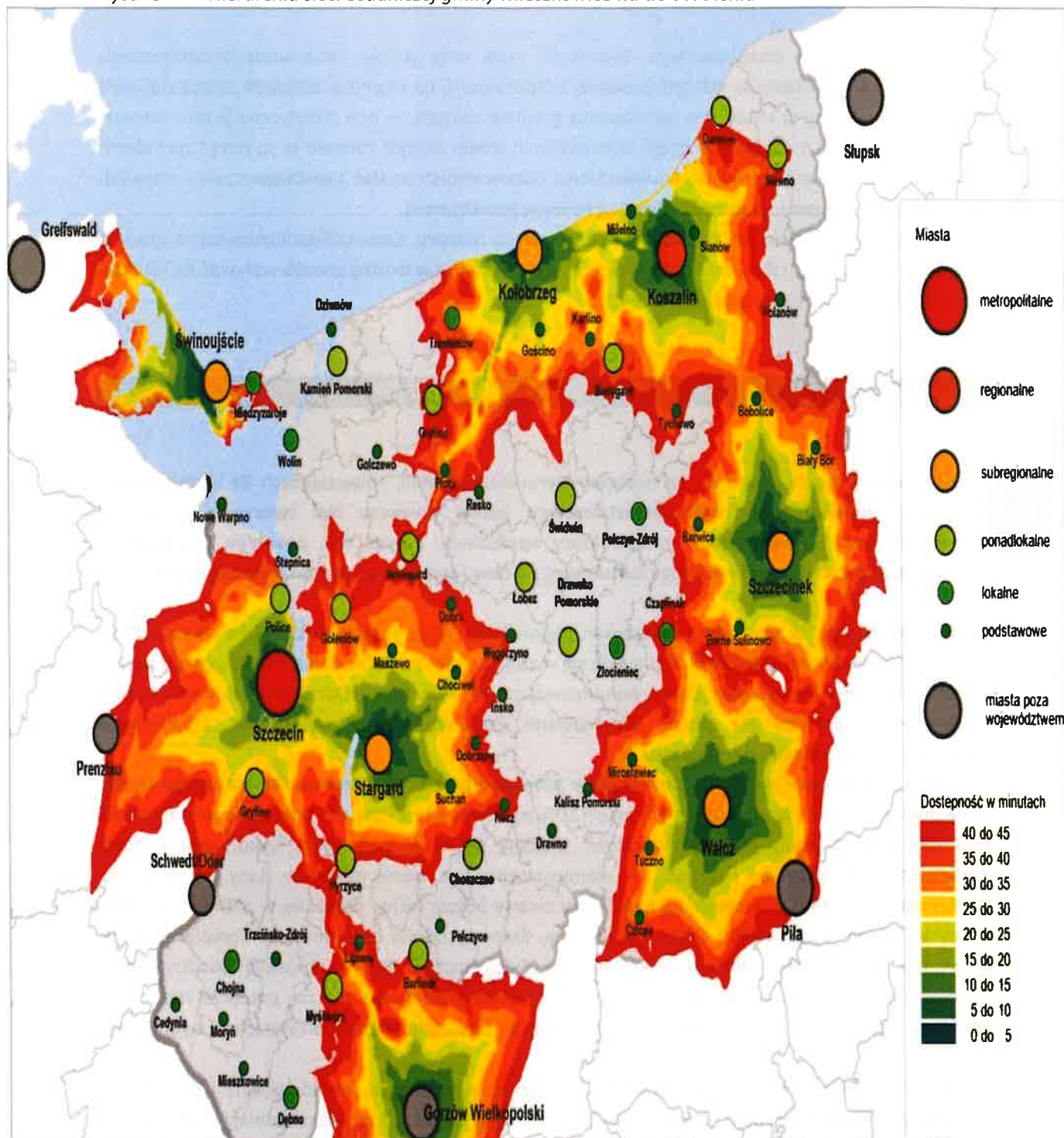
Źródło: opracowanie własne.

Przewidywany w strategii rozwój odbędzie się bez większych zmian w strukturze sieci osadniczej i hierarchii miejscowości gminy. Nadal główną rolę organizatora życia społecznego i gospodarczego gminy pełnić będą Mieszkowice.

Jedynie pewnemu wzmocnieniu powinna ulec pozycja: Czelina - jako głównej miejscowości pasa nadodrzańskiego, Zielina - jako drugiej pod względem wielkości i oferowanych usług miejscowości gminy oraz bramy wjazdowej od strony Dębna, które jest najbliższym gminie ośrodkiem usług ponad lokalnych oraz Troszyna.

Rysunek 11. Hierarchia sieci osadniczej gminy Mieszkowice na tle otoczenia

Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego, czerwiec 2020 r.

Szczególny wpływ na zmiany funkcjonowania gminy będzie mieć prognozowany wzrost aktywności gospodarczej, związanej z turystyką i rekreacją oraz rozwój budownictwa mieszkaniowego. Obecnie podstawą polityki przestrzennej jest Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Mieszkowice uchwalony Uchwałą Nr XXXV/281/2014 z dnia 30 stycznia

2014 r. Dokument ten, wskazując kierunki rozwoju przestrzennego gminy uwzględnia rozwój mieszkalnictwa i sfery usługowej z poszanowaniem unikalnych walorów przyrodniczych i kulturowych gminy.

Zagrożenie dla ładu przestrzennego, standardu życia oraz jakości środowiska przyrodniczego i krajobrazu, obok procesów niekontrolowanej suburbanizacji na terenach wiejskich, mogą stanowić niekorzystne zmiany w strukturze użytkowania gruntów rolnych, w tym chaotyczne przekształcanie terenów rolniczych na obszary rozwoju odnawialnych źródeł energii. Procesy te są dotąd zjawiskiem marginalnym, stąd istnieje szansa wprowadzenia odpowiednich działań zapobiegawczych, mających na celu wyprzedzająco kształtować właściwą politykę przestrzenną.

Kolejnym zagrożeniem jest postępująca peryferyzacja obszaru. Gmina Mieszkowice zagrożona jest procesem depopulacji i starzeniem się społeczeństwa. Może to w istotny sposób wpływać na kierunki zmian funkcjonalnych następujących w gminie.

SYSTEM POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH

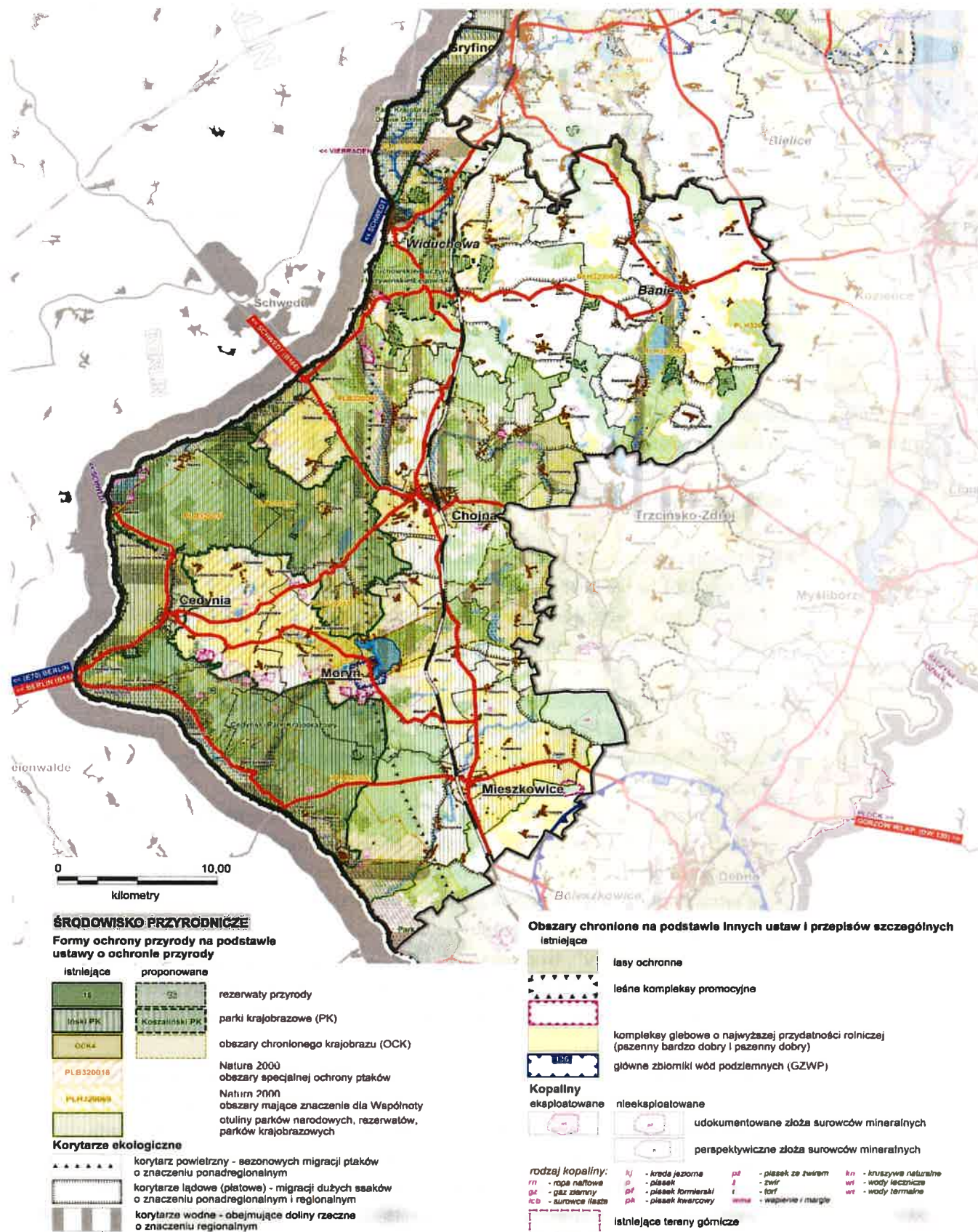
Prace warsztatowe wykazały, że istotnym kierunkiem działań, zmierzających do kształtowania nowego modelu funkcjonalno-przestrzennego gminy powinno być tworzenie przyjaznej mieszkańcom i nowoczesnej infrastruktury społecznej. Proces ten powinien uwzględniać zachowanie unikalnego krajobrazu kulturowego gminy i systemu powiązań przyrodniczych.

Według stosowanej w większości opracowań regionalizacji fizyczno-geograficznej Polski autorstwa J. Kondrackiego, Gmina Mieszkowice znajduje się w zasięgu mikroregionu nizina środkowoeuropejska. Mieszkowice położone są w południowej części Doliny Dolnej Odry. Ukształtowanie terenu w Gminie Mieszkowice jest mocno zróżnicowane. Powstało ono w następstwie zlodowacenia bałtyckiego i ma charakter młodoglacjalny.

Gmina Mieszkowice należy do samorządów zdominowanych przez środowisko naturalne. Użytki rolne oraz lasy i grunty leśne stanowią łącznie 92,2% jej powierzchni, Powierzchnie leśne zajmują około 49% powierzchni gminy i prawie w całości znajdują się w gospodarczym wykorzystaniu przez Nadleśnictwa Mieszkowice i Dębno. Ich rozmieszczenie jest nierównomierne. Lasy we władaniu Nadleśnictwa Mieszkowice obejmują największy zwarty obszar leśny, położony w zachodniej części gminy w rejonie miejscowości Czelin, Gozdowice, Stare Łysogórki oraz mniejsze kompleksy leśne w rejonie miejscowości Kurzycko, Kłósów. Lasy Nadleśnictwa Dębno obejmują obszary lasów w północno-wschodniej części gminy. Domena środowiska zachowuje znaczny potencjał naturalny. Stan jego zachowania i flora nierozzerwalnie związane są z ukształtowaniem powierzchni i hydrografią terenu.

Obszar Gminy charakteryzują dwa typy krajobrazu naturalnego: młodoglacjalny i pradolinny. Pierwszy typ rzeźby występuje na Równinie Gorzowskiej. W części północno-zachodniej i centralnej

Rysunek 12. Środowisko przyrodnicze gminy

Źródło: Strategia IIT z modelem struktury funkcjonalno-przestrzennej Partnerstwa Powiatu Gryfińskiego.

dominuje wysoczyzna moreny dennej płaskiej i falistej, o wysokościach względnych 2–5 m i kącie nachylenia stoków 2–5°, opadająca długimi łagodnymi zboczami w kierunku południowo-zachodnim. Wyróżniają się tu nieliczne, wystające ponad równinę kemy. Największe sięgają kilkudziesięciu metrów. Spotyka się tu także liczne zagłębienia po martwym lodzie często wypełnione jeziorami lub torfowiskami. Zachodnia część gminy to dolina Dolnej Odry, której kilkupoziomowe tarasy dokumentują odpływ wód rzecznych i wodnolodowcowych. Na obszarze tym często spotyka się formy pochodzenia eolicznego: wydmy i piaszczyste równiny porośnięte lasami.

Prognozując rozwój społeczno-gospodarczy gminy, przyjęto założenie, że wszelkie podejmowane działania o charakterze inwestycyjnym, muszą uwzględniać występujący w niej system powiązań przyrodniczych.

Średni opad roczny wynosi 450 – 600 mm, a liczba godzin ze słońcem jest stosunkowo duża. Przebieg średnich temperatur miesięcznych wyznacza dwa ważne dla rolnictwa okresy - gospodarczy i wegetacyjny. Okres gospodarczy rozpoczyna się między 16-20 marca, a kończy między 27 listopada - 4 grudnia. Trwa zatem od 252 do 262 dni. Okres wegetacyjny natomiast rozpoczyna się na przełomie marca i kwietnia, a kończy w pierwszej dniach listopada i trwa 217-223 dni.

System obszarów i obiektów prawnie chronionych gminy Mieszkowice stanowią:

☐ **Rezerwaty:**

- Rezerwat przyrody „Jeziora Siegniewskie” - faunistyczny, o powierzchni 23,08 ha, z czego 10,4 ha stanowi las, zaś 12,68 ha wody dwóch śródleśnych jezior. Celem ochrony jest zachowanie w stanie naturalnym ostoi ptactwa wodnego i śpiewającego oraz roślinności wodnej, szuwarowej i leśnej.

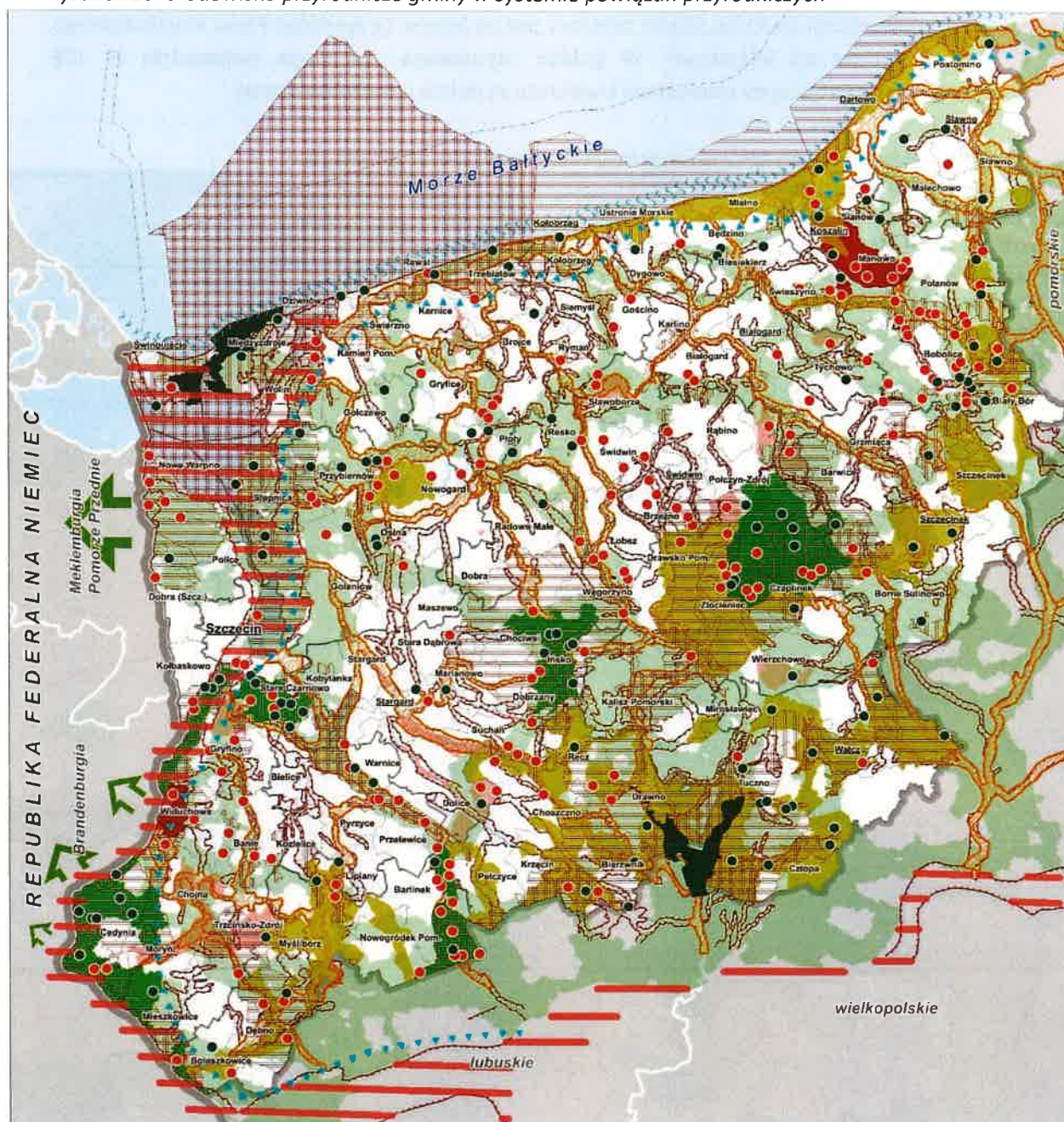
☐ **Parki Krajobrazowe:**

- „Cedyński Park Krajobrazowy” o powierzchni 308,5 km², zaś jego otulina zajmuje 531,2 km². W skład Parku wchodzi Lasy Mieszkowickie wraz z rezerwat przyrody, „Jezioro Siegniewskie” oraz Rejony Pamięci Narodowej – Czelin, Gozdowice, Stare Łysogórki;
- „Ujście Warty” o powierzchni 17 697,89 ha. Park leży głównie na obszarze doliny dolnej Warty, w województwie lubuskim. Niewielka część parku w rejonie wsi Kaleńsko i Porzecze (gmina Boleszkowice) leży w dolinie dolnej Odry na północ od ujścia Warty, w województwie zachodniopomorskim.

☐ **Specjalne Obszary Ochrony (Natura 2000):**

- „Dolina Dolnej Odry” (kod obszaru PLB320003) – tzw. Dyrektywa Ptasia, o powierzchni całkowitej 61 648.3 ha. Obszar obejmuje dolinę Odry, pomiędzy Kostrzynem, a Zalewem Szczecińskim wraz z Jeziorem Dąbie. Rozciąga się na długości około 150 km;
- „Dolna Odra” (kod obszaru PLH320037) – tzw. Dyrektywa Siedliskowa, o powierzchni 29340.6 ha. Obszar (dwa główne kanały: Wschodnia Odra i Zachodnia Odra), to przeplatające się wzajemnie: tereny podmokłe z torfowiskami i łąkami zalewanymi wiosną, lasy olszowe i łęgowe, starorzecza, liczne odnogi rzeki oraz wysepki. Duży udział w obszarze stanowią naturalne tereny zalewowe. Obejmuje także odcinki strefy krawędziowej Doliny Odry z miejscami porośniętymi roślinnością sucholubną (łącznie z murawami kserotermicznymi oraz lasami);

Rysunek 13. Środowisko przyrodnicze gminy w systemie powiązań przyrodniczych

Istniejące obszary chronione

- parki narodowe (2)
- rezerваты przyrody (125)
- parki krajobrazowe (7)
- obszary chronionego krajobrazu (22)
- Natura 2000**
- obszary specjalnej ochrony ptaków (21)
- obszary mające znaczenie dla Wspólnoty (84)

Potencjalne obszary chronione

- rezerваты przyrody
- parki krajobrazowe
- obszary chronionego krajobrazu

Proponowane korytarze ekologiczne

- Korytarze lądowe**
- korytarze dolinne**
- ponadregionalne
- regionalne
- subregionalne

korytarze płatowe

- Projektowane korytarze ekologiczne łączące europejską sieć Natura 2000 w Polsce, Zakład Badań Ssaków, Polska Akademia Nauk, Białowieża, 2005 r. (aktualizacja 2012 r.)
- kierunki głównych powiązań płatowych z obszarem RFN

korytarze wodne

- rzeki, jeziora przepływowe i zalewy
- ponadregionalne, regionalne i subregionalne
- strumienie rumowiska brzegowego
- ponadregionalne

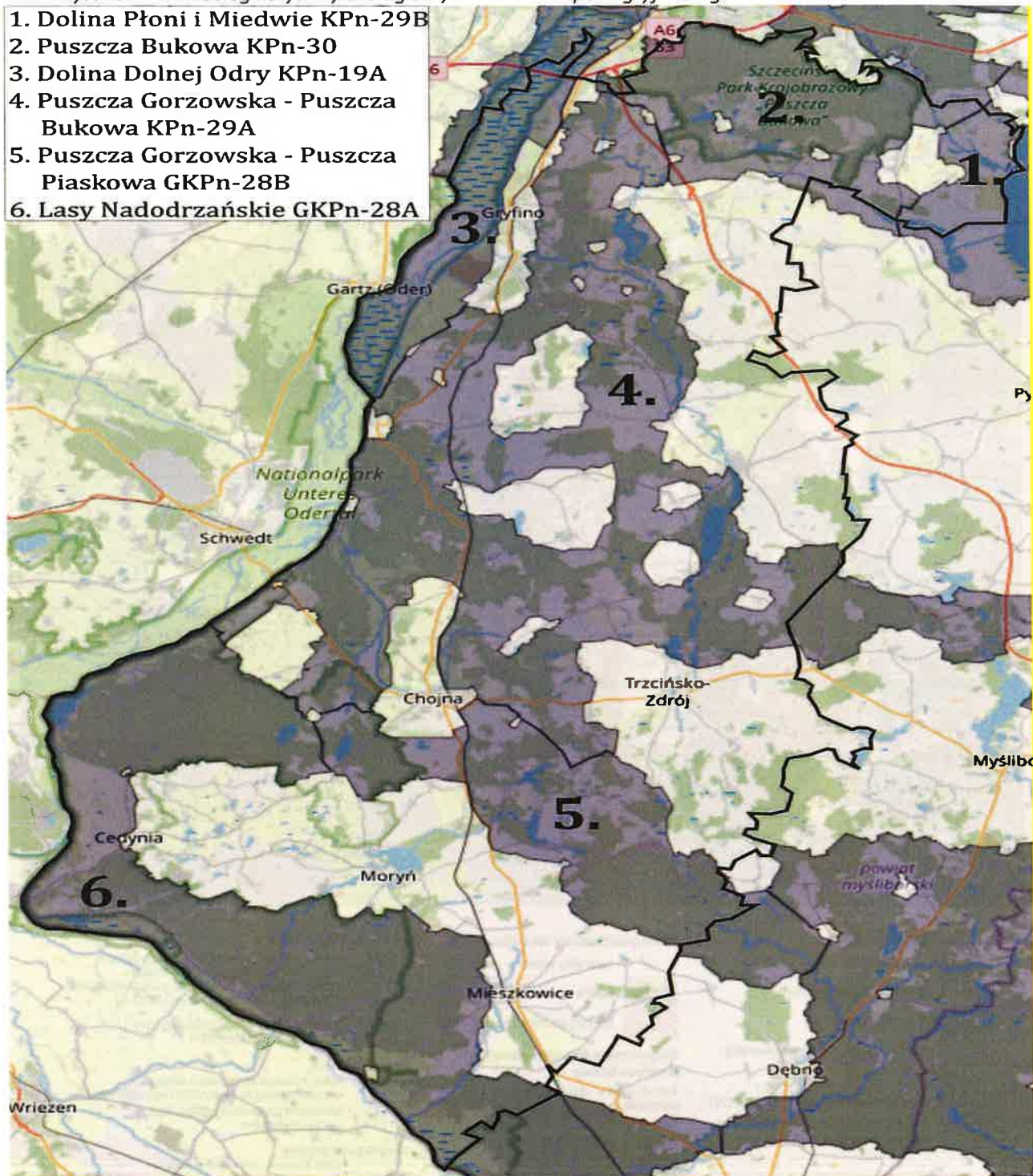
Korytarze powietrzne

- szlak sezonowych migracji ptaków
- ponadregionalne

Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego, czerwiec 2020 r.

- „Mieszkowicka Dąbrowa” (kod obszaru PLH320051) – tzw. Dyrektywa Siedliskowa, o powierzchni 26,39 ha. Obszar położony jest na terenie Cedyńskiego Parku Krajobrazowego, na zachód od Mieszkowic. W pobliżu usytuowana jest droga wojewódzka nr 126. Charakterystycznymi elementami krajobrazu są jeziora i niewielkie rzeczki.

Rysunek 14. Przebieg korytarzy ekologicznych na terenie pow. gryfińskiego

Źródło: <http://mapa.korytarze.pl/>

□ **Użytki ekologiczne:**

- Błeszyńska Wydma;
- Murawa Błeszyńska;
- Brochucin;
- Gozdowicki Mszar I;
- Gozdowicki Mszar II;
- UE-6.

□ **Korytarze ekologiczne:**

- Lasy Nadodrzańskie GKPn-28A;
- Puszcza Gorzowska – Puszcza Piaskowa GKPn-28B;
- Korytarzy o znaczeniu lokalnym (doliny rzeczne: Myśli, Kurzycy, Słubi);
- 25 pomników przyrody (dęby, lipy, żywotnik i platan).

Podstawowym elementami sieci hydrograficznej gminy Mieszkowice jest rzeka Odra, której odcinek położony na obszarze gminy Mieszkowice, należy do najlepiej zachowanych w swoim naturalnym charakterze.

Odra płynie korytem o szerokości 200-250 m, na odcinku o długości około 31 km, stanowiącym południowo - zachodnią granicę gminy i jednocześnie granicę państwową. Na północ od obszaru gminy, na wysokości Osinowa Dolnego do Odry, uchodzi kanał Odra - Hawela, stanowiący ważne ogniwo europejskiego systemu dróg wodnych.

Na system rzeczny gminy, obok Odry i kilku mniejszych, w większości bezimiennych cieków wodnych, składają się dwie rzeki:

- Słubia, będąca rzeką II rzędu o długości biegu 30,2 km, która na obszarze gminy płynie wartkim nurtem w głęboko wciętej dolinie o stromych stokach, a jej ujście do Odry znajduje w rejonie miejscowości Siekierki w sąsiedniej gminie Cedynia.
- Kurzyca, rzeka o długości biegu 22,3 km na całej długości płynie przez obszar gminy. Przecinając obszar wysoczyzny oraz część piaszczystej terasy w dolinie Odry przebiega przez największe w gminie tereny zurbanizowane (między innymi miejscowości Mieszkowice, Zielin).

Strukturę hydrograficzną gminy kształtują również liczne, małe jeziora pochodzenia polodowcowego oraz sztuczne zbiorniki wodne, głównie stawy rybne. Jeziora stanowią bardzo ważny element lokalnych ekosystemów, są jednocześnie bardzo istotnym elementem, decydującym o jej niepodważalnych walorach krajobrazowych.

W granicach Gminy obszar szczególnego zagrożenia powodzią stanowi wyznaczony na Mapach zagrożenia powodziowego teren, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wysokie (1% i 10%) jak również międzywale czyli teren między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym oraz pas techniczny.

Obszar Gminy narażony jest na podtopienia i powódzie. W regionie wodnym Dolnej Odry groźne powódzie rzeczne spowodowane opadami deszczu (powstałe w wyniku zwiększonego przepływu wody w rzekach i występujące w półroczu letnim) i roztopowe są rzadziej obserwowane niż zimowe powódzie zatorowe. Terenami zagrożonymi powodzią zatorowymi są tereny położone wzdłuż zlewni rzeki Odry. W zależności od panujących warunków hydrologiczno-meteorologicznych w zlewni Odry, zagrożenie od powodzi zatorowych może sięgać daleko na południe od Szczecina, obejmując znaczną

część dorzecza Odry i Warty. W ostatnich latach następują żywiołowe w postaci powodzi i susz. Tereny rolne ulegają parcelacji ze zmianą pełnionej funkcji. Następuje przemieszanie zabudowy

GŁÓWNE KORYTARZE I ELEMENTY SIECI TRANSPORTOWYCH, W TYM PIESZYCH I ROWEROWYCH

Model funkcjonalno-przestrzenny Gminy Mieszkowice uwzględniać musi także uwarunkowania, wynikające z położenia samej gminy, które w istotny sposób kształtują system powiązań komunikacyjnych gminy w ramach powiatu i województwa. W szczególności należy wykorzystać już istniejące główne korytarze i elementy sieci transportowych funkcjonujące w gminie. Dotyczy to także ciągów pieszych i szlaków rowerowych.

Rysunek 15. System powiązań transportowych i komunikacyjnych gminy na tle pozostałych ośrodków

Linie kolejowe - stan istniejący

- linie kolejowe znaczenia państwowego
- linie kolejowe pozostałe
- linie kolejowe wąskotorowe
- zawieszony ruch osobowy
- międzynarodowe linie kolejowe AGC i AGTC
- linie kolejowe zelektryfikowane
- Uznamska Kolej Nadmorska (UBB)
- sieć linii kolejowych TEN-T
- węzłowe stacje kolejowe
- Linie kolejowe - projektowane**
- linie kolejowe regionalne
- linie kolejowe wąskotorowe do odtworzenia
- Modernizacja linii kolejowych**
- docelowa prędkość od 80 do 120 km/h
- docelowa prędkość od 120 do 160 km/h
- docelowa prędkość od 160 do 200 km/h

Infrastruktura śródlądowa i morska

- port morski o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej (w sieci TEN-T)
- port morski (w sieci TEN-T)
- mały port morski / nabrzeże
- tory wodne
- drogi wodne - klasa żeglowności III / Vb
- drogi wodne w sieci TEN-T
- Infrastruktura lotnicza**
- port lotniczy Szczecin-Goleniów (w sieci TEN-T)
- lotniska - istniejące / planowane na bazie lądowiska
- lądowiska wielofunkcyjne
- lądowiska sanitarne / lądowiska śmigłowcowe
- Przejścia graniczne na zewnętrznych granicach UE**
- lotnicze / morskie
- Drogi**
- docelowy układ dróg bezkolizyjnych (autostrady i drogi ekspresowe)

Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego, czerwiec 2020 r.

W układzie komunikacyjnych powiązań lądowych obszar gminy włączony został w sieć powiązań komunikacyjnych północ-południe w ramach koncepcji Środkowoeuropejskiego Korytarza Transportowego CETC-ROUTE 65, w skład którego wchodzi m.in. droga ekspresowa S-3, linie kolejowe E-59 i CE-59, zespół portów Szczecin-Świnoujście oraz rzeka Odra, jako droga wodna E-30. Korytarz ten biegnie ze Szwecji przez zachodnią Polskę na południe Europy - do miejscowości Rijeka w Chorwacji.

Sieć drogowa gminy Mieszkowice składa się z:

- ☐ drogi krajowej nr 31 relacji Szczecin – Kostrzyn,
- ☐ dróg wojewódzkich:
 - nr 125 relacji Cedynia - Wierzchlas,
 - nr 126 relacji Osinów- Smolnica przez Stare Łysogórski, Gozdowice, Mieszkowice, Zielin.

Drogi te stanowią trzon gminnego systemu komunikacji kołowej, przenoszący znaczną część ruchu lokalnego i tranzytowego w gminie i jej otoczeniu. Ich stan techniczny można określić jako dobry, dysponują dobrej jakości utwardzoną nawierzchnią, nie mają jednak utwardzanych poboczy oraz chodników we wszystkich terenach zabudowanych. W układzie międzygminnym ruch rozprowadza piętnaście dróg powiatowych o łącznej długości ok. 88 km. Nie wszystkie one dysponują utwardzonymi nawierzchniami, często znajdują się w złym stanie technicznym. Podstawową rolę w przenoszeniu lokalnego ruchu pojazdów we wszystkich miejscowościach odgrywają drogi gminne. Ich łączna długość liczy ponad 162 km jednak znaczna ich część nie dysponuje utwardzoną nawierzchnią (nawierzchnia bitumiczna lub kostka brukowa), a ich standard i stan techniczny jest zróżnicowany. Powoduje to, że niektóre z nich są trudno przejezdne dla samochodów osobowych.

Przez teren gminy przebiega magistralna linia kolejowa nr 273 relacji Szczecin – Mieszkowice – Wrocław. Jest to linia dwutorowa, zelektryfikowana łącząca region Śląska z Zespołem Elektrowni „Dolna Odra” S. A. i Zespołem Morskich Portów Szczecin – Świnoujście. Linia ta ma kategorie linii magistralnej, pasażersko – towarowej.

Na terenie gminy zlokalizowana jest jedna stacja kolejowa w Mieszkowicach. W systemie kolejowym Polski ma status dworca lokalnego, tj. stacji o niewielkim potencjale rozwoju ruchu kolejowego, z której korzystają osoby dojeżdżające systematycznie do większych miast. Zapewnia minimalny standard usług, zlokalizowanych na peronie.

Na terenie gminy funkcjonuje także komunikacja wodna, związana z rzeką Odrą, która jest główną drogą transportu wodnego w tej części Europy. Gmina Mieszkowice znajduje się w pobliżu połączenia dwóch międzynarodowych dróg wodnych E30 oraz E70. Ponadto w Gozdowicach znajduje się Rzeczne Przejście Graniczne Gozdowice – Gustebieser Loose, na którym pływa prom rzeczny „Bez Granic”.

Gmina Mieszkowice leży także strefie oddziaływania berlińskiego węzła lotniskowego, będącego hubem lotniczym o europejskim znaczeniu. W mniejszym stopniu na rozwój gminy wpływają nieodległe porty lotnicze w Goleniowie czy Poznaniu, obsługujące zróżnicowane połączenia osobowe jak i towarowe.

Ważnym elementem infrastruktury transportowej w Gminie Mieszkowice są drogi rowerowe i szlaki piesze. Ich funkcjonowanie, jakość i dostępność wpływają bezpośrednio na jakość życia mieszkańców oraz rozwój turystyki i rekreacji. Bogate dziedzictwo przyrodniczo-historyczne oraz oferta turystyczna gminy sprzyjają dalszemu ich rozwojowi. Najważniejsze z nich to trasy:

□ **Rowerowe:**

- „Berlin-Szczecin- Kołobrzeg”;
- „Trasa Pojezierzy Zachodnich”;
- "Zielona Odra" (Kłósów, Czelin, Gozdowice, Siekierki i dalej do Szczecina);
- "Mieszkowice i okolice" (Mieszkowice, Zielin, Smolnica, Dębno, Oborzany, Boleszkowice, Mieszkowice);
- "Śladami historii i Cedyński Park Krajobrazowy" (Chojna, Cedynia, Siekierki, Gozdowice, Czelin, Mieszkowice, Moryń.

□ **Piesze:**

- „Zielony Szlak Nordic Walking”;
- „Czerwony Szlak Nordic Walking”;
- „Szlak Wzgórz Morenowych”;
- „Szlak Nadodrzański”.

GLÓWNE ELEMENTY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, OZE I SPOŁECZNEJ

Na obszarze Gminy Mieszkowice zaopatrzenie w energię elektryczną zapewnia krajowy system energetyczny. Jego elementem jest linii energetyczna wysokiego napięcia 110 kV relacji Elektrownia Dolna Odra – Gorzów Wlkp. Energia elektryczna dla gminy dostarczana jest na poziomie napięcia SN – 15 kV ze stacji elektroenergetycznej 110/15kV GPZ „Bielin”. Główne ciągi sieciowe w części terenu Gminy nie posiadają dwustronnego (rezerwowego) zasilania, wpływa to niekorzystnie na bezpieczeństwo i pewność dostaw energii elektrycznej.

Na obszarze Gminy Mieszkowice nie wytwarza się energii cieplnej w sposób zorganizowany. Użytkownicy dobierają źródła energii cieplnej indywidualnie, według swoich potrzeb i możliwości.

Miasto i gmina Mieszkowice posiada wysokie predyspozycje do wykorzystania odnawialnych źródeł energii, zwłaszcza w zakresie energii pochodzącej z: wiatru, geotermii, słońca oraz biomasy.

Projektowane kierunki rozwoju gminy muszą także uwzględniać główne elementy infrastruktury technicznej funkcjonującej na jej obszarze. Gmina posiada wysokie predyspozycje do wykorzystania odnawialnych źródeł energii, zwłaszcza w zakresie energii pochodzącej z wiatru i słońca.

Na terenie gminy Mieszkowice występują bardzo korzystne warunki do rozwoju energetyki wiatrowej (II strefa energetyczna wiatru w Polsce). Średnia roczna prędkość wiatru na wysokości 100 m na omawianym obszarze wynosi około 6,5 m/s. Łączna moc funkcjonujących siłowni wiatrowych to 30MW. Jednakże możliwości lokalizacji siłowni wiatrowych na terenie gminy ogranicza znaczna lesistość oraz funkcjonujące formy ochrony przyrody.

Gmina zaliczana jest również do obszarów posiadających wyjątkowo korzystne warunki geologiczne oraz zasobowe, pozwalające na wykorzystanie energii wód termalnych oraz korzystne warunki solarne (suma promieniowania słonecznego: 900 kWh/m², nasłonecznienie ok. 1500-1600 h/rok). Jednakże obecnie na jej obszarze nie zostały zbudowane znaczące instalacje geotermalne oraz fotowoltaiczne.

Na terenie Gminy Mieszkowice funkcjonuje sieć gazowa. Źródłem zasilania gminy Mieszkowice w gaz ziemny jest magistrala gazowa wysokiego ciśnienia 2x500 mm relacji Odolanów – Police, od której prowadzi odgałęzienie do gminy Mieszkowice gazociągami średniego ciśnienia DN 150/180 PE. Obszar miasta Mieszkowice, a także miejscowości Zielin w całości posiada dostęp do rozdzielczej sieci gazowej.

Długość sieci gazowej na terenie gminy wynosi ogółem 36 049 m. Liczba przyłączy do budynków mieszkalnych i niemieskalnych wynosi 737 sztuk (wobec 547 szt. w 2014 r.), a liczba gospodarstw domowych korzystających z gazu sieciowego wynosi 1 219 (wobec 686 w roku 2014), - z czego 569 ogrzewa mieszkanie gazem.

W miejscowościach bez dostępu do sieci gazowej użytkowany jest także gaz płynny propan-butan, wykorzystywany w kuchniach oraz w mniejszym zakresie dla potrzeb ogrzewania. Gaz rozprowadzany jest poprzez sieć wymiany butli gazowych oraz indywidualnie dostarczany do przydomowych zbiorników na gaz płynny.

Gospodarka wodno-ściekowa na obszarze Gminy Mieszkowice realizowana jest przez Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Mieszkowicach oraz spółkę Wodociągi Zachodniopomorskie. Na obszarze gminy Mieszkowice eksploatowane jest 6 ujęć wody. Łączna długość sieci wodociągowej wynosi 71,209 km.

Sieć kanalizacyjna, łącznie z oczyszczalnią ścieków, zarządzana przez gminy Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Mieszkowicach na zasadzie wieloletniej umowy dzierżawy. Do Gminnej Ewidencji Zbiorników bezodpływowych zgłoszone zostały 83 zbiorniki bezodpływowe oraz 13 przydomowych oczyszczalni ścieków.

W Gminie Mieszkowice 99,2% mieszkań przyłączonych jest do wodociągu, 98,47% nieruchomości wyposażonych jest w ustęp spłukiwany, 96,79% mieszkań posiada łazienkę. Odsetek mieszkańców mających dostęp do wodociągu jest wyższy w gminie od średniej dla Polski (92,4%), średniej dla powiatu (84,4%) i średniej wojewódzkiej (94,4%).

Prace warsztatowe wykazały, że istotnym kierunkiem działań, zmierzających do kształtowania nowego modelu funkcjonalno-przestrzennego gminy powinno być tworzenie przyjaznej mieszkańcom i nowoczesnej infrastruktury społecznej. Proces ten powinien uwzględniać zachowanie unikalnego krajobrazu kulturowego gminy, a także rozwój infrastruktury sportowej i turystycznej.

Centrum administracyjnym i usługowym gminy jest miejscowość Mieszkowice. W Mieszkowicach mieści się m.in.: Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Szkoła Podstawowa, sklepy, przychodnia, biblioteka, Ochotnicza Straż Pożarna.

Ponadto infrastrukturę społeczną w Gminie Mieszkowice tworzą m.in.: szkoły, obiekty sakralne, baza sportowo-rekreacyjna, sale wiejskie, place zabaw itp.

Na obszarze gminy funkcjonują 4 szkoły podstawowe (Mieszkowice, Zielin, Troszyn i Czelin) oraz Przedszkole Samorządowe w Mieszkowicach. Ponadto w Mieszkowicach funkcjonuje Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego Im. Osadników Wojskowych, kształcący specjalistów z zakresu: agrobiznesu, architektury krajobrazu, żywienia.

Dostępność do lekarzy pierwszego kontaktu oraz niektórych lekarzy specjalistów i pierwszej pomocy medycznej, zapewniają funkcjonujące poniższe zakłady opieki zdrowotnej:

- ☐ NZOZ „Centrum Medyczne Kłoc Miler Spółka Jawna” Mieszkowice, ul. Willowa 3B;
- ☐ NZOZ „Przychodnia Rodzinna” s.c., Mieszkowice, ul. Poniatowskiego;

- ☐ NZOZ „Vertebron” Chojna, ul. B. Chrobrego;
- ☐ Gabinet Rehabilitacji i Terapii Dziecięcej „Maluch” w Zielinie;
- ☐ Poradnia Podstawowej Opieki Medycznej, Zielin, ul. W. Witosa;
- ☐ Gabinety Stomatologiczne: Mieszkowice ul. Poniatowskiego, ul. Sienkiewicza, ul. Korczaka;
- ☐ Centrum Profilaktyki i Rehabilitacji Renata Grabowska - Mieszkowice, ul. Korczaka;
- ☐ Posterunek Ratownictwa Medycznego – Mieszkowice, ul. Korczaka.

Organizacją opieki społecznej na terenie gminy zajmuje się Ośrodek Pomocy Społecznej w Mieszkowicach. Realizuje on zadania z zakresu pomocy społecznej.

W gminie Mieszkowice funkcjonuje jedna publiczna placówka kultury (Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury), którego budynek posiada salę widowiskową o 80 standardowych miejscach dla widzów. Przy Ośrodku prowadził działalność Uniwersytet Trzeciego Wieku, Klub Seniora oraz Towarzystwo Miłośników Ziemi Mieszkowickiej.

Uzupełnieniem bazy kulturalno - oświatowej są świetlice wiejskie w miejscowościach: Czelin, Goszków, Kłósów, Kurzycko, Troszyn, Stare Łysogórki, Stary Błeszyn, Wierzchlas, Zielin, Kamionka, Sitno. W gminie Mieszkowice działają także trzy muzea⁴ oraz biblioteka z filiami.

Na terenie Gminy funkcjonują kluby sportowe (LKS „Mieszko” Mieszkowice, LKS „Zjednoczeni Kurzycko”, LKS „Zieloni Zielin”). Szczególnie aktywne są sekcje piłkarskie. Gmina posiada bogatą bazę obiektów sportowych i rekreacyjnych. Na terenie gminy funkcjonuje 14 placów zabaw, 6 siłowni zewnętrznych oraz skatepark.

Najważniejsze imprezy sportowe Gminy to: Mieszkowicka Nadodrzańska „Dziesiątka” i Europejski Tydzień Sportu.

Gmina Mieszkowice charakteryzuje się czytelną formą średniowiecznego osadnictwa z dominującym typem układu przestrzennego tych wsi są owalnice o zróżnicowanej wielkości i kształcie. Na szczególną uwagę zasługują układy przestrzenne takich miejscowości jak: Goszków, Kurzycko, Nowy Kłósów, Stary Kłósów, Troszyn.

Na terenie Gminy znajduje się 16 obiektów wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych woj. Zachodniopomorskiego. Obiekty wpisane do rejestru zabytków znajdują się aż w 11 miejscowościach (Czelin, Goszków (2), Gozdowice, Kłósów, Kurzycko, Sitno, St. Łysogórki (2), Troszyn (2), Wierzchlas (2), Zielin (3)).

Wśród najbardziej interesujących zabytków w gminie wymienić należy:

- ☐ Mury obronne z XIII-XIV wieku zbudowane z głazów narzutowych, w górnej części z cegły obecna długość 1.5 km, średnia wysokość 5-7 m. Zachowało się 14 czatowni łupinowych i prostokątnych (w tym Baszta Prochowa z XIX wieku);
- ☐ Średniowieczny układ urbanistyczny miasta z centralnie położonym rynkiem i ratuszem z początku XIX wieku;
- ☐ Barokowy pałac w Zielinie, zbudowany w 1720 r. (lub ok. 1780 r.). Dwukondygnacyjny, symetrycznie rozplanowany z ryzalitami. Jednym z jego cenniejszych elementów są dwa pomieszczenia ze stiukami;
- ☐ Parki pałacowe (Zielin, Wierzchlas, Goszków, Troszyn);
- ☐ Wczesnogotycki kościół pw. Przemienienia Pańskiego w Mieszkowicach;

⁴ łącznie z filiami

- Budynki mieszkalne (Mieszkowice);
- Kościół pw. Wniebowzięcia NMP w Troszynie. Romański, pierwotnie granitowy z drugiej połowy XIII wieku, wzniesiony ze średniowiecznej kostki kamiennej na planie prostokąta z wyodrębnionym prezbiterium na rzucie kwadratu. Przebudowany w latach 1873-1876. Wnętrze kościoła z XIX wieku;
- Kościół Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny w Gozdowicach. Świątynia z kamienia polnego, z ceglaną wieżą wzniesiona w XIII/XIV wieku. W 1730 r. przeprowadzono gruntowny remont świątyni, nadając jej akcent barokowy.

Obszar gminy Mieszkowice posiada znaczne zasoby archeologiczne. Mimo, iż nie występują na tym terenie stanowiska wpisane do rejestru zabytków, gmina posiada znaczne zasoby stanowisk o wysokiej randze, chronionych ustanowieniem wokół nich stref ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych (286 stanowisk archeologicznych).

Dziedzictwo kulturowe stanowią również cmentarze, w tym cmentarz wojenny 1. Armii Wojska Polskiego w Starych Łysogórkach.

Wymiar rozwoju przestrzennego gminy definiuje w istotnym zakresie jej położenie w obszarze transgranicznym oraz uwarunkowania związane z rolą miasta Mieszkowice jako lokalnego centrum administracyjno-usługowego. Dlatego też model funkcjonalno-przestrzenny rozwoju gminy Mieszkowice oparto na czterech fundamentalnych zasadach.

ZASADA 1 – OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO, KRAJOBRAZU I OBIEKTÓW DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

- 1) Rygorystycznie respektujemy zakazy i ograniczenia wynikające z ustanowionych form ochrony.
- 2) Rozwój gospodarczy gminy opieramy na naturalnych walorach przyrodniczych i środowiskowych z zachowaniem bioróżnorodności naturalnych ekosystemów.
- 3) Realizujemy wspólną politykę ekologiczną z gminami sąsiednimi, podejmujemy wspólne przedsięwzięcia w zakresie ochrony wód, ziemi, powietrza i krajobrazu jako podstawy dla rozwoju rekreacji oraz turystyki.
- 4) Ukierunkowujemy rozwój gospodarczy terenu w oparciu o naturalne walory przyrodnicze i środowiskowe z jednoczesną dbałością o zachowanie bioróżnorodności naturalnych ekosystemów.
- 5) Rozwijamy i wzmacniamy system lądowych, wodnych i powietrznych korytarzy ekologicznych, mających szczególne znaczenie dla gatunków wędrownych.
- 6) Wzbogacamy struktury zieleni urządzonej w gminie.
- 7) Monitorujemy stan środowiska naturalnego, dbając o jakość życia mieszkańców.
- 8) Wprowadzamy i skutecznie egzekwujemy standardy ochrony zieleni w procesie inwestycyjnym, obejmujących m.in. ograniczenie likwidacji terenów zieleni i wycinki drzew przy realizacji nowych inwestycji.
- 9) Respektujemy zapisy planów zarządzania ryzykiem powodziowym i planu przeciwdziałania skutkom suszy.
- 10) Zwracamy szczególną uwagę na zakazy obowiązujące na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią wynikających z art. 77 ustawy z dnia 20.02.2017 r. Prawo

wodne. -Zgodnie z art. 166 ust. 10 ustawy Prawo wodne planowane zagospodarowanie nie może m.in. naruszać ustaleń planu zarządzania ryzykiem powodziowym czy stanowić zagrożenie dla ochrony zdrowia ludzi czy środowiska oraz utrudniać zarządzanie ryzykiem powodziowym.

- 11) Chronimy zachowane elementy dziedzictwa kulturowego: wartościowe układy urbanistyczne, ruralistyczne, obiekty zabytkowe, historyczne zespoły parkowe, zadrzewienia. Wykorzystajmy zachowane układy zabudowy i obiekty, które utraciły historyczne funkcje, przystosowując je do nowych, współczesnych potrzeb.
- 12) Skutecznie zwalczamy przypadki samowoli budowlanej.

ZASADA 2 - ROZWÓJ SPOŁECZNO-GOSPODARCZY GMINY – OCHRONA ZWARTOŚCI ZABUDOWY MIASTA I POZOSTAŁYCH MIEJSCOWOŚCI

- 1) Wspieramy zachowanie zwartości zespołu zabudowy miasta i pozostałych miejscowości.
- 2) Pod nową zabudowę w pierwszej kolejności wykorzystujemy tereny już zurbanizowane oraz niewykorzystane luki w istniejącej zabudowie.
- 3) Ograniczamy rozwój zabudowy w formie pasmowej wzdłuż dróg wylotowych z miejscowości, na rzecz koncentracji zabudowy.
- 4) Wyznaczamy zwarte, właściwie zagospodarowane (w sposób ograniczający presję na środowisko) kompleksy usług turystyki ukierunkowanej na ofertę tematyczną m.in. związaną ze sportami wodnymi, turystyką kwalifikowaną oraz nastawioną na turystów długoterminowych i posezonowych.
- 5) Wspieramy rozwój rolnictwa i leśnictwa zintegrowanych z przetwórstwem i konsumpcją.
- 6) Planujemy rozbudowę poszczególnych miejscowości w sposób sprzyjający integracji społecznej, powstawaniu nowych usług oraz miejsc pracy, uwzględniając potrzeby i dochody różnych grup społecznych.
- 7) Wzmacniamy atrakcyjność gminy. Kreujemy atrakcyjne przestrzenie publiczne.
- 8) Tworzymy przestrzenie dla relacji międzyludzkich.
- 9) Dbamy o małą architekturę i oświetlenie.
- 10) Dbamy o wysokiej jakości zieleni. Wykorzystujemy istniejące obszary zieleni (np. łąki, lasy, zadrzewienia) oraz obiekty fizjograficzne wiążąc je w gminny system zieleni publicznej.
- 11) Zabiegamy o rozwój systemu mieszkań komunalnych.

ZASADA 3 – KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ ZGODNE Z POTRZEBAMI MIESZKAŃCÓW

- 1) Rozwijamy systemy infrastruktury technicznej, w szczególności infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej, aby nie stanowiła ona bariery w rozwoju zabudowy usługowej i mieszkaniowej poszczególnych miejscowości.
- 2) Będziemy wspierać rozwój instalacji OZE na terenie gminy.

- 3) Będziemy planować rozbudowę poszczególnych miejscowości w sposób sprzyjający integracji społecznej, powstawaniu nowych usług oraz miejsc pracy, uwzględniając potrzeby różnych grup społecznych.
- 4) Będziemy dążyć do rozwoju systemów telekomunikacyjnych funkcjonujących na obszarze gminy.

ZASADA 4 – ROZWÓJ TRANSPORTU I KOMUNIKACJI, W TYM KOMUNIKACJI PUBLICZNEJ. UKŁAD ULIC Z PIERWSZEŃSTWEM DLA RUCHU PIESZEGO, ROWEROWEGO I TRANSPORTU PUBLICZNEGO

- 1) Będziemy dążyć do dalszej poprawy stanu technicznego dróg lokalnych na obszarze gminy.
- 2) Będziemy rozwijać sieć dróg i ścieżek rowerowych w gminie.
- 3) Będziemy przestrzegać zasady, iż nowe budynki muszą być wyposażone w odpowiednią liczbę miejsc parkingowych w obszarze zabudowy.
- 4) Będziemy dbać o lokalny transport publiczny - zarówno łączący miasto z miejscowościami gminy, jak i ten łączący gminę z ościennymi miastami powiatowymi.

USTALENIA I REKOMENDACJE DOTYCZĄCE PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ

1. Struktura sieci osadniczej wraz z rolą i hierarchią jednostek osadniczych

Rekomendacje:

- ✓ Rozwój urbanistyczny będzie się odbywał poprzez lokalizację zabudowy w granicach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach poszczególnych jednostek osadniczych oraz na obszarach przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, a w dalszej kolejności na pozostałych obszarach zgodnie z określonym zapotrzebowaniem na nową zabudowę.
- ✓ Nowe tereny przeznaczone pod zabudowę wyznaczone będą głównie w istniejących ciągach po jednej lub po obu stronach istniejących dróg obsługujących wsie, w których istnieje lub będzie realizowana podstawowa sieć infrastruktury technicznej: wodociąg, kanalizacja, elektroenergetyka.
- ✓ Osadnictwo rozwijać się będzie na bazie istniejącego zainwestowania poprzez: wymianę istniejącej zużytej zabudowy, uzupełnienia na wolnych działkach lub w nowych obszarach zlokalizowanych w sąsiedztwie istniejącego zainwestowania. W pierwszej kolejności nowa zabudowa lokalizowana będzie na glebach niskiej klasy bonitacji.
- ✓ Przy opracowywaniu planów miejscowych dla terenów przeznaczonych pod zabudowę należy przewidzieć zieleń, stwarzając warunki do wypoczynku i rekreacji mieszkańców, a także zwiększając estetykę przestrzeni oraz możliwość komunikacji pieszej.
- ✓ Celem rozwoju mieszkalnictwa jest przede wszystkim zwiększenie atrakcyjności zamieszkania w gminie poprzez podniesienie standardu, unikanie w miarę możliwości rozproszenia budownictwa poprzez intensyfikację wykorzystania terenów mieszkaniowych w ramach istniejącej substancji mieszkaniowej oraz wyznaczanie nowych terenów jako

uzupełnienie zabudowy rozproszonej, a także zapewnienie odpowiedniego wyposażenia w usługi.

- ✓ Nowe funkcje usługowe powinny być rozmieszczone na terenie całej gminy, ze szczególną koncentracją na obszarach strategicznej interwencji.
- ✓ Rozwój budownictwa jednorodzinnego preferowany będzie na obszarach już zurbanizowanych.
- ✓ Poprzez podniesienie standardu zamieszkania należy rozumieć przeprowadzenie działań, których efektem będzie wyższy standard techniczny budynków mieszkalnych i ich wyposażenie w instalacje, a także pełne wyposażenie terenów budowlanych w infrastrukturę techniczną, prawidłowa obsługa komunikacyjna, estetyka i wysoka jakość przestrzeni publicznych w terenach zabudowy oraz dostępność podstawowych usług publicznych.
- ✓ Celem rozwoju funkcji usługowej jest zabezpieczenie możliwości realizacji potrzeb ludności w zakresie usług publicznych oraz poprawa atrakcyjności Mieszkowic jako lokalnego ośrodka usługowego poprzez wzbogacenie struktury usług publicznych i komercyjnych, a także poprawę dostępności komunikacyjnej.
- ✓ Rozwój przestrzenny funkcji usługowych możliwy będzie dzięki zagospodarowaniu terenów wolnych lub przekształcenia terenów już zurbanizowanych z uwzględnieniem nowych potrzeb.
- ✓ Działania podejmowane przez gminę zmierzać będą do zabezpieczenia terenów przeznaczonych na cele usługowe jako uzupełnienie terenów zabudowy mieszkaniowej, tworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju usług komercyjnych, zgodnie z pojawiającym się zapotrzebowaniem.
- ✓ Wskazuje się na potrzebę rozwoju zróżnicowanej działalności gospodarczej. Podstawą rozwoju funkcji będzie tworzenie warunków dla powstawania nowych podmiotów gospodarczych na obszarze wszystkich wyznaczonych OSI⁵.
- ✓ Wskazany jest rozwój małych i średnich jednostek gospodarczych, wykorzystujących najnowsze i bezpieczne technologie, przyjazne dla środowiska.
- ✓ Wskazy jest rozwój podmiotów wykorzystujących potencjał turystyczny gminy.
- ✓ Funkcja rolnicza stanowi nadal istotny choć stopniowo zmniejszający swoje znaczenie element struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy. Wskazany jest rozwój rolnictwa ekologicznego i drobnego przetwórstwa rolno-spożywczego na terenie całej gminy. Pożądanym kierunkiem działań z zakresu rolnictwa w gminie jest także specjalizacja istniejących gospodarstw rolnych, zwiększająca konkurencyjność i sprzyjająca wdrażaniu nowych metod produkcji żywności.
- ✓ Kierunki działań w zakresie zmiany w funkcji rolniczej w Gminie Mieszkowice powinny koncentrować się na poprawie struktury gospodarstw rolnych. Zabezpieczenie potrzeb lokalizacyjnych dla gospodarstw drobnotowarowych powinno być realizowane na terenach przeznaczonych pod zabudowę zagrodową z niezbędną infrastrukturą techniczną.

2. System powiązań przyrodniczych

Rekomenduje się:

- ✓ Wyłączenie spod zabudowy obszarów szczególnie cennych. Wyłączenie spod zabudowy służyć ma przede wszystkim zachowaniu walorów krajobrazowych, klimatycznych, ekosystemu wód, przeciwdziałania lub zapobiegania szkodliwym wpływom na środowisko powodującym jego zniszczenie lub zmianę charakteru elementów przyrodniczych.

⁵ OSI – Obszar Strategicznej Interwencji

- ✓ Dla ochrony rolniczej przestrzeni produkcyjnej zakazem zabudowy niezwiązanej z rolnictwem obejmuje się grunty rolne najwyższych klas bonitacyjnych podlegające ochronie.
- ✓ W Gminie Mieszkowice w celu zachowania jej dziedzictwa przyrodniczego, respektowane są zakazy i ograniczenia wynikające z ustanowionych form ochrony.
- ✓ Wskazany jest rozwój gospodarczy oparty na naturalnych walorach przyrodniczych i środowiskowych z zachowaniem bioróżnorodności naturalnych ekosystemów.
- ✓ Rozwijana jest wspólna polityka ekologiczna z gminami sąsiednimi, w szczególności w zakresie wspólnych przedsięwzięć w zakresie ochrony wód, ziemi, powietrza i krajobrazu jako podstawy dla rozwoju rekreacji oraz turystyki.
- ✓ Rozwój gospodarczy terenu w ukierunkowywany jest w oparciu o naturalne walory przyrodnicze i środowiskowe z jednoczesną dbałością o zachowanie bioróżnorodności naturalnych ekosystemów.
- ✓ Wskazane jest dalsze rozwijanie i wzmacnianie systemu lądowych, wodnych i powietrznych korytarzy ekologicznych, mających szczególne znaczenie dla gatunków wędrownych.
- ✓ Podstawową formą ochrony terenów otwartych i krajobrazu, które są ograniczonym dobrem wspólnym, jest ich ochrona przed zabudową lub niekorzystną zmianą sposobu użytkowania.
- ✓ Ważne jest kontynuowanie działań wspierających rozwój zieleni urządzonej w gminie.
- ✓ Istotne jest monitorowanie środowiska naturalnego i skuteczne egzekwowanie standardów ochrony zieleni w procesie inwestycyjnym, obejmujące m.in. ograniczenie likwidacji terenów zieleni i wycinki drzew przy realizacji nowych inwestycji.
- ✓ Ważne jest respektowanie zapisów planów zarządzania ryzykiem powodziowym i planu przeciwdziałania skutkom suszy.
- ✓ Szczególną uwagę należy zwrócić na zakazy obowiązujące na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią wynikających z art. 77 ustawy z dnia 20.02.2017 r. Prawo wodne - zgodnie z art. 166 ust. 10 ustawy Prawo wodne planowane zagospodarowanie nie może m.in. naruszać ustaleń planu zarządzania ryzykiem powodziowym czy stanowić zagrożenie dla ochrony zdrowia ludzi czy środowiska oraz utrudniać zarządzanie ryzykiem powodziowym.

3. Główne korytarze i elementy sieci transportowych, w tym pieszych i rowerowych

Rekomenduje się:

- ✓ Rozwijanie systemu infrastruktury technicznej, w szczególności infrastruktury drogowej, chodników, ścieżek rowerowych.
- ✓ Rozwijanie infrastruktury przystani żeglarskich wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

4. Główne elementy infrastruktury technicznej i społecznej

Rekomenduje się:

- ✓ Rozwijanie systemów infrastruktury technicznej, w szczególności infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej, aby nie stanowiła ona bariery w rozwoju zabudowy usługowej i mieszkaniowej poszczególnych miejscowości.
- ✓ Planowanie rozbudowy poszczególnych miejscowości w sposób sprzyjający integracji społecznej, powstawaniu nowych usług oraz miejsc pracy, uwzględniając potrzeby różnych grup społecznych.

- ✓ Rozwijanie systemów telekomunikacyjnych funkcjonujących na obszarze gminy.
- ✓ Wyznaczanie zwartych, właściwie zagospodarowanych (w sposób ograniczający presję na środowisko) kompleksów usług turystycznych.
- ✓ Wspieranie zachowania zwartości zespołu zabudowy miasta i pozostałych miejscowości.
- ✓ Wzmacnianie atrakcyjności Gminy Mieszkowice poprzez kreowanie atrakcyjnych przestrzeni publicznych.
- ✓ Tworzenie przestrzeni dla relacji międzyludzkich.
- ✓ Dbanie o małą architekturę i oświetlenie.
- ✓ Dbanie o wysokiej jakości zieleń w gminie.
- ✓ Rozwój systemu mieszkań komunalnych.
- ✓ Rozwijanie oferty mniejszych obiektów usługowych (handel, gastronomia) poprzez zwiększenie podaży rynkowej nowych obiektów usługowych.

5. Ustalenia i rekomendacje w zakresie zasad ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu

Rekomenduje się:

- ✓ Zachowanie fragmentów naturalnych ekosystemów, w szczególności ekosystemów łąkowych, ekosystemów leśnych, zadrzewień przydrożnych, parkowych, zwłaszcza ze starodrzewem.
- ✓ Rozwijanie i wzmacnianie systemu lądowych, wodnych i powietrznych korytarzy ekologicznych, mających szczególne znaczenie dla gatunków wędrownych.
- ✓ Prowadzenie wspólnej polityki ekologicznej z gminami sąsiednimi.
- ✓ Podejmowanie wspólnych przedsięwzięć w zakresie ochrony wód, ziemi, powietrza i krajobrazu jako podstawy dla rozwoju rekreacji oraz turystyki.
- ✓ Ukierunkowanie rozwoju gospodarczego terenu w oparciu o naturalne walory przyrodnicze i środowiskowe z jednoczesną dbałością o zachowanie bioróżnorodności naturalnych ekosystemów.
- ✓ Ochronę terenów otwartych i krajobrazu, które są ograniczonym dobrem wspólnym, jest ich ochrona przed zabudową lub niekorzystną zmianą sposobu użytkowania.
- ✓ Wzbogacanie struktury zieleni urządzonej w gminie.
- ✓ Monitorowanie stan środowiska naturalnego, dbając o jakość życia mieszkańców.
- ✓ Egzekwowanie standardów ochrony zieleni w procesie inwestycyjnym, obejmujące m.in. ograniczenie likwidacji terenów zieleni i wycinki drzew przy realizacji nowych inwestycji.
- ✓ Dążenie do osiągnięcia jak najlepszego stanu czystości wód przez bezwzględne wykluczenie zrzutów zanieczyszczeń (szczególnie substancji biogenych, organicznych i toksycznych) zarówno do gruntu, jak i do wód powierzchniowych.
- ✓ Dostosowanie lokalizacji nowych obiektów gospodarczych do warunków i struktur hydrogeologicznych.
- ✓ Objęcie szczególną ochroną terenów zlokalizowanych w obrębie stref ochronnych ujęć wód, zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- ✓ Kompleksowe rozwiązanie odprowadzania wód opadowych i roztopowych z ciągów komunikacyjnych, placów, parkingów i innych powierzchni zanieczyszczonych oraz oczyszczanie ich zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- ✓ Zwiększanie małej retencji wodnej, w tym budowa zbiorników wodnych, oraz wdrażanie proekologicznych metod retencionowania wody w celu przeciwdziałania skutkom suszy.
- ✓ Wprowadzanie nowych zadrzewień, zwłaszcza jako ciągów zieleni krajobrazowej i izolacyjnej w oparciu o sieć dróg publicznych, cieków wodnych, system terenów zielonych oraz w strefach występowania konfliktów przestrzennych.

- ✓ Nadawanie obiektom kubaturowym oraz naziemnym urządzeniom infrastruktury technicznej formy architektonicznej harmonizującej z otoczeniem.
- ✓ Ograniczanie zanieczyszczeń pochodzących z emisji pyłów i szkodliwych gazów, pochodzących z gospodarstw domowych, w których następuje spalanie tradycyjnych źródeł energii (tzw. „emisji niskiej”), poprzez ograniczenie stosowania tradycyjnych paliw na rzecz niskoemisyjnych źródeł energii i OZE.
- ✓ Stosowanie urządzeń eliminujących lub ograniczających emisję szkodliwych gazów i pyłów do atmosfery na terenie gminy.
- ✓ Wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii.
- ✓ Wprowadzanie pasów zieleni izolacyjnej wzdłuż tras komunikacyjnych oraz w sąsiedztwie obiektów i urządzeń emitujących zanieczyszczenia i odory do powietrza.

6. Ustalenia i rekomendacje w zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Rekomenduje się:

- ✓ Ochronę zachowanych elementów dziedzictwa kulturowego: wartościowych układów urbanistycznych, ruralistycznych, obiektów zabytkowych, historycznych zespołów parkowych, zadrzewień.
- ✓ Dostosowanie nowych obiektów do historycznej kompozycji przestrzennej i historycznej architektury w zakresie linii zabudowy oraz sposobu usytuowania budynku w stosunku do drogi, wyznaczonego przez zachowaną zabudowę historyczną, oraz utrzymania gabarytów wysokościowych zabudowy wytyczonych wysokością zachowanej zabudowy historycznej.
- ✓ Stosowanie materiałów nawiązujących do lokalnej tradycji budowlanej: tynk, cegła, dachówka itp.
- ✓ Harmonizowanie nowej zabudowy z historyczną kompozycją przestrzennoarchitektoniczną, w szczególności poprzez zachowanie wynikających z historycznego sąsiedztwa: skali, ukształtowania bryły, poziomu posadowienia parteru oraz geometrii i pokrycia dachu oraz poprzez stosowane materiały powinny nawiązywać do lokalnej tradycji budowlanej.
- ✓ Ograniczenie lokalizacji obiektów o formach i kubaturze obcych historycznie ukształtowanej przestrzeni, oraz wolnostojących masztów i wież, a w przypadku konieczności ich lokalizacji w zasięgu strefy, konieczność ich zharmonizowania z otoczeniem oraz nadania atrakcyjnej formy architektonicznej, podkreślającej walory wizualne, funkcjonalne oraz kulturowe otaczającej przestrzeni.
- ✓ Ochronę obiektów i obszarów zabytkowych zgodnie z wytycznymi konserwatorskimi.

7. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kierunków zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej

Rekomenduje się:

- ✓ Wspieranie zachowania zwarteści zespołu zabudowy miasta i pozostałych miejscowości.
- ✓ Rozwój przestrzenny osadnictwa w obrębie poszczególnych miejscowości – jednostek osadniczych poprzez lokalizację zabudowy w granicach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach poszczególnych jednostek osadniczych oraz na obszarach przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, a w dalszej kolejności na pozostałych obszarach zgodnie określonym zapotrzebowaniem na nową zabudowę.

- ✓ Rozwój funkcji mieszkaniowej z zachowaniem istniejących układów urbanistycznych, uzupełnienie istniejącej zabudowy w nawiązaniu do ulicowego charakteru obecnego budownictwa (zabudowa zwarta) oraz przeciwdziałanie rozproszeniu budownictwa.
- ✓ Zarezerwowanie nowych terenów dla rozwoju funkcji mieszkaniowej.
- ✓ Dążenie do poprawy warunków mieszkaniowych poprzez modernizację istniejącej zabudowy mieszkaniowej, jak również realizację nowego budownictwa jednorodzinne.
- ✓ Zwiększenie atrakcyjności zamieszkania w gminie poprzez podniesienie standardu, ograniczenie rozproszenia budownictwa poprzez intensyfikację wykorzystania terenów mieszkaniowych w ramach istniejącej substancji mieszkaniowej oraz wyznaczanie nowych terenów jako uzupełnienie zabudowy rozproszonej, a także zapewnienie odpowiedniego wyposażenia w usługi.
- ✓ Ograniczanie rozwoju zabudowy w formie pasmowej wzdłuż dróg wylotowych z miejscowości, na rzecz koncentracji zabudowy.
- ✓ Wyznaczenie zwartych, właściwie zagospodarowanych (w sposób ograniczający presję na środowisko) kompleksów usług turystycznych.
- ✓ Rozwój usług publicznych i komercyjnych na terenie gminy.
- ✓ Wzbogacenie struktury usług publicznych i komercyjnych, a także poprawa dostępności komunikacyjnej.
- ✓ Rozszerzanie oferty usługowej gminy dla zapewnienia równego dostępu wszystkim mieszkańcom, zwłaszcza w zakresie usług kultury, sportu, turystyki i rekreacji.
- ✓ Wykorzystanie terenów wolnych lub przekształcenia terenów zainwestowanych z uwzględnieniem nowych terenów rozwojowych w zakresie usług i produkcji.
- ✓ Zabezpieczenie terenów przeznaczonych na cele usługowe jako uzupełnienie terenów zabudowy mieszkaniowej.
- ✓ Tworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju usług komercyjnych.
- ✓ Przekształcenia strukturalne dotychczasowej bazy produkcyjnej, składowej i magazynowej zgodnie z potrzebami.
- ✓ Tworzenie warunków dla powstawania nowych podmiotów gospodarczych kooperujących z istniejącymi przedsiębiorstwami.
- ✓ Dążenie do wsparcia rozwoju małych i średnich jednostek gospodarczych, wykorzystujących najnowsze i bezpieczne technologie, przyjazne dla środowiska.
- ✓ Wykorzystanie nieużytkowanych terenów produkcyjnych, a także zagospodarowania nowych terenów inwestycyjnych.
- ✓ Dążenie do przyspieszenia rozwoju gospodarczego gminy poprzez pozyskiwanie inwestorów zewnętrznych.
- ✓ Dążenie do rozwoju drobnego przetwórstwa rolno-spożywczego na terenie całej gminy.
- ✓ Zabezpieczenie potrzeb lokalizacyjnych dla gospodarstw drobnotowarowych na terenach przeznaczonych pod zabudowę zagrodową z niezbędną infrastrukturą techniczną.
- ✓ Dążenie do zgodności składu gatunkowego z gospodarczym typem drzewostanu.

8. Ustalenia i rekomendacje w zakresie zasad lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

Rekomenduje się:

- ✓ Lokalizację obiektów handlu wielkopowierzchniowego wyznaczać zgodnie z obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.
- ✓ Wykorzystanie terenów wolnych lub przekształcenia terenów zainwestowanych z uwzględnieniem nowych terenów rozwojowych w zakresie rozwoju handlu w tym obiektów wielkopowierzchniowych.

- ✓ Harmonizowanie zabudowy handlowej z historyczną kompozycją przestrzennoarchitektoniczną, w szczególności poprzez zachowanie wynikających z historycznego sąsiedztwa: skali, ukształtowania bryły, poziomu oraz geometrii i pokrycia dachu oraz poprzez stosowane materiały powinny nawiązywać do lokalnej tradycji budowlanej.

9. Ustalenia i rekomendacje w zakresie zasad lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego

Kierunkiem działań zmierzających do kształtowania nowego modelu funkcjonalno-przestrzennego gminy powinno być tworzenie przyjaznej mieszkańcom i nowoczesnej infrastruktury. Jest to możliwe dzięki realizacji kluczowych inwestycji celu publicznego takich jak budowa dróg, sieci wodno-kanalizacyjnej itp.

Na terenie gminy w ramach inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym przewiduje się w szczególności:

- ✓ Budowę, przebudowę i modernizację dróg gminnych i konieczne w tym zakresie ustalenie lokalizacji dróg w nowych liniach rozgraniczających zgodnie z aktualnie obowiązującymi kategoriami dróg publicznych.
- ✓ Rozbudowę sieci wodociągowej i kanalizacyjnej wraz z przyłączami do poszczególnych budynków wraz z rozwojem przestrzennym miejscowości.
- ✓ Zachowanie rezerwy terenów dla nowych linii elektroenergetycznych 20 kV, zlokalizowanych poza korytarzami dróg publicznych.
- ✓ Modernizację i rozbudowę obiektów oświatowych i bazy sportowo-rekreacyjnej.
- ✓ Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach nizinnych.
- ✓ Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – zapobieganie, przeciwdziałanie oraz ograniczanie skutków zagrożeń, związanych z pożarami lasów.

10. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kierunków rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej

Kierunkiem działań zmierzających do kształtowania nowego modelu funkcjonalno-przestrzennego gminy powinno być tworzenie przyjaznej mieszkańcom i nowoczesnej infrastruktury.

Rekomenduje się:

- ✓ W przypadku zaistniałej potrzeby, w następstwie rozwoju przestrzennego w zagospodarowywaniu nowych terenów inwestycyjnych, dla zapewnienia potrzebnej ilości i jakości wody, rozbudowę sieci i urządzeń wodociągowych oraz ujęć wód, dla zabezpieczenia jakości eksploatowanej wody.
- ✓ W przypadku ewentualnej realizacji na terenie gminy nowych ujęć wód służących do zbiorowego zaopatrywania ludności w wodę do picia i potrzeb gospodarstw domowych oraz produkcji artykułów żywnościowych należy ustanowić odpowiednią strefę ochronną.
- ✓ Budowę i rozbudowę niezbędnej infrastruktury kanalizacyjnej w granicach istniejących i projektowanych terenów inwestycyjnych.
- ✓ Stosowanie szczelnych zbiorników bezodpływowych na obszarach przewidzianych do objęcia zbiorczą kanalizacją sanitarną należy dopuścić wyłącznie jako rozwiązanie tymczasowe do czasu jej budowy.
- ✓ Dalszą rozbudowę sieci i urządzeń kanalizacyjnych.
- ✓ Na terenach, które z uzasadnionych ekonomicznie względów nie zostaną objęte zbiorczą kanalizacją sanitarną postuluje się realizację przydomowych oczyszczalni ścieków dla zespołów zabudowy.

- ✓ Zapewnienie odprowadzania wód opadowych i roztopowych z utwardzonych powierzchni zanieczyszczonych, głównie na terenach zakładów przemysłowych i usługowych oraz terenach narażonych na zanieczyszczenia pochodzenia komunikacyjnego.
- ✓ Należy dążyć do ograniczania powierzchni utwardzanych w celu odprowadzenia wód opadowych bezpośrednio do gruntu. Z obszarów o zwartej zabudowie wody opadowe i roztopowe winny być odprowadzone przy pomocy kanalizacji deszczowej do cieków wodnych poprzez urządzenia podczyszczające.
- ✓ W przypadku sieci gazowniczej w strefach kontrolowanych nie należy wznosić obiektów budowlanych, urządzać stałych składów i magazynów oraz podejmować działań mogących spowodować uszkodzenia gazociągu podczas jego użytkowania.
- ✓ Wszelkie prace w strefach kontrolowanych mogą być prowadzone tylko po wcześniejszym uzgodnieniu sposobu ich wykonania z właściwym operatorem sieci gazowej.
- ✓ Rozbudowę nowych stacji i sieci gazowych na nowych terenach inwestycyjnych.
- ✓ Zaopatrzenie w gaz z sieci gazociągów odbywać się winno z zachowaniem przepisów odrębnych po uzgodnieniu z operatorem systemu dystrybucyjnego w zależności od szczegółowych warunków technicznych i ekonomicznych uzasadniających rozbudowę sieci gazowej.
- ✓ Gazociągi powinny być prowadzone w liniach rozgraniczających drogi z zachowaniem stref kontrolowanych i przyłączy gazowych układanych w ziemi lub nad ziemią zgodnie z przepisami odrębnymi.
- ✓ W pasie technologicznym linii elektroenergetycznych zgodnie z obowiązującymi przepisami szczegółowymi ustala się zakaz realizacji obiektów budowlanych przeznaczonych na stały pobyt ludzi tj.: zakazuje się lokalizowania budynków mieszkalnych i budynków użyteczności publicznej. Zakazuje się lokalizowania miejsc stałego przebywania ludzi w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, turystyczną, rekreacyjną; odstępstwa od tej zasady może udzielić właściciel linii, na warunkach przez siebie określonych.
- ✓ Należy uzgadniać warunki lokalizacji wszelkich obiektów z właścicielem linii.
- ✓ Nie wolno tworzyć hałd, nasypów w pasie technologicznym oraz sadzić roślinności wysokiej.
- ✓ Planowane zagospodarowanie nowych terenów powinno uwzględniać ich dostęp do sieci elektroenergetycznej i możliwość zasilania nowych odbiorców;
- ✓ Dla zaopatrzenia w energię terenów planowanych pod zainwestowanie, niezbędne jest przeznaczenie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego powierzchni pod stacje transformatorowe z uwzględnieniem powiązań z istniejącymi liniami elektroenergetycznymi.
- ✓ Realizacja nowych inwestycji elektroenergetycznych oraz usuwanie kolizji projektowanych obiektów z istniejącymi sieciami energetycznymi odbywać się musi zgodnie z przepisami odrębnymi.
- ✓ Należy zachować pasy technologiczne wzdłuż napowietrznych linii elektroenergetycznych zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- ✓ Na trasach projektowanych i istniejących linii kablowych zakazuje się lokalizacji zabudowy, nasadzeń drzew i krzewów o rozbudowanym systemie korzeniowym, a także zakaz prowadzenia wykopów, sytuowania stanowisk pracy, składowisk wyrobów i materiałów lub maszyn i urządzeń budowlanych.
- ✓ Modernizację źródeł ciepła oraz stopniową ich wymianę na zasilane paliwem ekologicznym. Wykorzystywanie odnawialnych źródeł ciepła
- ✓ Modernizację i rozbudowę istniejącego systemu łączności poprzez zwiększanie zasięgu telefonii komórkowej, rozszerzanie dostępu do szerokopasmowego i bezprzewodowego Internetu.
- ✓ W związku z szybkim rozwojem komputerowych systemów sieciowych, należy przewidzieć konieczność rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej, której realizacja winna być skoordynowana z innymi sieciami – w przypadku budowy nowych dróg należy przewidzieć stosowne kanały technologiczne w liniach rozgraniczających drogi.

- ✓ Prowadzenie gospodarki odpadami w oparciu o regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, z uwzględnieniem segregacji odpadów i właściwego zabezpieczenia odpadów niebezpiecznych.
- ✓ Dążenie do stosowania technologii bezodpadowych i małodopadowych lub zapewniających maksymalne gospodarcze wykorzystanie odpadów.
- ✓ Zachowanie i przeprowadzenie niezbędnych remontów istniejących dróg gminnych, a także rozbudowę w ramach przyszłych potrzeb sieci dróg lokalnych wraz z rozwojem przestrzennym poszczególnych terenów inwestycyjnych.
- ✓ Planowanie nowych odcinków dróg w sposób minimalizujący negatywne oddziaływanie hałasu na istniejące i planowane obszary podlegające ochronie akustycznej.

11. Ustalenia i rekomendacje w zakresie zasad lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW

Zgodnie z obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego na obszarze gminy wyznaczono nowe tereny dla lokalizacji urządzeń o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW.

Rekomenduje się:

- ✓ Modernizację źródeł ciepła oraz stopniową ich wymianę na zasilane paliwem ekologicznym. Wykorzystywanie odnawialnych źródeł ciepła (OZE).
- ✓ Rozwój instalacji OZE na terenie gminy zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

12. Ustalenia i rekomendacje w zakresie zasad lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko

Rekomenduje się:

- ✓ Na terenach zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej, mieszkaniowo-usługowej, rekreacji indywidualnej, usług sakralnych, sportu i rekreacji, turystyki, usług publicznych, produkcji, składów i magazynów, obsługi samochodowej nie dopuszcza się realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem: urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.
- ✓ Na terenach obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych i hodowlanych zakazuje się realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz przedsięwzięć polegających na chowie lub hodowli zwierząt.
- ✓ Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko dopuszcza się na terenach gospodarowania odpadami.

13. Ustalenia i rekomendacje w zakresie zasad kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Rekomenduje się:

- ✓ Zachowanie zadrzewień śródpolnych i zbiorników wodnych korzystnie stymulujących utrzymanie lub wzrost różnorodności biologicznej.
- ✓ Budowa, rozbudowa i modernizacja systemów melioracji, w tym dopuszczenie realizacji nowych zbiorników wód powierzchniowych, z wyłączeniem obszarów gleb chronionych.
- ✓ Poprawa wartości użytkowej i efektywności rolniczej przestrzeni produkcyjnej, sukcesywne przekształcanie upraw na uprawy ekologiczne.

- ✓ Dopuszczenie wprowadzania nowej zabudowy zagrodowej i zabudowy obsługi gospodarki rolnej na gruntach rolnych, zgodnie z przepisami o ochronie gruntów rolnych i leśnych.
- ✓ Dopuszczenie adaptacji istniejącej zabudowy zagrodowej z możliwością jej rozbudowy i wymiany budynków w ramach istniejącego siedliska.
- ✓ Dopuszczenie rozbudowy lub lokalizacji nowych obiektów związanych funkcjonalnie z podniesieniem efektywności gospodarki polowej.
- ✓ Stosowanie pasm zadrzewień i zakrzewień osłaniających istniejącą zabudowę o negatywnym oddziaływaniu na środowisko i krajobraz.
- ✓ Stosowanie rozwiązań ograniczających skutki ujemnego oddziaływania na środowisko przy budowie, rozbudowie i modernizacji obiektów związanych z działalnością rolniczą, a także innych obiektów budowlanych.
- ✓ Zapewnienie właściwych standardów wyposażenia w infrastrukturę techniczną, z dopuszczeniem lokalnych rozwiązań w zakresie zaopatrzenia w wodę, odprowadzania i oczyszczania ścieków.
- ✓ Zachowanie istniejących kompleksów leśnych wraz z możliwością powiększenia w oparciu o obowiązujące przepisy.
- ✓ Wyznaczenie strefy buforowej wyłączonej z zabudowy o zalecanej szerokości minimum 20 m od ściany lasu;
- ✓ Dopuszczenie realizacji urządzeń melioracyjnych, lokalizacji obiektów i budynków oraz urządzeń związanych wyłącznie z gospodarką leśną zgodnie z przepisami odrębnymi.
- ✓ Dopuszczenie wykorzystania na cele rekreacyjne lasów przy zachowaniu właściwych zasad organizacji ruchu turystycznego (pieszego, rowerowego i konnego), z określeniem rejonów swobodnej penetracji terenu, w uzgodnieniu z Nadleśnictwem Mieszkowice.
- ✓ Dopuszczenie lokalizacji urządzeń związanych z turystyką, wypoczynkiem i sportem, a także niezbędnych urządzeń z zakresu gospodarki leśnej oraz komunikacji i infrastruktury technicznej zgodnie z przepisami odrębnymi.

14. Ustalenia i rekomendacje w zakresie zasad kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji

Dla zapewnienia atrakcyjnego wyglądu miejscowości w Gminie Mieszkowice niezbędne jest przeprowadzenie działań polegających m.in. na:

- ✓ Rewitalizacji zabytkowej zabudowy.
- ✓ Kształtowaniu reprezentacyjnych, wspólnych przestrzeni publicznych poprzez atrakcyjne urządzenie posadzek, placów, ulic, chodników i małej architektury, modernizację, renowację i rehabilitację zabudowy istniejącej.
- ✓ Utrzymywaniu charakterystycznych układów przestrzennych poszczególnych miejscowości.
- ✓ Realizacji nowej zabudowy ze szczególnym uwzględnieniem formy i gabarytów zabudowy istniejącej.
- ✓ Rewaloryzacji i konserwacji zaniedbanych zespołów parkowych oraz cmentarzy.
- ✓ Opracowanie programu rewitalizacji dla Gminy Mieszkowice.
- ✓ Poddawanie remediacji obszarów zagrożonych np. nielegalnych składowisk odpadów.

Na obszarze gminy nie występują obszary wymagające przekształceń lub rehabilitacji.

15. Kierunki rozwoju sieci wodno-kanalizacyjnej

W Gminie Mieszkowice zakłada się w miarę potrzeb remonty i modernizacje sieci wodno-kanalizacyjnej oraz stacji uzdatniania wody. W związku z rozwojem zabudowy mieszkaniowej oraz

rozwoju stref aktywności gospodarczej zakłada się w miarę potrzeb rozbudowę sieci i urządzeń wodociągowych oraz ujęć wód.

5.2. Obszary strategicznej interwencji

Krajowe dokumenty strategiczne, takie jak Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (M.P. 2019 poz. 1060) oraz Ustawa z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2020 poz. 1378) wprowadzają w systemie zarządzania rozwojem kraju, wśród koncepcji polityki rozwoju i polityki regionalnej, zintegrowane podejście ukierunkowane terytorialnie, stanowiące jeden z filarów nowego paradygmatu polityki rozwoju..

Zintegrowane podejście terytorialne zakłada wykorzystanie specyficznych potencjałów terytorialnych i likwidację barier w rozwoju poszczególnych obszarów jednostek samorządu terytorialnego.

W tym celu, w określonych dziedzinach zakłada się przeprowadzenie interwencji, która zapewni bardziej efektywne wykorzystanie zasobów oraz niwelację deficytów. Podjęcie interwencji w danym obszarze powinno, obok wpisywania się w określone cele tematyczne i priorytety inwestycyjne, uwzględniać specyficzne potrzeby określonych terytoriów. Wymiar terytorialny zastosowany został tam, gdzie daje szansę na bardziej skuteczne przeprowadzenie interwencji, natomiast podejście sektorowe (tematyczne) pozostaje głównym sposobem realizacji interwencji programu.

Obszarami Strategicznej Interwencji (OSI) są w tym wypadku tereny ujęte w kategoriach OSI wojewódzkich (interwencji z poziomu regionu) oraz odznaczające się szczególnymi uwarunkowaniami rozwojowymi w skali całej gminy (OSI gminne). W tym drugim przypadku mogą one być dotknięte znaczącymi barierami i ograniczeniami hamującymi rozwój lub mogą występować tam istotne potencjały, których wykorzystanie otworzy nowe szanse i stanie się atutem dla gminy. Z tej przyczyny są to obszary wymagające skoncentrowania dodatkowych, zintegrowanych działań.

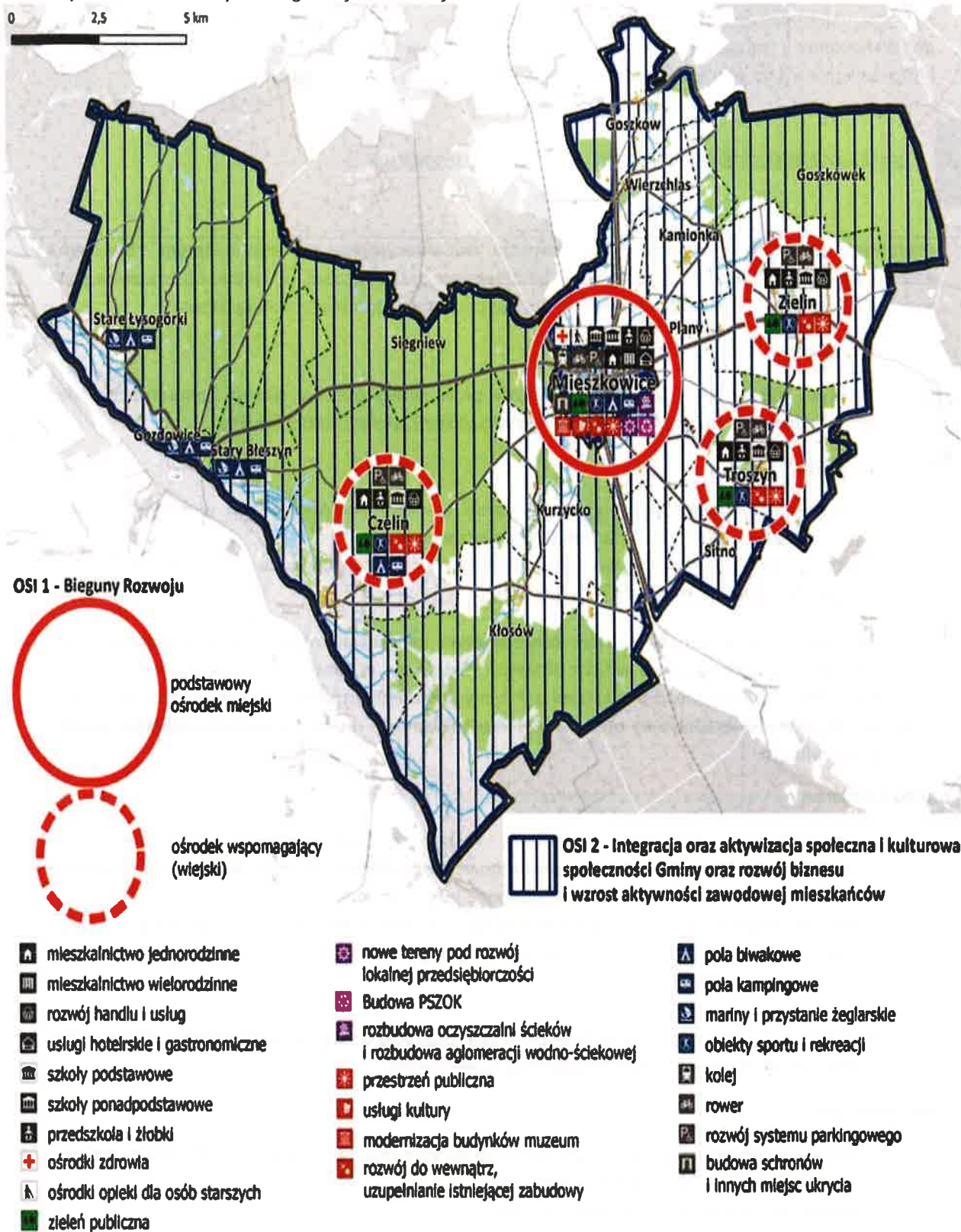

Identyfikacja Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI) kluczowych dla gminy Mieszkowice jest szczególnie istotna z punktu widzenia prawidłowego planowania działań w gminie i zachowania pełnej spójności pomiędzy dokumentami strategicznymi różnych szczebli.

Zidentyfikowane zasoby gminy oraz wyzwania stojące przed wspólnotą samorządową pozwoliły na określenie obszarów strategicznej interwencji:

- ☐ **OSI I. BIEGUNY ROZWOJU – miasto Mieszkowice jako główny biegun rozwoju;**
- ☐ **OSI II. AKTYWIZACJA MIESZKAŃCÓW - integracja oraz aktywizacja społeczna i kulturowa społeczności gminy oraz rozwój biznesu i wzrost aktywności zawodowej mieszkańców.**

Rysunek 16. Obszary Strategicznej Interwencji w Gminie Mieszkowice

Źródło: opracowanie na podstawie warsztatów.

Wyznaczone w Gminie Mieszkowice OSI są terytoriami, do których adresowana ma być polityka rozwoju, ukierunkowana na wywołanie określonych zmian. Są przejawem zintegrowanego podejścia do planowania i zarządzania, mają na celu ukierunkowanie działań do konkretnych obszarów i dopasowanie ich do potrzeb i możliwości tych obszarów jak i oczekiwań mieszkańców.

OBSZAR STRATEGICZNEJ INTERWENCJI I: BIEGUNY ROZWOJU

Biegunami rozwoju, rozumianymi jako ośrodki charakteryzujące się dynamicznym rozwojem gospodarczym i stanowiące źródło wzrostu dla otaczającego ich obszaru, w Gminie Mieszkowice jest to miasto Mieszkowice. Mieszkowice pełnią funkcję podstawowego bieguna miejskiego.

Obszary działań:

- ☐ **Poprawa koordynacji i jakości zarządzania przestrzenia poprzez wzrost kompetencji kadr samorządowych, współpracę z innymi samorządami i społecznością lokalną.**

Rekomendacje:

- ✓ Program szkoleniowo-treningowo-mentorski dla kadr samorządowych w zakresie zadań własnych gminy, w tym zarządzania strategicznego;
- ✓ Rozwój współpracy koordynacyjno-projektowej przy przygotowaniu i wdrażaniu koncepcji i planów zagospodarowania przestrzennego.
- ☐ **Tworzenie warunków do rozwoju budownictwa mieszkaniowego, w tym porządkowanie ekstensywnie zagospodarowanych struktur zabudowy, wzmacnianie układów usługowych oraz jakości i atrakcyjności przestrzeni publicznych w obszarze miasta w celu wzmocnienia jego roli w układzie osadniczym oraz budowaniu tożsamości miejsca i poczucia lokalnej dumy mieszkańców.**

Rekomendacje:

- ✓ Przygotowanie projektów odbudowy, rozbudowy lub rewitalizacji, w tym ofert inwestycyjnych dla inwestorów zewnętrznych - mających na celu lepsze wykorzystanie zasobów terenów uzbrojonych oraz poprawę jakości życia mieszkańców;
- ✓ Rozwój budownictwa mieszkaniowego zarówno komunalnego jak i deweloperskiego;
- ✓ Rewitalizacja i uzupełnienie tkanki miejskiej w kierunku zwiększenia wysokości i zwartości zabudowy.
- ☐ **Modernizacja powiązań transportowych w celu poprawy dostępności ośrodków usługowych w układzie osadniczym, w tym rozwój dróg rowerowych.**

Rekomendacje:

- ✓ Zmiana priorytetów w organizacji ruchu na terenie miasta – najpierw ruch pieszego, potem kolejno rowerowy i komunikacja publiczna;
- ✓ Modernizacja miejskiego układu ulicznego;
- ✓ Rozbudowa oświetlenia ulicznego oraz monitoringu w celu poprawy bezpieczeństwa publicznego.

- ☐ **Poprawa jakości środowiska miejskiego, w tym ograniczenie hałasu oraz zanieczyszczenie powietrza poprzez ograniczenie niskiej emisji oraz ruchu samochodowego.**

Rekomendacje:

- ✓ Rozwój systemu dróg rowerowych i pieszych oraz utworzenie punktu obsługi roweru;
- ✓ Rozwój systemu zieleni miejskiej;
- ✓ Kontynuowanie prac nad likwidacją niskiej emisji, w tym rozwój OZE;
- ✓ Konsekwentne wyposażanie obiektów publicznych w źródła energii odnawialnej.

- ☐ **Rozwój infrastruktury kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej oraz dostosowanie jej do standardów i potrzeb mieszkańców.**

Rekomendacje:

- ✓ Rozwój oferty kulturalnej dla różnych grup mieszkańców;
- ✓ Budowa wielofunkcyjnej przestrzeni publicznej służącej organizacji większych imprez;
- ✓ Uruchomienie nowych atrakcji turystycznych;
- ✓ Poszerzenie oferty turystycznej, w tym rozbudowa infrastruktury turystycznej;
- ✓ Modernizacja i poszerzenie oferty obiektów sportowych i rekreacyjnych;
- ✓ Ożywienie przestrzeni miejskiej (poprawa jakości przestrzeni publicznej na terenie miasta).

- ☐ **Poprawa jakości usług, w tym usług publicznych.**

Rekomendacje:

- ✓ Poprawa jakości kształcenia na poziomie podstawowym (wzrost średnich wyników egzaminów po klasie ósmej);
- ✓ Rozwój infrastruktury placówek oświatowych i wyposażenia ukierunkowane na poprawę warunków nauki i wychowania;
- ✓ Poprawa standardu obiektów sportu i rekreacji;
- ✓ Utrzymanie równowagi pomiędzy popytem a podażą w dostępności do miejsc przedszkolnych;
- ✓ Poprawa dostępności i wzrost jakości usług opiekuńczych i senioralnych poprzez uruchomienie gminnego domu dziennego pobytu oraz kontynuacja gminnych programów przeciwdziałania wykluczeniu, marginalizacji i zwalczaniu dysfunkcji w rodzinach;
- ✓ Poprawa profilaktyki i diagnostyki medycznej poprzez wzrost dostępności do lekarzy specjalistów (tzw. specjalizacja II stopnia);
- ✓ Rozwój budownictwa komunalnego;
- ✓ Budowa Międzypokoleniowego Centrum Aktywnego Mieszkańca.

- ☐ **Wzmacnianie atrakcyjności inwestycyjnej gminy - wsparcie dla rozwoju lokalnego biznesu.**

Rekomendacje:

- ✓ Modernizacja infrastruktury turystycznej w gminie;
- ✓ Budowa pasażu targowego z punktem sprzedaży produktów lokalnych;
- ✓ Wsparcie dla rozbudowy infrastruktury gastronomiczno-hotelarskiej;
- ✓ Rozbudowa infrastruktury komunalnej;
- ✓ Wsparcie dla rozwoju budownictwa jednorodzinnego;
- ✓ Wyznaczenie nowych terenów mieszkaniowych oraz pod działalność biznesową.

OBSZAR STRATEGICZNEJ INTERWENCJI II: AKTYWIZACJA MIESZKAŃCÓW - INTEGRACJA ORAZ AKTYWIZACJA SPOŁECZNA I KULTUROWA SPOŁECZNOŚCI GMINY ORAZ ROZWÓJ BIZNESU I WZROST AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ MIESZKAŃCÓW

- ☐ **Poprawa dostępności komunikacyjnej obszarów gminy w wymiarze lokalnym i regionalnym.**

Rekomendacje:

- ✓ Budowa zintegrowanej sieci dróg rowerowych jako alternatywy dla przemieszczania się samochodem.

- ☐ **Dostosowanie zagospodarowania przestrzeni wiejskich do potrzeb społecznych i gospodarczych mieszkańców.**

Rekomendacje:

- ✓ Poprawa zagospodarowania przestrzennego poszczególnych miejscowości (wskazanie obszaru centrum, rewitalizacja ważnych dla lokalnej społeczności obiektów, wsparcie dla uzupełnienia zabudowy, wsparcie dla rozwoju usług podstawowych);
- ✓ Planowanie nowych obszarów mieszkalnych i gospodarczych z uwzględnieniem zasad rozwoju zrównoważonego i poszanowania przestrzeni;
- ✓ Modernizacja lub budowa miejsc spotkań dla mieszkańców (świetlice, miejsca rekreacji, lokalny skwer);
- ✓ Wsparcie mieszkańców w realizacji działań mających na celu kultywowanie lokalnych tradycji i wzmocnienie tożsamości regionalnej;
- ✓ Prowadzenie skutecznych działań w zakresie ochrony przyrody i poprawy stanu środowiska;
- ✓ Rozwój bazy i oferty kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej dla mieszkańców małych miejscowości;
- ✓ Dalszy rozwój i poprawa jakości infrastruktury technicznej, dostęp do kanalizacji np. światłowód, okablowanie sieci przesyłowych, etc.

- ☐ **Poprawa jakości infrastruktury oraz wzmocnienie powiązań funkcjonalnych obszarów wiejskich.**

Rekomendacje:

- ✓ Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców, monitorowanie zagrożeń. Rozbudowa systemów zapobiegania i prewencji;
- ✓ Zwiększenie dostępności cyfrowej poprzez rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej;
- ✓ Rozwój infrastruktury OZE, w szczególności instalacji wiatrowych, fotowoltaicznych;
- ✓ Rozwój indywidualnych i lokalnych systemów kanalizacyjnych oraz grzewczych;
- ✓ Porządkowanie gospodarki wodnej i rozwój małej retencji wodnej;
- ✓ Poprawa jakości nawierzchni ulic i dróg w gminie;
- ✓ Likwidacja „dzikich wysypisk śmieci”
- ✓ Poprawa zarządzania sektorem gospodarki odpadami.

- **Wsparcie dla miejscowości mogących stać się centrami rozwoju usług turystycznych i działalności gospodarczej.**

Rekomendacje:

- ✓ Analizy atrakcyjności i potencjału turystycznego wskazanych miejscowości, opracowanie koncepcji ich rewitalizacji i zagospodarowania;
- ✓ Przygotowanie projektów zagospodarowania, w tym ofert inwestycyjnych dla inwestorów zewnętrznych - mających na celu poprawę atrakcyjności inwestycyjnej oraz jak najlepsze wykorzystanie istniejących zasobów z uszanowaniem wymagań ochrony środowiska;
- ✓ Promocja lokalnych wartości środowiskowych, turystycznych i rekreacyjnych.

- **Wsparcie dla rozwoju lokalnej przedsiębiorczości.**

Rekomendacje:

- ✓ Wyznaczenie w planie ogólnym nowych obszarów rozwoju biznesu;
- ✓ Poprawa infrastruktury technicznej obsługującej lokalny biznes;
- ✓ Wsparcie dla rozwoju OZE w tym instalacji powyżej 500 kW;
- ✓ Wsparcie dla rozwoju organizacji grupującej biznes ;
- ✓ Wsparcie w zakresie tworzenia, wzmacniania i promowania marek lokalnych;
- ✓ Utworzenie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości;
- ✓ Promocja lokalnych zasobów (produktów tradycyjnych, regionalnych, ekologicznych), wspieranie i profilowanie specjalizacji regionalno-lokalnych (rybactwo, pszczelarstwo, myślistwo, przetwórstwo runa leśnego, produkty rolne).

- **Tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi turystyki i rekreacji, w szczególności wykorzystującej lokalne zasoby i specjalizacje.**

Rekomendacje:

- ✓ Poprawa jakości infrastruktury technicznej służącej turystyce, w tym poprawa powiązań komunikacyjnych;
- ✓ Rozbudowa systemu dróg rowerowych (krajowych i lokalnych), pieszych i konnych służących turystyce i rekreacji wraz z punktami obsługi rowerzystów i rowerów;
- ✓ Wsparcie dla utworzenia punktu obsługi samochodów typu CAMPER;
- ✓ Pomoc w budowie systemu promocji lokalnych produktów turystycznych.

5.3. Zgodność Strategii Rozwoju Gminy Mieszkowice na lata 2025-2035 z wytycznymi i założeniami zawartymi w dokumentach wyższego rzędu

Strategia Rozwoju Gminy Mieszkowice na lata 2025-2035 jest spójna z dokumentami strategicznymi szczebla krajowego, regionalnego i ponadlokalnego, m.in.:

1. Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.);
2. Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030;
3. Strategią Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030;

Strategia Rozwoju Gminy Mieszkowice na lata 2025-2035

4. Strategią Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030;
5. Strategią Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030;
6. Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021-2027;

Tabela 4. Zgodność Strategii Rozwoju Gminy Mieszkowice na lata 2025-2035 z wytycznymi i założeniami zawartymi w dokumentach wyższego rzędu - STRATEGIA NA RZECZ ODPOWIEDZIALNEGO ROZWOJU

Cele strategiczne Strategii Rozwoju Gminy Mieszkowice na lata 2025-2035	CEL STRATEGICZNY I MIESZKOWICE PRZEDSIĘBIORCZĄ GMINĄ WPIERAJĄCĄ LOKALNĄ GOSPODARKĘ		CEL STRATEGICZNY II PRZYSZŁOŚĆ GMINY W ZINTEGROWANEJ OTWARTEJ NA WSPÓŁPRACĘ SPOŁECZNOŚCI		CEL STRATEGICZNY III ATRAKCYJNA TURYSTYCZNA, EKOLOGICZNA, ODPORNĄ GMINĄ PRZYGRANICZNA		CEL STRATEGICZNY IV WYSOKIEJ JAKOŚCI INFRASTRUKTURA I SYSTEM USŁUG PUBLICZNYCH, DOSTOSOWANY DO POTRZEB I OCZEKIWAŃ SPOŁECZNYCH	
	1.1. Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej gminy	1.2. Wzmacnianie przedsiębiorczości i konkurencyjności	2.1. Wysokiej jakości edukacja wspierająca wszechstronny rozwój	2.2. Rozwój kapitału społecznego i dziedzictwa kulturowego gminy	3.1. Struktura funkcjonalno-przestrzenna uwzględniająca potrzeby gminy i jej mieszkańców	3.2. Odporna na zagrożenia zewnętrzne i wewnętrzne gmina	4.1. Nowoczesna inteligentna gmina	4.2. Wysokiej jakości infrastruktura techniczna w gminie
1. Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
2. Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
3. Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 5. Zgodność Strategii Rozwoju Gminy Mieszkowice na lata 2025-2035 z wytycznymi i założeniami zawartymi w dokumentach wyższego rzędu - KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2030

Cele strategiczne Strategii Rozwoju Gminy Mieszkowice na lata 2025-2035	CEL STRATEGICZNY I MIESZKOWICE PRZEDSIĘBIORCZĄ GMINĄ WPIERAJĄCĄ LOKALNĄ GOSPODARKE		CEL STRATEGICZNY II PRZYSZŁOŚĆ GMINY W ZINTEGROWANEJ OTWARTEJ NA WSPÓŁPRACĘ SPOŁECZNOŚCI		CEL STRATEGICZNY III ATRAKCYJNA TURYSTYCZNE, EKOLOGICZNA, ODPORNĄ GMINA PRZYGRANICZNA		CEL STRATEGICZNY IV WYSOKIEJ JAKOŚCI INFRASTRUKTURA I SYSTEM USŁUG PUBLICZNYCH, DOSTOSOWANY DO POTRZEB I OCZEKIWAŃ SPOŁECZNYCH	
Cele operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Mieszkowice na lata 2025-2035	1. Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej gminy	1.2. Wzmacnianie przedsiębiorczości i konkurencyjności	2.1. Wysokiej jakości edukacja wspierająca wszechstronny rozwój	2.2. Rozwój kapitału społecznego i dziedzictwa kulturowego gminy	3.1. Struktura funkcjonalno-przestrzenna uwzględniająca potrzeby gminy i jej mieszkańców	3.2. Odporna na zagrożenia zewnętrzne i wewnętrzne gmina	4.1. Nowoczesna inteligentna gmina	4.2. Wysokiej jakości infrastruktura techniczna w gminie
CEL 1. ZWIĘKSZENIE SPÓJNOŚCI ROZWOJU KRAJU W WYMIARZE SPOŁECZNYM, GOSPODARCZYM, ŚRODOWISKOWYM I PRZESTRZENNYM								
Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
Wykorzystywanie potencjału rozwojowego miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych.	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
CEL 2. WZMACNIANIE REGIONALNYCH PRZEWAG KONKURENCYJNYCH								
Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego.	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
CEL 3. PODNIESIENIE JAKOŚCI ZARZĄDZANIA I WDRAŻANIA POLITYK UKIERUNKOWANYCH TERYTORIALNIE								
Wzmacnianie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
Wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
Efektywny i spójny system finansowania polityki regionalnej	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
Legenda	Zgodny							

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 6. Zgodność Strategii Rozwoju Gminy Mieszkowice na lata 2025-2035 z wytycznymi i założeniami zawartymi w dokumentach wyższego rzędu - STRATEGIA ROZWOJU KAPITAŁU SPOŁECZNEGO(WSPÓŁDZIAŁANIE, KULTURA, KREATYWNOŚĆ) 2030

Cele strategiczne Strategii Rozwoju Gminy Mieszkowice na lata 2025-2035	CEL STRATEGICZNY I MIESZKOWICE PRZEDSIĘBIORCZĄ GMINĄ WPIERAJĄCĄ LOKALNĄ GOSPODARKĘ		CEL STRATEGICZNY II PRZYSZŁOŚĆ GMINY W ZINTEGROWANEJ OTWARTEJ NA WSPÓŁPRACĘ SPOŁECZNOŚCI		CEL STRATEGICZNY III ATRAKCYJNA TURYSTYCZNIE, EKOLOGICZNA, ODPORNA GMINA PRZYGRANICZNA		CEL STRATEGICZNY IV WYSOKIEJ JAKOŚCI INFRASTRUKTURA I SYSTEM USŁUG PUBLICZNYCH, DOSTOSOWANY DO POTRZEB I OCZEKIWAŃ SPOŁECZNYCH	
	1.1. Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej gminy	1.2. Wzmacnianie przedsiębiorczości i konkurencyjności	2.1. Wysokiej jakości edukacja wspierająca wszechstronny rozwój	2.2. Rozwój kapitału społecznego i dziedzictwa kulturowego gminy	3.1. Struktura funkcjonalno-przestrzenna uwzględniająca potrzeby gminy i jej mieszkańców	3.2. Odporna na zagrożenia zewnętrzne i wewnętrzne gmina	4.1. Nowoczesna inteligentna gmina	4.2. Wysokiej jakości infrastruktura techniczna w gminie
CEL 1. ZWIĘKSZENIE ZAANGAŻOWANIA OBYWATELI W ŻYCIE PUBLICZNE								
1.1. Usprawnienie mechanizmów wspierania i współpracy instytucji publicznych z obywatelami	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
1.2. Kierunek polityki rozwoju Rozwój i wzmacnianie zorganizowanych form aktywności obywatelskiej	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
CEL 2. WZMACNIANIE ROLI KULTURY W BUDOWANIU TOŻSAMOŚCI I POSTAW OBYWATELSKICH								
2.1. Tworzenie warunków oraz budowanie kompetencji dla wzmacniania uczestnictwa w kulturze	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
2.2. Ochrona dziedzictwa kulturowego oraz gromadzenie i zachowywanie dóbr kultury	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
2.4. Umacnianie tożsamości i postaw obywatelskich przez kulturę	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
CEL 3. ZWIĘKSZENIE WYKORZYSTANIA POTENCJAŁU KULTUROWEGO I KREATYWNEGO DLA ROZWOJU								
3.1. Wzrost udziału sektorów kreatywnych w rozwoju gospodarczym kraju	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
3.2. Rozwój kompetencji zawodowych na potrzeby branż kreatywnych	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
3.3. Wzmocnienie potencjału kreatywnego społeczeństwa	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
Legenda		Zgodny						

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 7. Zgodność Strategii Rozwoju Gminy Mieszkowice na lata 2025-2035 z wytycznymi i założeniami zawartymi w dokumentach wyższego rzędu - STRATEGIĄ ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO 2030

Cele strategiczne Strategii Rozwoju Gminy Mieszkowice na lata 2025-2035	CEL STRATEGICZNY I MIESZKOWICE PRZEDSIĘBIORCZĄ GMINĄ WPIERAJĄCĄ LOKALNĄ GOSPODARKĘ		CEL STRATEGICZNY II PRZYSZŁOŚĆ GMINY W ZINTEGROWANEJ OTWARTEJ NA WSPÓŁPRACĘ SPOŁECZNOŚCI		CEL STRATEGICZNY III ATRAKCYJNA TURYSTYCZNIE, EKOLOGICZNA, ODPORNĄ GMINĄ PRZYGRAJĄCĄ		CEL STRATEGICZNY IV WYSOKIEJ JAKOŚCI INFRASTRUKTURA I SYSTEM USŁUG PUBLICZNYCH, DOSTOSOWANY DO POTRZEB I OCZEKIWAŃ SPOŁECZNYCH	
	1.2. Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej gminy	1.2. Wzmacnianie przedsiębiorczości i konkurencyjności	2.1. Wysokiej jakości edukacja wspierająca wszechstronny rozwój	2.2. Rozwój kapitału społecznego i dziedzictwa kulturowego gminy	3.1. Struktura funkcjonalno-przestrzenna uwzględniająca potrzeby gminy i jej mieszkańców	3.2. Odporna na zagrożenia zewnętrzne i wewnętrzne gmina	4.1. Nowoczesna inteligentna gmina	4.2. Wysokiej jakości infrastruktura techniczna w gminie
1. Podniesienie poziomu kompetencji oraz kwalifikacji obywateli, w tym cyfrowych.	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
2. Poprawa zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej zapewniająca wysoką jakość życia.	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
3. Wzrost i poprawa wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy.	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
4. Redukcja ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawa dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
Legenda	Zgodny							

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 8. Zgodność Strategii Rozwoju Gminy Mieszkowice na lata 2025-2035 z wytycznymi i założeniami zawartymi w dokumentach wyższego rzędu - STRATEGIĄ ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO DO ROKU 2030

Cele strategiczne Strategii Rozwoju Gminy Mieszkowice na lata 2025-2035	CEL STRATEGICZNY I MIESZKOWICE PRZEDSIĘBIORCZĄ GMINĄ WPIERAJĄCĄ LOKALNĄ GOSPODARKĘ		CEL STRATEGICZNY II PRZYSZŁOŚĆ GMINY W ZINTEGROWANEJ OTWARTEJ NA WSPÓŁPRACĘ SPOŁECZNOŚCI		CEL STRATEGICZNY III ATRAKCYJNA TURYSTYCZNIE, EKOLOGICZNA, ODPORNĄ GMINĄ PRZYGRANICZNA		CEL STRATEGICZNY IV WYSOKIEJ JAKOŚCI INFRASTRUKTURA I SYSTEM USŁUG PUBLICZNYCH, DOSTOSOWANY DO POTRZEB I OCZEKIWAŃ SPOŁECZNYCH	
	1.1. Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej gminy	1.2. Wzmacnianie przedsiębiorczości i konkurencyjności	2.1. Wysokiej jakości edukacja wspierająca wszechstronny rozwój	2.2. Rozwój kapitału społecznego i dziedzictwa kulturowego gminy	3.1. Struktura funkcjonalno-przestrzenna uwzględniająca potrzeby gminy i jej mieszkańców	3.2. Odporna na zagrożenia zewnętrzne i wewnętrzne gmina	4.1. Nowoczesna inteligentna gmina	4.2. Wysokiej jakości infrastruktura techniczna w gminie
CEL 1. OTWARTA SPOŁECZNOŚĆ								
1.1. Wzmocnienie potencjału demograficznego i funkcji rodziny	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
1.2. Włączenie społeczne i zapewnienie szans rozwojowych wszystkim mieszkańcom regionu	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
1.3. Rozwój wspólnotowości i tworzenie kapitału społecznego	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
CEL 2. DYNAMICZNA GOSPODARKA								
2.1. Rozwój potencjału gospodarczego województwa w oparciu o inteligentne specjalizacje	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
2.2. Wzmocnienie gospodarki wykorzystującej naturalne potencjały regionu	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
2.3. Udoskonalenie strategicznego zarządzania rozwojem gospodarczym regionu	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
CEL 3. SPRAWNY SAMORZĄD								
3.2. Rozwój obszarów poza aglomeracyjnych	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
3.3. Zapewnienie zintegrowanej i wydolnej infrastruktury	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
3.4. Zapewnienie wydajnych i efektywnych systemów usług publicznych	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
3.5. Wzmocnienie kompetencji dla zarządzania rozwojem	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2

Cele strategiczne Strategii Rozwoju Gminy Mieszkowice na lata 2025-2035	CEL STRATEGICZNY I MIESZKOWICE PRZEDSIĘBIORCZĄ GMINĄ WPIERAJĄCĄ LOKALNĄ GOSPODARKE		CEL STRATEGICZNY II PRZYSZŁOŚĆ GMINY W ZINTEGROWANEJ OTWARTEJ NA WSPÓŁPRACĘ SPOŁECZNOŚCI		CEL STRATEGICZNY III ATRAKCYJNA TURYSTYCZNIE, EKOLOGICZNA, ODPORNĄ GMINA PRZYGRANICZNA		CEL STRATEGICZNY IV WYSOKIEJ JAKOŚCI INFRASTRUKTURA I SYSTEM USŁUG PUBLICZNYCH, DOSTOSOWANY DO POTRZEB I OCZEKIWAŃ SPOŁECZNYCH	
Cele operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Mieszkowice na lata 2025-2035	1.1. Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej gminy	1.2. Wzmacnianie przedsiębiorczości i konkurencyjności	2.1. Wysokiej jakości edukacja wspierająca wszechstronny rozwój	2.2. Rozwój kapitału społecznego i dziedzictwa kulturowego gminy	3.1. Struktura funkcjonalno-przestrzenna uwzględniająca potrzeby gminy i jej mieszkańców	3.2. Odporna na zagrożenia zewnętrzne i wewnętrzne gmina	4.1. Nowoczesna inteligentna gmina	4.2. Wysokiej jakości infrastruktura techniczna w gminie
CEL 4. PARTNERSKI REGION								
4.1. Wzmocnienie pozycji regionu w Basenie Morza Bałtyckiego	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
4.2. Rozwój relacji z landami niemieckimi i aglomeracją berlińską	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
4.3. Wykorzystanie potencjału makroregionu Polski Zachodniej	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
Legenda	Zgodny							

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 9. Zgodność Strategii Rozwoju Gminy Mieszkowice na lata 2025-2035 z wytycznymi i założeniami zawartymi w dokumentach wyższego rzędu - FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA POMORZA ZACHODNIEGO 2021-2027

Cele strategiczne Strategii Rozwoju Gminy Mieszkowice na lata 2025-2035	CEL STRATEGICZNY I MIESZKOWICE PRZEDSIĘBIORCZĄ GMINĄ WPIERAJĄCĄ LOKALNĄ GOSPODARKĘ		CEL STRATEGICZNY II PRZYSZŁOŚĆ GMINY W ZINTEGROWANEJ OTWARTEJ NA WSPÓŁPRACĘ SPOŁECZNOŚCI		CEL STRATEGICZNY III ATRAKCYJNA TURYSTYCZNE, EKOLOGICZNA, ODPORNĄ GMINA PRZYGRANICZNA		CEL STRATEGICZNY IV WYSOKIEJ JAKOŚCI INFRASTRUKTURA I SYSTEM USŁUG PUBLICZNYCH, DOSTOSOWANY DO POTRZEB I OCZEKIWAŃ SPOŁECZNYCH	
	1.1. Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej gminy	1.2. Wzmacnianie przedsiębiorczości i konkurencyjności	2.1. Wysokiej jakości edukacja wspierająca wszechstronny rozwój	2.2. Rozwój kapitału społecznego i dziedzictwa kulturowego gminy	3.1. Struktura funkcjonalno-przestrzenna uwzględniająca potrzeby gminy i jej mieszkańców	3.2. Odporna na zagrożenia zewnętrzne i wewnętrzne gmina	4.1. Nowoczesna inteligentna gmina	4.2. Wysokiej jakości infrastruktura techniczna w gminie
Priorytet 1 – Fundusze Europejskie na rzecz przedsiębiorczego Pomorza Zachodniego	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
Priorytet 2 – Fundusze Europejskie na rzecz zielonego Pomorza Zachodniego	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
Priorytet 3 – Fundusze Europejskie na rzecz mobilnego Pomorza Zachodniego	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
Priorytet 4 – Fundusze Europejskie na rzecz połączonego Pomorza Zachodniego	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
Priorytet 5 – Fundusze Europejskie na rzecz przyjaznego mieszkankom i mieszkańcom Pomorza Zachodniego.	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
Priorytet 6 – Fundusze Europejskie na rzecz aktywnego Pomorza Zachodniego	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
Priorytet 7 – Fundusze Europejskie na rzecz partnerskiego Pomorza Zachodniego	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
Legenda		Zgodny						

Źródło: opracowanie własne.

VI. SYSTEM WDRAŻANIA, MONITOROWANIA, EWALUACJI I AKTUALIZACJI STRATEGII ROZWOJU GMINY MIESZKOWICE

Skuteczność podejmowanych działań uzależniona jest w dużej mierze od funkcjonowania sprawnego systemu wdrażania, monitorowania, ewaluacji i aktualizacji strategii. System ten pozwolić ma na elastyczne zarządzanie całym procesem wdrażania strategii z uwzględnieniem zmieniających się uwarunkowań zewnętrznych, jak i wewnętrznych. Kluczem do sukcesu podejmowanych działań jest uzyskanie możliwie pełnego obrazu tego co dzieje się w gminie i jej otoczeniu i zaplanowania przez samorząd stosownych działań w ujęciu strategicznym, jak i operacyjnym. Dlatego też autorzy strategii Rozwoju Gminy Mieszkowice na lata 2025-2035 przyjęli jako kluczowe założenie, iż wdrażanie strategii będzie na bieżąco monitorowane. Celowość realizacji zaplanowanych w strategii przedsięwzięć, czy też wprowadzanie zupełnie nowych projektów, uzależnione będzie od wnikliwej analizy zmieniającej się sytuacji i uwarunkowań.

W celu zapewnienia możliwie najbardziej skutecznego wdrażania zapisów strategii przyjęto, że instytucją zarządzającą wdrażaniem Strategii Rozwoju Gminy Mieszkowice na lata 2025-2035 będzie Urząd Miejski w Mieszkowicach. Wśród kluczowych powinności związanych z realizacją zapisów strategii należy wymienić:

- ☐ Dbanie o terminowość realizacji poszczególnych projektów;
- ☐ Koordynowanie współpracy oraz pozyskiwanie partnerów do realizacji zadań zapisanych w strategii;
- ☐ Pozyskiwanie środków budżetowych i pozabudżetowych niezbędnych dla realizacji założonych działań;
- ☐ Monitorowanie procesu realizacji zadań określonych w strategii;
- ☐ Ewaluacja zapisów strategii;
- ☐ Zbieranie i tworzenie nowych projektów w procesie aktualizacji zapisów strategii;
- ☐ Dbanie o niezbędną promocję strategii i realizację akcji informacyjnej wśród wszystkich mieszkańców.

Z punktu widzenia usprawnienia procesu wdrażania strategii, niezbędne jest zmobilizowanie całego dostępnego potencjału organizacyjnego, finansowego, jak i intelektualnego Gminy Mieszkowice, a także sięgnięcie po specjalistyczną wiedzę ekspertów zewnętrznych.

Zarządzający strategią dążyć będą do urzeczywistnienia wizji i misji, osiągnięcia długofalowego zrównoważonego rozwoju gminy zgodnie z przyjętymi celami.

W ramach systemu ustanowione zostały cele strategiczne i operacyjne, zapewnione zostaną odpowiednie zasoby finansowe, ludzkie i organizacyjne. Proces planowania rozwoju kierowany jest potrzebami i preferencjami partnerów społecznych i odbiorców usług. Przyjęto, że wskaźniki realizacji zamierzeń oparte są przede wszystkim na celach strategicznych i oczekiwaniach społecznych, a sukces ich osiągnięcia zależy od efektywnego systemu monitorowania i aktualizacji opartego na powtarzalnym procesie. Kluczowe będzie odpowiednie zmotywowanie zespołu realizującego strategię i zapewnienie środków na jej realizację poprzez integrację budżetu gminy z planami wynikającymi ze strategii i możliwościami pozyskania środków zewnętrznych.

Strategia Rozwoju Gminy Mieszkowice na lata 2025-2035 zawiera działania, za realizację których odpowiadać będzie nie tylko Urząd i jednostki organizacyjne Gminy, ale także inne organizacje publiczne, pozarządowe czy prywatne. Dlatego ważną funkcją samorządu gminnego będzie także tworzenie warunków oraz koordynowanie współpracy pomiędzy poszczególnymi uczestnikami procesu wdrażania strategii.

Kluczowe zasady co do sposobu realizacji strategii.

W toku partycypacyjnego opracowywania strategii przyjęto szereg zasad, które uznano za kluczowe z punktu widzenia samej strategii jak i budowy klimatu współpracy pomiędzy różnymi środowiskami w gminie w zakresie jej skutecznego wdrażania. Wśród najistotniejszych należy wymienić:

- ☐ Zasada odpowiedzialnego zrównoważonego rozwoju w oparciu o lokalne zasoby i uwzględniająca potrzebę budowy konkurencyjnej lokalnej gospodarki, podnoszenie jakości życia mieszkańców przy zachowaniu walorów przyrodniczych dla przyszłych pokoleń;
- ☐ Zasada rozwoju społecznie wrażliwego, opierająca się na przeświadczeniu o potrzebie włączenia w procesy rozwojowe w gminie wszystkich mieszkańców i stworzenie warunków do jeszcze pełniejszej integracji społecznej;
- ☐ Zasada zintegrowanej interwencji, zakładającej kompleksowość i wieloaspektowość podejmowanych działań w celu uzyskania efektu synergii;
- ☐ Zasada partycypacji społecznej, wskazująca na potrzebę włączania na każdym etapie realizacji strategii partnerów z otoczenia społeczno-gospodarczego, co pozwoli na pełniejszą realizację celów strategii;
- ☐ Zasada spójności podejmowanych działań z kierunkami przemian społeczno-gospodarczych zawartych w strategiach regionalnych, krajowych i międzynarodowych;
- ☐ Zasada elastyczności, przejawiająca się troską o bieżące monitorowanie procesu wdrażania strategii i szybkie podejmowanie decyzji o wprowadzaniu niezbędnych modyfikacji, w celu wykorzystania wszystkich pojawiających się w okresie realizacji Strategii szans na intensyfikację rozwoju gminy;
- ☐ Zasada koncentracji sił i środków na przyjętych w strategii celach.

Mechanizmy i instrumenty realizacji strategii

Strategia, powstała dzięki inicjatywie lokalnej społeczności, będzie realizowana poprzez działania inicjowane przez samorząd oraz partnerów społecznych i biznesowych. Opracowując strategię przyjęto, że kluczem do sukcesu jest to, aby podmioty sektora publicznego, prywatnego oraz pozarządowego czynnie współpracowały w realizacji jej zapisów. Aby maksymalizować efekty realizacji zapisów Strategii Rozwoju Gminy Mieszkowice na lata 2025-2035, przyjęto że w okresie jej wdrażania celowym jest wykorzystywanie różnych narzędzi, przy jednoczesnym zadbaniu o możliwie najszerszą współpracę z szerokim gronem interesariuszy. Wśród podstawowych instrumentów realizacji strategii należy wymienić:

- ☐ Strategie i inne dokumenty o charakterze branżowym przyjęte do realizacji w Gminie Mieszkowice;
- ☐ Projekty wpisane wprost do strategii oraz programy i polityki rozwoju uzupełniające zapisy strategii;
- ☐ Coroczne uchwały budżetowe Rady Miejskiej, kluczowe dokumenty uchwalane przez samorząd takie jak: wieloletnia prognoza finansowa, dokumenty planistyczne i inne;
- ☐ Inne uchwały Rady Miejskiej, zarządzenia Burmistrza, regulacje w postaci aktów prawa miejscowego, decyzje administracyjne itp.;
- ☐ Tworzenie zespołów projektowych, powoływanie ciał o charakterze opiniotawczym-doradczym, zawiązywanie partnerstw itp.;
- ☐ Działania edukacyjne, informacyjne i promocyjne, konsultacje wewnętrzne, konsultacje społeczne itp.

6.1. Monitoring, ewaluacja i aktualizacja dokumentu

Podstawą skutecznego wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Mieszkowice na lata 2025-2035 jest zbudowanie systemu **bieżącego gromadzenia i przetwarzania informacji**, dotyczących wszystkich aspektów realizacji zapisów strategii. Monitoring jest odpowiedzialnym i ważnym zadaniem, warunkującym efektywne planowanie działań, właściwą alokację środków, właściwe prowadzenie okresowej oceny i odpowiednie reagowanie na zmieniające się warunki. Proces realizacji strategii będzie monitorowany i oceniany.

Monitoring rozumiany jako kontrola procesu wdrażania strategii pozwala uniknąć błędów i niedopatrzeń w realizacji projektów. Będzie on prowadzony przez podmiot wskazany przez Burmistrza.

Proces wdrażania strategii zakłada przeprowadzenie trzech badań ewaluacyjnych, których efektem będzie raport ewaluacyjny.

Rysunek 17. Schemat ewaluacji

Źródło: Opracowanie własne.

- **Ewaluacja ex ante** opisuje zakładane cele, przewidywane rezultaty, spójność z celami rozwojowymi danego obszaru, komplementarność z innymi projektami. Została ona wykonana w trakcie przygotowywania strategii.
- W przebiegu **ewaluacji mid term** dokonana zostanie analiza procesu wdrażania strategii. Pozwala to odpowiedzieć na pojawiające się pytania i rozwiązać ujawnione problemy. Dzięki temu możliwe będzie dokonanie oceny skuteczności i efektywności podejmowanych działań. Ewaluacja mid-term będzie wykonywana najpóźniej do końca roku 2027. Za jej wykonanie odpowiada podmiot wskazany przez Burmistrza.
- W **ewaluacji ex post** ocenione będą efekty poszczególnych działań. Na ich podstawie zostaną sformułowane wnioski na przyszłość. Za wykonanie ewaluacji ex-post odpowiada podmiot wskazany przez Burmistrza.

Podstawą skutecznego wdrażania strategii jest dysponowanie wiedzą na temat postępów w zakresie realizacji wskazanych w niej działań oraz zdolność do reagowania na pojawiające się różnice pomiędzy przyjętymi założeniami a uzyskiwanymi efektami.

Dlatego też za zasadę przyjmuje się przygotowywanie i publikację informacji o stanie realizacji strategii w ramach corocznego raportu o stanie gminy (zgodnie z dyspozycją art. 28aa. Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym). Obejmuje on podsumowanie działalności w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał Rady. Poszczególne referaty Urzędu Miejskiego w Mieszkowicach oraz jednostki gminne będą składały sprawozdania częściowe, opisujące przebieg realizacji zaplanowanych działań w zakończonym roku kalendarzowym oraz osiągnięte efekty, w tym w wymiarze wskaźnikowym.

Tabela 10. Planowane rezultaty podejmowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia

CEL STRATEGICZNY I					
MIESZKOWICE PRZEDSIĘBIORCZĄ GMINĄ WPIERAJĄCĄ LOKALNĄ GOSPODARKĘ					
Cele operacyjne:	Rezultat	Wskaźnik rezultatu	Źródło pozyskiwania informacji	Wartość bazowa wskaźnika	Wartość docelowa wskaźnika
1.1. Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej gminy.	Wzrost zainteresowania inwestorów ofertą gminy. Zwiększenie potencjału inwestycyjnego gminy.	Liczba podmiotów nowo zarejestrowanych w REGON na 10 tys. mieszkańców.	Dane UM / GUS	Stan z roku 2024	Wzrost o 5%
1.2. Wzmacnianie przedsiębiorczości i konkurencyjności.	Wzrost liczby podmiotów gospodarczych funkcjonujących w gminie.	Liczba podmiotów gospodarczych podmioty na 1 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym	Dane UM / GUS		

CEL STRATEGICZNY II					
PRZYSZŁOŚĆ GMINY W ZINTEGROWANEJ OTWARTEJ NA WSPÓŁPRACĘ SPOŁECZNOŚCI					
Cele operacyjne:	Rezultat	Wskaźnik rezultatu	Źródło pozyskiwania informacji	Wartość bazowa wskaźnika	Wartość docelowa wskaźnika
2.1. Wysokiej jakości edukacja wspierająca wszechstronny rozwój.	Poprawa wyników egzaminacyjnych w szkołach podstawowych funkcjonujących w gminie.	Wyniki z egzaminu 8 klasisty na poziomie średniej krajowej.	Dane UM	Wyniki poniżej średniej krajowej	Wyniki na poziomie średniej krajowej
2.2. Rozwój kapitału społecznego i dziedzictwa kulturowego gminy.	Wzrost rozpoznawalności Gminy Mieszkowice.	Liczba wydarzeń w gminie.	Dane UM		Wydanie folderu turystycznego
CEL STRATEGICZNY III					
ATRAKCYJNA TURYSTYCZNIE, EKOLOGICZNA, ODPORNA GMINA PRZYGRANICZNA					
Cele operacyjne:	Rezultat	Wskaźnik rezultatu	Źródło pozyskiwania informacji	Wartość bazowa wskaźnika	Wartość docelowa wskaźnika
3.1. Struktura funkcjonalno-przestrzenna uwzględniająca potrzeby gminy i jej mieszkańców.	Rozwój infrastruktury.	Liczba nowych i wyremontowanych obiektów.	Dane UM	-	4
	Poszerzenie oferty aktywnego wykorzystania czasu przez dzieci i młodzież.	Liczba nowych i wyremontowanych obiektów.	Dane UM	-	4
3.2. Odporna na zagrożenia zewnętrzne i wewnętrzne gmina.	Przeciwdziałanie i niwelowanie skutków zmian klimatu. Ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi z wodą.	Liczba nowych i wyremontowanych obiektów.	Dane UM	-	1

CEL STRATEGICZNY IV					
WYSOKIEJ JAKOŚCI INFRASTRUKTURA					
I SYSTEM USŁUG PUBLICZNYCH, DOSTOSOWANY DO POTRZEB I OCZEKIWAŃ SPOŁECZNYCH					
Cele operacyjne:	Rezultat	Wskaźnik rezultatu	Źródło pozyskiwania informacji	Wartość bazowa wskaźnika	Wartość docelowa wskaźnika
4.1. Nowoczesna inteligentna gmina.	Zwiększenie wpływów podatkowych do budżetu gminy.	% zwiększenia wpływów podatkowych do budżetu gminy.	Dane UM	Wpływy w roku 2024	Wzrost o 5%
4.2. Wysokiej jakości infrastruktura techniczna w gminie	Optymalizacja przebiegu infrastruktury transportowej w gminie.	Liczba inwestycji optymalizujących przebieg infrastruktury drogowej w gminie.	Dane UM	-	3

Źródło: opracowanie własne.

Ewaluacja Ex ante, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji strategii

W ramach prac uznano za zasadne przeprowadzenie tzw. ewaluacji partycypacyjnej, w której ewaluator jest jednocześnie twórcą dokumentu. Pozwoliło to na zaangażowanie całego zespołu, opracowującego strategię już na etapie diagnozy. Członkowie zespołu współpracowali w pracach, określających cele strategiczne, operacyjne i konkretne działania. Jednocześnie zrealizowano dodatkowe badanie ewaluacyjne w odniesieniu do opracowanego projektu strategii. Ostateczne zakończenie uprzedniej ewaluacji nastąpiło po opracowaniu projektu strategii.

Głównym celem przedmiotowej ewaluacji, była ocena ex ante projektu Strategii Rozwoju Gminy Mieszkowice na lata 2025-2035 w zakresie przewidywanej skuteczności i efektywności przyjętych założeń strategicznych. W szczególności dotyczyło to: diagnozy, analizy SWOT, wizji i misji, przyjętych celów i kierunków działań. Analizie poddano także przestrzenny wymiar projektu strategii. W toku procesu badawczego posługiwano się kryteriami ewaluacyjnymi:

- **TRAFNOŚĆ** – czyli zgodność powiązań, występujących pomiędzy elementami projektu strategii (spójność wewnętrzna); w ramach ewaluacji założono, że kryterium obejmuje również zgodność pomiędzy celami rozwojowymi strategii, a celami wskazanymi w dokumentach nadrzędnych (spójność zewnętrzna);
- **SKUTECZNOŚĆ** - rozumiana jako możliwość osiągnięcia celów rozwojowych strategii; w obrębie tego kryterium ocenie podlegała relacja pomiędzy celami strategii, a jej efektami bezpośrednimi;
- **EFEKTYWNOŚĆ** - kryterium służące do oceny relacji pomiędzy rozwiązaniem, a jego efektami bezpośrednimi; badana była przewidywana efektywność, rozumiana jako stosunek przewidywanych nakładów do spodziewanych efektów realizacji celów rozwojowych strategii.

Przeprowadzone badanie ewaluacyjne wykazało wysoką jakość dokumentu:

- ☐ Spójność i logikę wewnętrzną (widoczne są silne powiązania mające charakter przyczynowo – skutkowy, a także wymiar horyzontalny);
- ☐ Dobrze określenie celów strategicznych i operacyjnych (cele zapewniają możliwość oddziaływania na procesy społeczne, gospodarcze, środowiskowe i przestrzenne, jak również sprostania wyzwaniom, jakie zostały uznane za istotne w kontekście rozwoju gminy);
- ☐ Istotność i zasadniczą kompletność zakładanej w strategii interwencji (działania, które odpowiadają na aktualne i prognozowane problemy i potrzeby gminy oraz mieszkańców);
- ☐ Silne powiązania z politykami publicznymi i celami rozwojowymi zarówno poziomu krajowego, jak i europejskiego (co uprawdopodobnia współpracę i zewnętrzne wsparcie dla realizacji zadań, w tym finansowe, niezbędne dla pełnego powodzenia interwencji określonych w strategii);
- ☐ Zintegrowanie strategii, uwzględnienie wymiaru przestrzennego, istotnego z punktu widzenia możliwości osiągnięcia celów rozwojowych;
- ☐ Dobrze zaprojektowany system realizacji określa sposób organizacji procesów wdrażających strategię, w tym m.in. wskazuje podmioty biorące udział w realizacji strategii. Ma na uwadze rolę i kompetencje oraz relacje między nimi zachodzące. Przedstawia podział zadań, proponuje mechanizmy i narzędzia wdrażania strategii. Określa wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych, określa sposób monitorowania realizacji strategii;
- ☐ Bezpieczny i efektywny system finansowania osiągnięcia celów zawiera rzetelnie opracowane ramy finansowe, a jednocześnie analizę potwierdzającą zdolności finansowo-realizacyjne gminy.

W toku wdrażania i monitorowania strategii sugeruje się rozwijanie i zawiązywanie nowych procesów współpracy, elastyczne podejście, ewentualne dostosowywanie pakietów działań i sposobów realizacji oraz systemu monitoringu, w tym wskaźników, aby zapewnić jak najlepszą skuteczność i efektywność realizacji celów rozwojowych. Kluczowe znaczenie będzie miało przygotowanie do prowadzenia i finansowania inwestycji, m.in. zoptymalizowanie wydatków, opracowanie projektów dla kierunków działań określonych w strategii i zapewnienie skuteczności w zakresie aplikowania o środki zewnętrzne.

VII. RAMY FINANSOWE I POTENCJALNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA REALIZACJI STRATEGII

Kluczowym czynnikiem wpływającym na realizację przedsięwzięć, ujętych w strategii są oczywiście środki finansowe, które gmina może przeznaczyć na ich realizację. Dotyczy to zarówno środków własnych jak i tych pozyskanych w formie finansowania zewnętrznego. Ramy finansowe określają szacowaną wartość środków finansowych, które są niezbędne dla realizacji zapisów strategii. Wysokość tych środków jest uzależniona od wielu czynników zewnętrznych, ale przede wszystkim wynika z przyjętego zakresu inwestycji, które będą realizowane na obszarze Gminy Mieszkowice, a także od poziomu inflacji, który mocno utrudnia szacowanie kosztów przyszłych inwestycji. Konstruując ramy finansowe wzięto pod uwagę szacowany koszt realizacji projektów ujętych w strategii, a także projektowaną dostępność potencjalnych zewnętrznych źródeł finansowania.

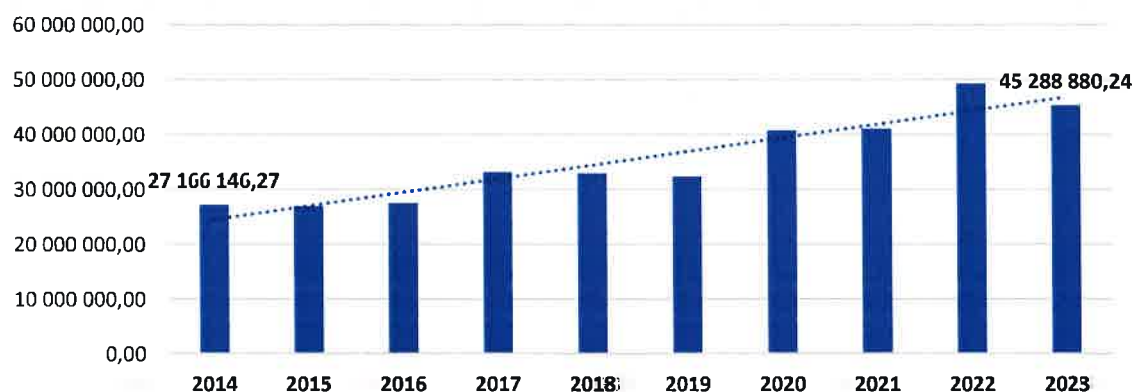
Przyjęto założenie, że znaczna część inwestycji będzie mogła być realizowana w oparciu o dodatkowe zewnętrzne źródła kapitału, o które gmina będzie skutecznie zabiegać. Część inwestycji realizowana może być w ramach zawiązywanych partnerstw, w których środki publiczne uzupełniane będą środkami prywatnymi. Określając zdolność gminy do realizacji zadań, wynikających z zapisów strategii, wzięto pod uwagę informacje płynące z analizy budżetów gminy z ostatnich lat oraz jej dotychczasowe zaangażowanie inwestycyjne. Jest to istotne ze względu na to, że środki, pochodzące z budżetu gminy, będą zapewniały niezbędne współfinansowanie projektów w ramach programów zewnętrznych finansowanych ze źródeł krajowych i międzynarodowych.

Poziom i struktura dochodów wpływają na tempo rozwoju społeczno-gospodarczego jednostek samorządowych, warunkując przy tym ich aktywność inwestycyjną, a tym samym stają się miarą rozwoju lokalnego.

Analizując sytuację finansową gminy w latach 2014-2023, należy zwrócić uwagę na fakt zwiększających się wpływów budżetowych. Jest to efekt sytuacji społeczno-gospodarczej, w której znajduje się Gmina Mieszkowice oraz dynamicznie zmieniającego się prawa, nakładającego na jednostki samorządu terytorialnego nowe zadania.

Wykres 1. Dochody budżetu Gminy Mieszkowice [w zł]

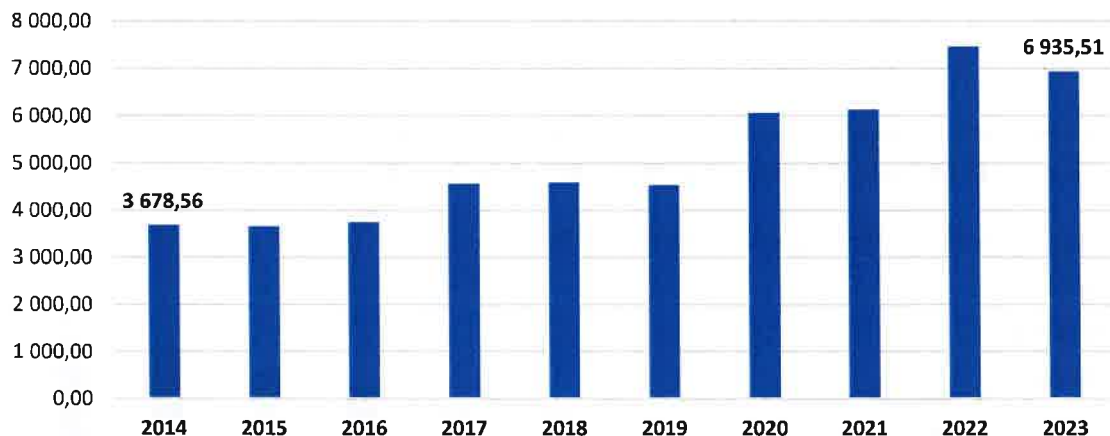
Źródło: opracowanie własne -na podstawie danych BDL GUS.

W analizowanym okresie dochody gminy wzrosły ponad dwukrotnie. Zwiększyły się one z 27 mln zł w 2014 roku, do ponad 45 mln zł w roku 2023.

Wzrostowi dochodów w gminie Mieszkowice, towarzyszył wzrost dochodów gminy, w przeliczeniu na jednego mieszkańca. W roku 2014 wskaźnik ten osiągnął wartość 3 678,56 zł, a w 2023 roku już 6 935,51 zł.

Wykres 2. Dochody gminy w przeliczeniu na jednego mieszkańca [w zł]

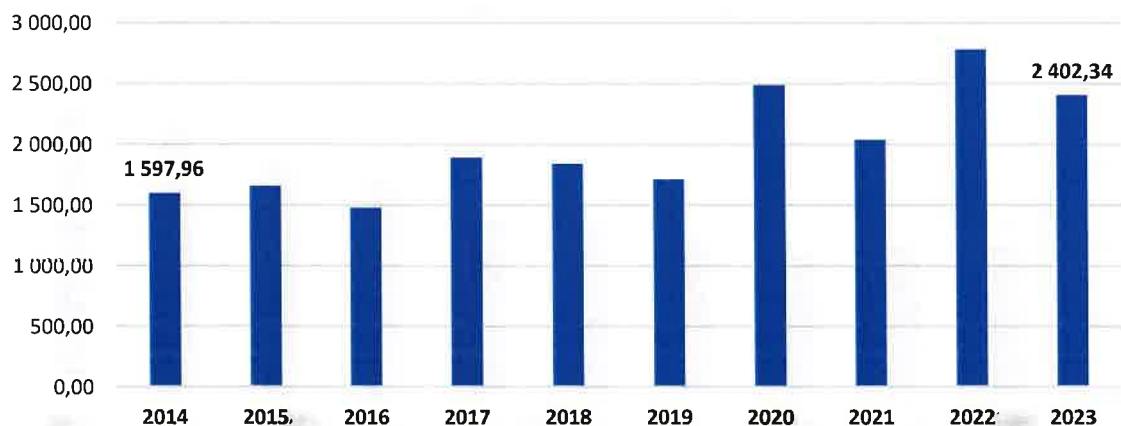

Źródło: opracowanie własne - na podstawie danych BDL GUS.

Wzrost dochodów w ujęciu ogólnym jest okolicznością, którą uznać należy za korzystną. Zwrócić jednak należy uwagę, że zawierają się w nich wszystkie transfery, związane z realizacją zadań zleconych samorządom terytorialnym przez inne organy państwa.

Dlatego istotnym wskaźnikiem, obrazującym sytuację gospodarczą w gminie, jest wielkość dochodów własnych. Zgodnie z Konstytucją RP, dochody własne gminy obejmują wszelkie dochody jednostek samorządu terytorialnego z wyjątkiem subwencji ogólnych i dotacji celowych. Ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2021 r. poz. 1672) dzieli dochody gminy na grupy.

Wykres 3. Dochody własne Gminy Mieszkowice w przeliczeniu na jednego mieszkańca [w zł]

Źródło: opracowanie własne - na podstawie danych BDL GUS.

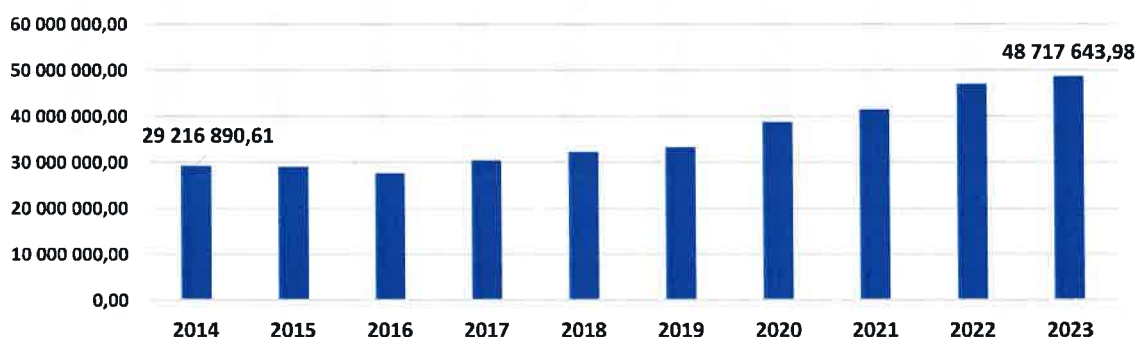
Przeprowadzona analiza wykazała, że w ostatniej dekadzie dochody własne Gminy Mieszkowice w przeliczeniu na jednego mieszkańca sukcesywnie wzrastały. W 2023 roku wartość tego wskaźnika wynosiła 2 402,34 zł wobec 1 597,96 zł w roku 2014.

Wykonywanie zadań pociąga za sobą konieczność ponoszenia wydatków. Dlatego stają się one ważnym czynnikiem, wpływającym na kreowanie podstaw rozwoju lokalnej społeczności. Wydatki budżetu jednostki samorządu terytorialnego są kategorią finansową środków publicznych pozostających w dyspozycji jednostki samorządu terytorialnego. Służą one sfinansowaniu realizacji zadań publicznych jednostki samorządu terytorialnego oraz wykonywaniu innych operacji finansowych, tj. zarządzaniu środkami, finansowaniu potrzeb pożyczkowych i zarządzaniu długiem publicznym. Przybierają one formę wydatków bieżących i wydatków majątkowych.

W roku 2023 wyniosły one ponad 48,7 mln zł (wobec 29,2 mln zł w 2014 r.), co oznacza, że były one o ponad 19,5 mln zł wyższe niż w 2014 roku zob. wykres 4.

Wykres 4. Wydatki ogółem w Gminie Mieszkowice [w zł]

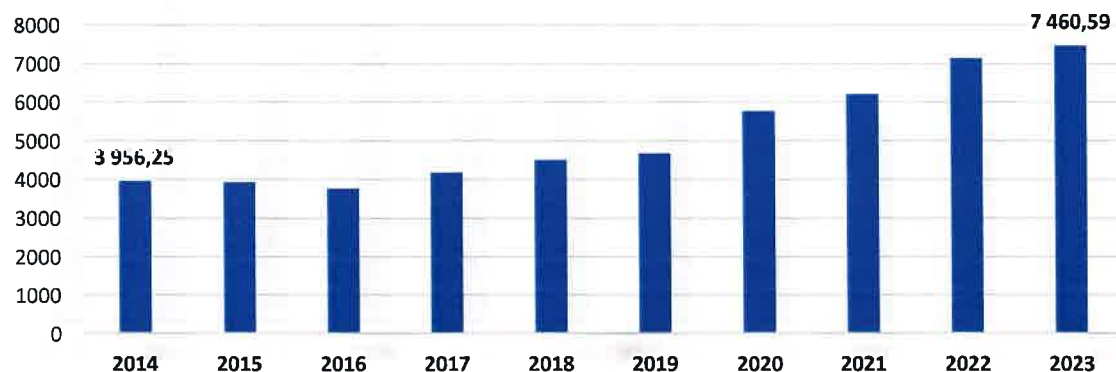

Źródło: opracowanie własne - na podstawie danych BDL GUS.

W ostatnich latach wyraźnie rosły wydatki budżetowe Gminy Mieszkowice w przeliczeniu na 1 mieszkańca. W roku 2014 z budżetu gminy w przeliczeniu na jednego mieszkańca, wydano 3 956,25 zł wobec 7 460,59 zł w roku 2023. Oznacza to wzrost o 3 504,34 zł, co świadczy o dużej dynamice wydatków w gminie – zob. wykres 5.

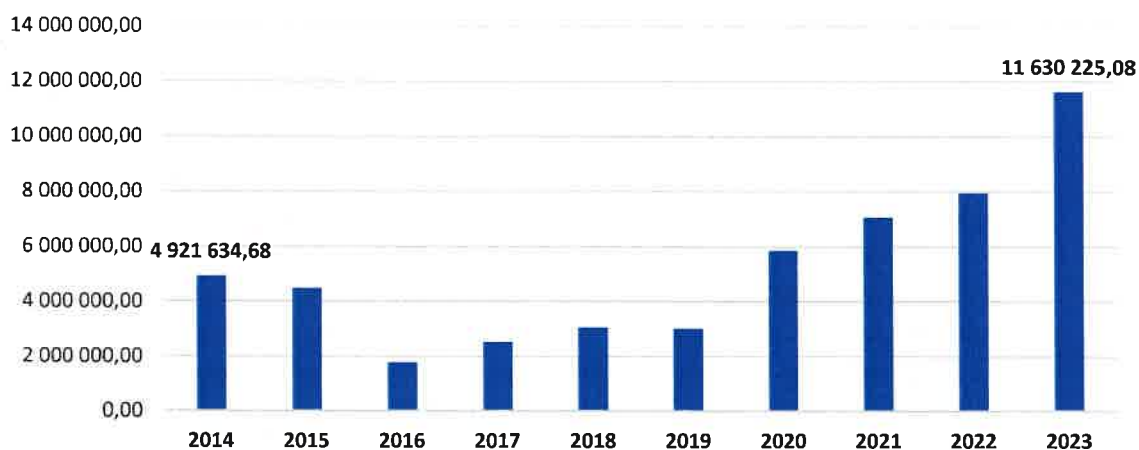
Wykres 5. Wydatki ogółem budżetu Gminy Mieszkowice w przeliczeniu na 1 mieszkańca [w zł]

Źródło: opracowanie własne - na podstawie danych BDL GUS.

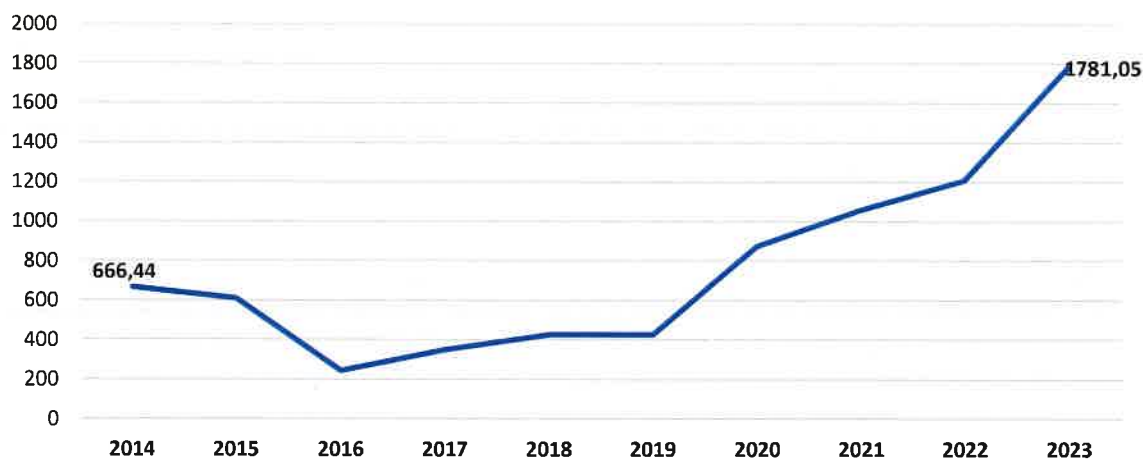
Wydatki majątkowe budżetu obejmują wydatki inwestycyjne (w tym zakupy inwestycyjne) jednostek budżetowych oraz dotacje celowe przeznaczone na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji konkretnych inwestycji oraz wydatki na zakup i objęcie akcji oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego.

Wykres 6. Wydatki majątkowe w Gminie Mieszkowice

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Wykres 7. Wydatki majątkowe w przeliczeniu na 1 mieszkańca [w zł]

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Z średnimi wydatkami majątkowymi za ostatnie 3 lata na poziomie ponad 1 300 zł gmina Mieszkowice, znajduje się powyżej średniej w grupie gmin porównawczych

Przeprowadzona analiza wykazała, że w okresie 2014-2023 Gmina Mieszkowice prowadziła zrównoważoną politykę budżetową, odpowiedzialnie gospodarując środkami budżetowymi, prowadząc skuteczną politykę zwiększania dochodów własnych gminy przy jednoczesnym zwiększaniu wydatków, w tym wydatków inwestycyjnych.

Gmina sprawnie obsługiwała swoje zobowiązania finansowe, co potwierdza możliwość wykorzystania wsparcia funduszy zewnętrznych w realizacji projektów zapisanych w strategii.

Tworząc ramy finansowe planowanej działalności inwestycyjnej, związanej z realizacją projektów ujętych w strategii, należy wziąć pod uwagę możliwości współfinansowania ich w ramach funduszy zewnętrznych.

Założenia przyjęte w analizie dotyczą m.in.:

- ☐ Wieloletniego strategicznego planowania finansowego;
- ☐ Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030 i programu Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021-2027;
- ☐ Krajowego Planu Odbudowy, Wieloletniego Planu Finansowego Państwa, Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030, Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) itp.;
- ☐ Utrzymującej się nadal dużej liczby podmiotów publicznych, których środki mogą być wykorzystywane dla realizacji celów zapisanych w strategii w sposób bezpośredni – np. jako element kontraktów terytorialnych, środków w ramach Funduszy Europejskich dla Pomorza Zachodniego lub pośredni – jako element programów sektorowych, których instrumenty są koordynowane dla osiągnięcia celów rozwoju wyznaczonych w odniesieniu do określonego terytorium, co oznacza w konsekwencji możliwość skorzystania z dużej liczby rozproszonych źródeł finansowania przedsięwzięć ujętych w strategii;
- ☐ Rosnącej roli środków prywatnych, za pomocą których można realizować cele rozwojowe ujęte w strategii, w tym funduszy pożyczkowych, gwarancji i poręczeń kredytowych, bankowych usług finansowych, jak i mechanizmów oraz form partnerstwa publiczno-prywatnego;
- ☐ Dużej wysokości środków wydatkowanych przez budżet UE, budżet państwa i inne podmioty publiczne na realizację przedsięwzięć wspierających rozwój społeczny, gospodarczy, środowiskowy i przestrzenny oraz kreujących konkurencyjność w wymiarze lokalnym i regionalnym.

Strategia określa kierunki interwencji podejmowanej w perspektywie roku 2035, w tym szereg kluczowych inwestycji gminnych, które dotyczą m.in. systemu edukacji, infrastruktury transportowej i infrastruktury sieciowej.

Wskazuje także potencjalne źródła finansowania tych ważnych społecznie i gospodarczo projektów. Horyzont czasowy założonych działań obejmuje rok 2035, a ich wymiar finansowy oszacowany został na 102 mln zł (wartość kluczowych inwestycji).

Wycena ta wykorzystuje m.in. bazę wiedzy i doświadczeń powstałą w wyniku prac nad ramami finansowymi dla innych dokumentów, funkcjonujących na poziomie gminy, realizacji różnego typu inwestycji w ostatnich latach w gminie, a także informacje finansowe zapisane w opracowanych już projektach, studiach wykonalności itp. wraz z ewentualnymi informacjami dotyczącymi oczekiwanego lub przyznanego dofinansowania. Szczegóły przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 11. Szacunkowa wycena wartości kluczowych inwestycji

OBSZAR	SZACOWANE KOSZTY PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ
OBSZAR: GOSPODARKA/	
Cel strategiczny 1: MIESZKOWICE PRZEDSIĘBIORCZĄ GMINĄ, WPIERAJĄCĄ LOKALNĄ GOSPODARKĘ	21 000 000 zł
OBSZAR: KAPITAŁ LUDZKI	
Cel strategiczny 2: PRZYSZŁOŚĆ GMINY W ZINTEGROWANEJ OTWARTEJ NA WSPÓŁPRACĘ SPOŁECZNOŚCI	28 000 000 zł
OBSZAR: ŚRODOWISKO	
Cel strategiczny 3: ATRAKCYJNA TURYSTYCZNIE, EKOLOGICZNA, ODPORNA GMINA PRZYGRANICZNA	20 000 000 zł
OBSZAR: ZARZĄDZANIE	
Cel strategiczny 4: WYSOKIEJ JAKOŚCI INFRASTRUKTURA I SYSTEM USŁUG PUBLICZNYCH, DOSTOSOWANY DO POTRZEB I OCZEKIWAŃ SPOŁECZNYCH	33 000 000 zł
Razem	102 000 000 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów z warsztatów.

Zasada dodatkowości środków finansowych w realizacji projektów zapisanych w strategii oznacza, że to od potencjału inwestycyjnego jednostki samorządu terytorialnego zależy, w jakim czasie i ile środków finansowych będzie mógł on przeznaczyć na działania, związane z rozwojem, czyli przede wszystkim na realizację strategii. Dlatego tak istotne jest oszacowanie potencjału inwestycyjnego gminy.

W okresie 2014 - 2023 skumulowane wydatki inwestycyjne Gminy Mieszkowice wyniosły 52 323 128,16 zł, co oznacza średnioroczne wydatki inwestycyjne na poziomie 5,2 mln zł. Przyjęte w strategii kierunki działań zamykają się średnioroczną kwotą około 6,4 mln zł⁶ co sugeruje, iż w okresie realizacji strategii Gmina Mieszkowice będzie w stanie wygospodarować stosowne środki.

Należy przypuszczać, że w przypadku licznych projektów faktyczne koszty ponoszone przez gminę mogą być znacznie niższe i wynosić od 30% do 50% zakładanego kosztu działania. Będzie to możliwe, jeśli uda się pozyskać wsparcie na ich realizację z licznych funduszy krajowych i wsparcia Unii Europejskiej. Szereg projektów może i powinno być realizowanych w ramach partnerstw z udziałem kapitału prywatnego.

Tym samym, analizując całokształt sytuacji finansowej, w której znajduje się Gmina Mieszkowice, można przyjąć, iż istnieje realna możliwość na sfinansowanie projektów ujętych w strategii.

⁶ Szacowana kwota uwzględnia założenia związane z wysoką inflacją, która wpływa zarówno na wydatki, jak i przychody budżetu gminy.

7.1. Potencjalne źródła finansowania

Szeroki zakres oraz kompleksowość działań opisanych w strategii wymaga nie tylko mobilizacji znacznej puli środków przeznaczonych na jej wdrożenie, ale przede wszystkim dywersyfikacji ich źródeł. W grupie potencjalnych źródeł finansowania w szczególności należy wskazać na:

- ☐ środki własne gminy;
- ☐ środki budżetu jednostek samorządu terytorialnego, w tym województwa i powiatu;
- ☐ środki pochodzące z budżetu państwa;
- ☐ środki funduszy celowych np. pochodzące z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- ☐ fundusze europejskie dostępne w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021-2027, Krajowy Plan Odbudowy, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus;
- ☐ inne fundusze ze źródeł europejskich jak np. fundusze Europejskiego Obszaru Gospodarczego;
- ☐ środki sektora prywatnego, w tym formuła partnerstwa publiczno-prywatnego oraz fundusze sektora pozarządowego;
- ☐ kredyty bankowe, pożyczki oraz inne instrumenty finansowe.

Z punktu widzenia dostępnych środków zewnętrznych, najistotniejszym źródłem finansowania, zarówno w zakresie zadań inwestycyjnych, jak i tzw. „projektów miękkich”, czyli projektów ukierunkowanych na rozwój zasobów ludzkich, są fundusze europejskie. Do głównych z nich należą:

- ☐ Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), ukierunkowany na wzmocnienie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej UE jako całości;
- ☐ Europejski Fundusz Społeczny Plus(EFS+), którego zasoby finansowe inwestuje się w ludzi;
- ☐ Fundusz Spójności, którego celem jest zredukowanie różnic gospodarczych i społecznych oraz promowanie zrównoważonego rozwoju głównie poprzez duże inwestycje w zakresie infrastruktury transportowej i ochrony środowiska;
- ☐ Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), zajmujący się wspieraniem przekształceń struktury rolnictwa oraz wspomaganiem rozwoju obszarów wiejskich.

Spis wykresów:

WYKRES 1. DOCHODY BUDŻETU GMINY MIESZKOWICE [W ZŁ]	80
WYKRES 2. DOCHODY GMINY W PRZELICZENIU NA JEDNEGO MIESZKAŃCA [W ZŁ]	81
WYKRES 3. DOCHODY WŁASNE GMINY MIESZKOWICE W PRZELICZENIU NA JEDNEGO MIESZKAŃCA [W ZŁ]	81
WYKRES 4. WYDATKI OGÓŁEM W GMINIE MIESZKOWICE [W ZŁ]	82
WYKRES 5. WYDATKI OGÓŁEM BUDŻETU GMINY MIESZKOWICE W PRZELICZENIU NA 1 MIESZKAŃCA [W ZŁ]	82
WYKRES 6. WYDATKI MAJĄTKOWE W GMINIE MIESZKOWICE	83
WYKRES 7. WYDATKI MAJĄTKOWE W PRZELICZENIU NA 1 MIESZKAŃCA [W ZŁ]	83

Spis rysunków:

RYSUNEK 1. SOŁECTWA W GMINIE MIESZKOWICE – ZMIANY W LICZBIE ZAMELDOWANYCH MIESZKAŃCÓW	7
RYSUNEK 2. POŁOŻENIE GMINY MIESZKOWICE W UKŁADZIE POWIATOWYM	8
RYSUNEK 3. WARSZTATY POŚWIĘCONE WYPRACOWANIU SWOT	16
RYSUNEK 4. MIESZKOWICE MOJA GMINA W 2030	18
RYSUNEK 5. WARSZTAT STRATEGICZNY POŚWIĘCONY OPRACOWANIU WIZJI I MISJI	19
RYSUNEK 6. MIESZKOWICE MOJA GMINA W 2030	19
RYSUNEK 7. MIESZKOWICE MOJA GMINA W 2030	20
RYSUNEK 8. SCHEMAT CELÓW STRATEGII ROZWOJU GMINY MIESZKOWICE	21
RYSUNEK 9. MIESZKOWICE	32
RYSUNEK 10. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ OBSZARU GMINY MIESZKOWICE	34
RYSUNEK 11. HIERARCHIA SIECI OSADNICZEJ GMINY MIESZKOWICE NA TLE OTOCZENIA	35
RYSUNEK 12. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE GMINY	37
RYSUNEK 13. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE GMINY W SYSTEMIE POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH	39
RYSUNEK 14. PRZEBIEG KORYTARZY EKOLOGICZNYCH NA TERENIE POW. GRYFIŃSKIEGO	40
RYSUNEK 15. SYSTEM POWIĄZAŃ TRANSPORTOWYCH I KOMUNIKACYJNYCH GMINY NA TLE POZOSTAŁYCH OŚRODKÓW	43
RYSUNEK 16. OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI W GMINIE MIESZKOWICE	61
RYSUNEK 17. SCHEMAT EWALUACJI	75

Spis tabel:

TABELA 1. WYNIKI ANALIZY SWOT, POWSTAŁE NA BAZIE DYSKUSJI PROWADZONEJ PODCZAS WARSZTATÓW Z UDZIAŁEM INTERESARIUSZY LOKALNYCH	17
TABELA 2. ROZWINIĘCIE PROJEKTOWE CELÓW STRATEGII ROZWOJU GMINY MIESZKOWICE NA LATA 2025- 2035	23
TABELA 3. KLUCZOWE DZIAŁANIA	27
TABELA 4. ZGODNOŚĆ STRATEGII ROZWOJU GMINY MIESZKOWICE NA LATA 2025-2035 Z WYTYCZNYMI I ZAŁOŻENIAMI ZAWARTYMI W DOKUMENTACH WYŻSZEGO RZĘDU - STRATEGIA NA RZECZ ODPOWIEDZIALNEGO ROZWOJU	66
TABELA 5. ZGODNOŚĆ STRATEGII ROZWOJU GMINY MIESZKOWICE NA LATA 2025-2035 Z WYTYCZNYMI I ZAŁOŻENIAMI ZAWARTYMI W DOKUMENTACH WYŻSZEGO RZĘDU - KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2030	67
TABELA 6. ZGODNOŚĆ STRATEGII ROZWOJU GMINY MIESZKOWICE NA LATA 2025-2035 Z WYTYCZNYMI I ZAŁOŻENIAMI ZAWARTYMI W DOKUMENTACH WYŻSZEGO RZĘDU - STRATEGIA ROZWOJU KAPITAŁU SPOŁECZNEGO (WSPÓŁDZIAŁANIE, KULTURA, KREATYWNOŚĆ) 2030	68
TABELA 7. ZGODNOŚĆ STRATEGII ROZWOJU GMINY MIESZKOWICE NA LATA 2025-2035 Z WYTYCZNYMI I ZAŁOŻENIAMI ZAWARTYMI W DOKUMENTACH WYŻSZEGO RZĘDU - STRATEGIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO 2030	69
TABELA 8. ZGODNOŚĆ STRATEGII ROZWOJU GMINY MIESZKOWICE NA LATA 2025-2035 Z WYTYCZNYMI I ZAŁOŻENIAMI ZAWARTYMI W DOKUMENTACH WYŻSZEGO RZĘDU - STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO DO ROKU 2030	70

TABELA 9. ZGODNOŚĆ STRATEGII ROZWOJU GMINY MIESZKOWICE NA LATA 2025-2035 Z WYTYCZNYMI I ZAŁOŻENIAMI ZAWARTYMI W DOKUMENTACH WYŻSZEGO RZĘDU - FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA POMORZA ZACHODNIEGO 2021-2027	72
TABELA 10. PLANOWANE REZULTATY PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ ORAZ WSKAŹNIKI ICH OSIĄGNIĘCIA	76
TABELA 11. SZACUNKOWA WYCENA WARTOŚCI KLUCZOWYCH INWESTYCJI	85

Uzasadnienie

Strategia Rozwoju Gminy Mieszkowice na lata 2025-2035 stanowi istotny dokument planowania rozwoju lokalnego, określający kluczowe kierunki rozwoju gminy. Strategia wskazuje wizję, cele strategiczne i operacyjne oraz kierunki działań wyznaczone do realizacji w okresie jej obowiązywania.

Posiadanie Strategii niesie ze sobą wiele korzyści. Po pierwsze stanowi użyteczne narzędzie integrowania polityk, programów i sektorowych planów rozwojowych. Po drugie, strategia umożliwia efektywne aplikowanie i pozyskiwanie środków zewnętrznych. Po trzecie, Strategia stanowić będzie impuls rozwojowy, ukierunkowany na zwiększenie poziomu zadowolenia z zamieszkiwania gminy Mieszkowice przez jej mieszkańców, w oparciu o wysokiej jakości usługi publiczne oraz nowoczesną, dostosowaną do potrzeb infrastrukturę publiczną oraz zadowolenia przedsiębiorców z terenu gminy dzięki stworzonym możliwością długofalowego rozwoju.

Szczegółowy harmonogram prac nad Strategią został przyjęty Uchwałą nr V/44/2024 Rady Miejskiej w Mieszkowicach z dnia 30 października 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Strategii Rozwoju Gminy Mieszkowice na lata 2025-2035 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji zmienioną Uchwałą nr XIII/129/2025 z dnia 25 września 2025 r.

W terminie od dnia 18 lipca 2025 r. do dnia 18 sierpnia 2025 r. odbyły się konsultacje społeczne projektu Strategii. Szczegółowy przebieg i wnioski z przeprowadzonych konsultacji zostały ujęte w sprawozdaniu z przebiegu i wyników konsultacji społecznych projektu Strategii Rozwoju Gminy Mieszkowice na lata 2025-2035 zgodnie z art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 198, ze zm.) i opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Mieszkowicach.

Burmistrz
Krzysztof Tracz

